

Fördjupad översiktsplan för **Larsfrid och Vilhelmsfält**

Kommunstyrelsen

7 oktober 2025

FÖRDJUPAD ÖVERSIKTSPLAN FÖR LARSFRID OCH VILHELMSFÄLT

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Sammanfattning av planförslaget	5
Bakgrund	10
Vad är en fördjupad översiktsplan?	11
Planen är digital	11
Så kan du tycka till om förslaget	12
Begreppsförklaring	13
Vision, Mål och Utmaningar	19
Vision	19
Mål.....	20
Utmaningar och synergier.....	21
Utmaningar	21
Behov	23
Kommunala, regionala och nationella mål	25
Globala mål	25
Nationella mål.....	25
Regionala mål	27
Kommunala mål.....	28
Utvecklingsinriktning	35
Karta över utvecklingsinriktning	35
Utvecklingsinriktning.....	37
Planförslaget	40
Karta över mark och vattenanvändning.....	40
Illustrationskarta.....	42
Sociala värden	44
Bebyggelse, arkitektur och kulturmiljö.....	49
Grönstruktur och offentliga platser	57

Gaturum och kommunikationer	66
Kultur och fritid	72
Näringsliv, handel och verksamheter.....	76
Samhällsservice	79
Miljö, hälsa, risk och säkerhet.....	82
Störningar	82
Risk	84
Säkerhet	89
Klimatanpassning och klimatpåverkan	91
Energi och teknisk försörjning	97
Miljökvalitetsnormer	101
Genomförande.....	103
Ansvar.....	103
Genomförande	105
Hållbar utveckling	107
Riksintressen	109
Vilka riksintressen berörs?.....	109
Riksintressen för kommunikationer	111
Riksintressen för försvaret	114
Riksintressen för friluftsliv och naturvård.....	115
Hållbarhetsbedömning	118
Hållbarhetsarbetet.....	118
Val av alternativ.....	121
Strategisk miljöbedömning med MKB	122
Social- och ekonomisk hållbarhetsbedömning	123
Planeringsunderlag.....	126
Sociala, kulturella och identitetsskapande värden	126
Bostäder.....	130
Grönstruktur	132
Gaturum och kommunikationer	134
Samhällsservice	137
Miljö, hälsa, risk och säkerhet.....	138

Klimatanpassning och klimatpåverkan	148
Energi och teknisk försörjning	151
Dialog och delaktighet	153
Dialog som en del av planarbetet	153

Inledning

Välkommen att ta del av samrådsversionen av den fördjupade översiktsplanen för Larsfrid och Vilhelmsfält!

Mellan Östra stranden och de östra stadsdelarna i Halmstad ligger verksamhetsområdet Larsfrid och Vilhelmsfält. Området ligger i anslutning till den södra entrén till Halmstad och är en viktig pusselbit i de östra stadsdelarna och i kommunens centralort Halmstad.

Larsfrid står nu inför en spännande omvandling som ska bidra till att skapa en dynamisk och attraktiv miljö för både företag och invånare. Omvandlingens syfte är stärka attraktiviteten på Öster, att minska segregationen, tillföra gröna värden och förbättra kopplingen mellan stadens östra delar och havet. Denna förändring kommer att innebära nya möjligheter för ekonomisk tillväxt, social sammanhållning och miljömässig hållbarhet.

Den fördjupade översiktsplanen för området är startskottet för omvandlingen och visar de strategiska strukturerna för vart parker bör tillkomma, hur trafiken planeras, vart det är lämpligt att bygga bostäder, vart befintliga företag kan utvecklas och nya företag kan etableras. Den visar även på vart i området offentlig service såsom skola kan planeras.

Omvandlingen bör ske genom ett nära samarbete mellan kommun, näringsliv och invånare för att bli attraktivt. Samrådet är ett tillfälle för dialog! Vi vill veta vad du tycker! Kom gärna med förslag på hur planförslaget kan förbättras.

Fotograf Patrik Leonardsson. Samma fotografi finns på framsidan.

Sammanfattning av planförslaget

Huvuddrag

Larsfrid och Vilhelmsfält är idag ett industriområde som ligger mellan bostadsområdena i östra Halmstad och havet. Kusten utgörs i detta läge av Östra stranden som är ett populärt område för rekreation och turism där de långa barnvänliga stränderna lockar. Genom att göra Larsfrid mer tillgängligt, trevligt och tryggt kan bostadsområdena på Öster knytas samman med havet.

Planområdet ska till delar omvandlas från verksamhetsområde till en blandad stadsdel med både verksamheter, kontor, bostäder och service. Omvandlingens syfte är stärka attraktiviteten på Öster, att minska segregationen, tillföra gröna värden och förbättra kopplingen mellan stadens östra delar och havet.

Målet med omvandlingen är:

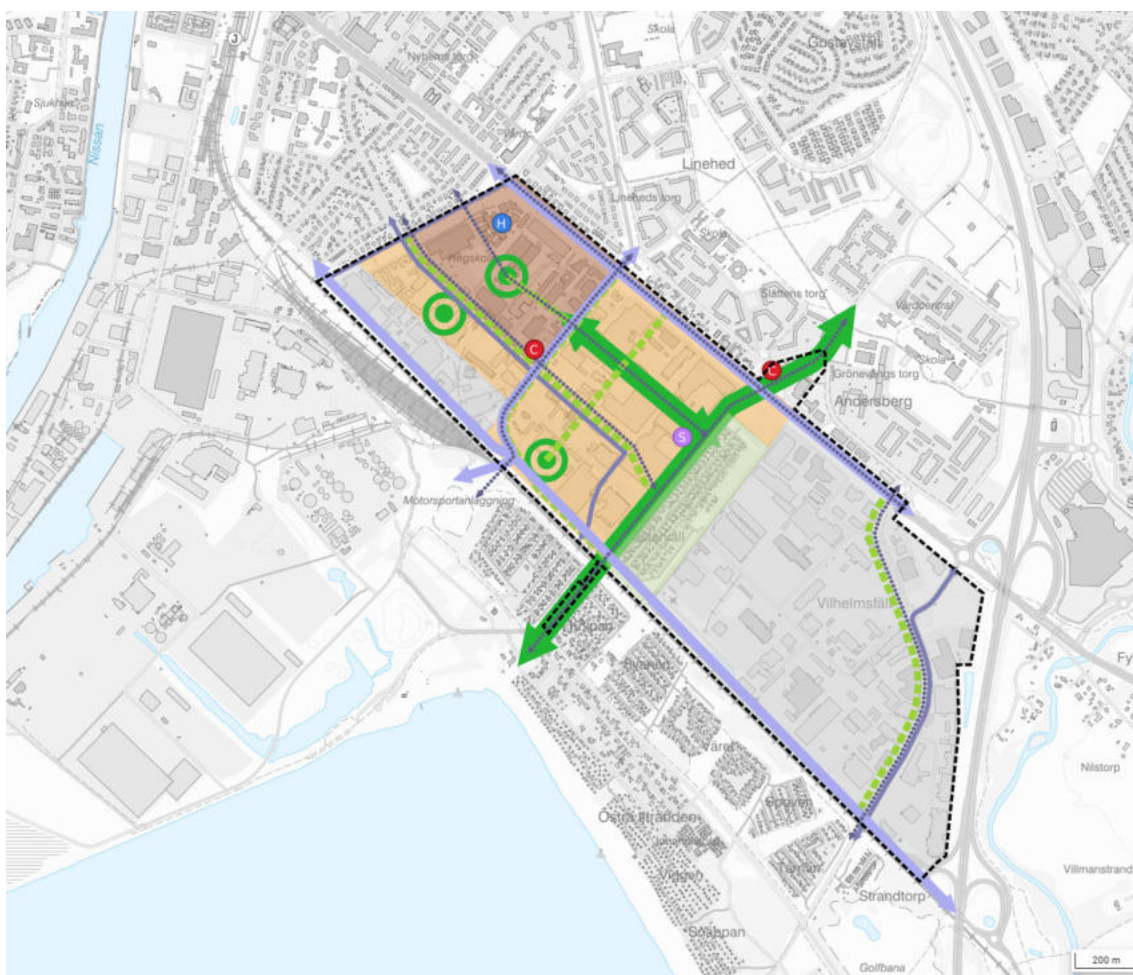
- En stadsdel som knyter samman
- En stadsdel med hög funktionsblandning och närhet i vardagen
- Ett grönt öster
- Tillsammans som ledord

I Framtidsplan 2050 har hela området pekats ut som omvandlingsområde.

Bostadsbehov och marknadsförutsättningar för bostäder i detta läge beräknas till 3000 bostäder fram till år 2050. Kommunen har ett litet markinnehav i området och för att omvandlingen ska kunna genomföras tillsammans med de privata fastighetsägarna i området behöver den vara attraktiv även för dem. Då krävs det tillräckligt hög exploateringsgrad för att ge en positiv projektekonomi. 3000 bostäder fördelade på hela området beräknas ge en för låg exploateringsgrad för att vara ekonomiskt lönsamt att omvandla för den enskilda fastighetsägaren. Hela området bedöms utifrån bostadsbehov och ekonomiska förutsättningar därför inte möjligt att omvandla. I denna fördjupade översiktsplan har det utretts vilken del av planområdet som bör omvandlas för att ge bäst effekt för att uppnå syftet om ett attraktivare Öster.

Larsfrid ligger mer centralt än Vilhelmsfält. I Larsfrid finns Halmstad högskola och den genaste vägen mellan Östers befintliga bostadsområden och havet. Att Larsfrid omvandlas från verksamhetsområde till en blandstad med mycket bostäder bedöms ge god effekt på Östers attraktivitet. Vilhelmsfält däremot föreslås vara kvar och utvecklas som verksamhetsområde.

Planförslaget

Larsfrid föreslås utvecklas som kunskapskluster där Högskolan i Halmstad fortsatt utvecklas som en stark nod som lockar studenter och forskare från hela världen. I kunskapsklustret dominerar högskolans verksamhet, men här finns också plats för kontor, föreningsliv, studentbostäder och andra verksamheter som har synergieffekter med högskolan. Längs med västkustbanan föreslås markanvändningen fortsatt bestå av verksamheter då störningar från omgivningen gör området olämpligt för bostäder. Pilefeltsgatan föreslås förlängas och utvecklas till huvudstråk i öst-västlig riktning genom Larsfrid med stadsmässig karaktär som samlar besökare. Här finns verksamheter som inte är störande såsom centrumverksamhet, kontor, besöksverksamhet, idrott och handel, men också bostäder i skyddade lägen. Området både lockar besökare till Larsfrid och ger ett skydd mot störningar för de planerade bostäderna.

På östra sidan om Larsfridsvägen, mellan Pilefeltstråket och Laholmsvägen föreslås bostadskvarter dominera. I dessa kvarter ryms utöver bostäder även inslag av centrumverksamheter i bottenvåningar, icke störande verksamhet och offentlig service. För att minska segregationen på Öster är en viktig kvalitet i planförslaget blandade

bostads- och upplåtelseformer. I bostadskvarteren återfinns såväl radhus som flerbostadshus med olika upplåtelseformer. Planförslaget innehåller totalt cirka 3000 bostäder av olika slag såsom flerbostadshus i hyresrätt och bostadsrätt, stadsradhus, studentbostäder och äldreboende.

Planeringen av aktiviteter som lockar besökare är viktig för att främja möten mellan invånarna. Allaktivitetshus och äldreboende planeras där Larsfrid möter Andersberg och Linehed. Allaktivitetshuset rymmer olika publika verksamheter för olika åldrar, bland annat kultur, idrott och föreningsliv. Platsen har geografiskt goda förutsättningar för möten mellan invånare med olika förutsättningar i livet. En gång- och cykelbro över Laholmsvägen planeras också här och är en förutsättning för att kunna ha en skolorganisation där eleverna från de olika stadsdelarna går på samma skola, vilket är mycket viktigt för att minska skolsegregationen. Att även Halmstadsexpressen får en hållplats i detta läge gör att resandet till allaktivitetshuset blir hållbart och enkelt. Med en utformning med höga arkitektoniska kvaliteter av platsen, bron och allaktivitetshuset uppmärksammas förbipasserande på Laholmsvägen och får ett gott intryck av området.

Grönstrukturen är en mycket viktig kvalitet i planförslaget som höjer attraktiviteten på Öster. Öster har idag en lägre andel grönska än stadens övriga delar. Med nya parkstråk i Larsfridsområdet kan de östra stadsdelarna få gröna kopplingar till havet och invånarna kan i framtiden röra sig genom ett system av parker och naturområden för långa och avkopplande promenader. Västervallvägen byggs om till park mellan Sliparegatan på Larsfrid och Sommarvägen på Östra stranden. Därmed binds Linehedsparken och Andersbergsparken samman med Östra stranden i ett grönt brett rekreativt stråk för gång och cykel. Västervalls fritidsområde kan öppnas upp mot den nya parken och bli en del av området.

Utöver den nya Västervallparken som binder samman Öster och havet föreslås ett grönstråk genom Larsfrid mellan Västervallparken och högskolan. Grönstrukturen är också en del av områdets klimatanpassning och tar hand om dag- och skyfallsvatten och reglerar temperaturen under årets varma dagar. Centralt i området, intill grönstrukturen och fredat från trafik och buller, planeras områdets offentliga service så som grundskola och förskolor.

Vilhelmsfält utvecklas som verksamhetsområde. Befintliga verksamheter kan utvecklas på plats, men det kan också vara andra verksamheter som etableras i området. Läget är centralt och det finns goda möjligheter till en hållbar arbetspendling. Området angränsar till stadsdelar med lågt socioekonomiskt index och hög arbetslöshet. Etableringar och verksamhetsutveckling som främjar att fler kommer i arbete är särskilt positivt, då områdets geografiska läge har goda förutsättningar ur detta perspektiv. Marken bör på sikt användas mer effektivt och kommunen är positiv till förtätning av företag och verksamheter. Ryttnärvägen byggs om till en grönare gata som både är trevligare att cykla på och bidrar till hanteringen av dagvatten och skyfall.

*Nya Västervallsparken kopplar samman Öster med havet i en grön och trevlig miljö. Parken ökar promenadmöjligheterna i ett framtida grönare Öster samt inbjuder till utevistelse och möten.
Illustration: Radar Arkitektur*

Pilefeltstråket får en stadsmässig karaktär där funktionsblandningen bidrar till folkliv. Blandningen av bostäder, högskola, service och olika slags verksamheter ger nya Larsfrid en unik karaktär med en urban känsla. Illustration: Radar Arkitektur

I allaktivitetshuset möts invånare från hela kommunen. En bro för gång- och cykel ger en trafiksäker koppling mellan Larsfrid och Andersberg/Linehed, men bildar också blir en vacker portal över Laholmsvägen. Arkitekturen på platsen är omsorgsfullt utformad och ger förbipasserande på Laholmsvägen ett positivt intryck. Illustration: Radar Arkitektur

Bakgrund

Halmstad som stad låg från början väster om Nissan men under slutet av 1800-talet och i samband med utbyggnaden av järnvägen och hamnen växte även staden över Nissan. Nya bostadsområden växte fram i täta klungor på obebyggd mark.

På tidigt 1960-tal utgjordes Larsfrid och Vilhelmsfält fortfarande huvudsakligen av jordbruksmark. En viss verksamhetsetablering hade påbörjats i västra delarna. Under 1960-talet genomgick området en kraftig omvandling där allt fler insåg värdet av att placera verksamheter intill hamnen, järnvägen, motorvägen och staden.

*Flygfoto från mitten av 60-talet.
Halmstads kommun*

*Flygfoto från mitten av 90-talet.
Halmstads kommun.*

Halmstad har ett gott läge i kommunen och regionen och har en stadig tillväxt. Kollektivt resande har en central roll i det hållbara samhället och kommunens inriktning är att knyta ihop bebyggelseområden med fler broar över Nissan för att skapa en kontinuitet och ett samband mellan östra och västra staden. Flera nya stadsdelar anläggs i centrala

staden, som exempelvis Tullkammarkajen och Stationsstaden vilket innebär en förskjutning av centrala Halmstad åt sydöst.

Halmstad står inför flera utmaningar. I Framtidsbild 2050 pekas klimatutmaningen, jämnlighetsutmaningen och infrastruktur för en ny tid ut som främst utmanande för Halmstads kommun och som det särskilt behöver finnas strategier för att hantera. Omvandlingen av Larsfrid och Vilhelmsfält ska bidra till att minska utmaningarna genom måluppfyllelse av de framtagna övergripande målen för området:

- **En stadsdel som knyter samman**
- **En stadsdel med hög funktionsblandning och närhet i vardagen**
- **Ett grönt Öster**
- **Tillsammans som ledord**

Läs mer om de övergripande målen under avsnittet: *Vision, mål och utmaningar*

Vad är en fördjupad översiktsplan?

Alla kommuner ska ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunen. Översiktsplanen ska spegla den politiska majoritetens viljeriktning över hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

En fördjupad översiktsplan (FÖP) är ett strategiskt planeringsdokument som ger en mer detaljerad inriktning och vägledning för utveckling av ett geografiskt avgränsat område inom kommunen. FÖP är en förlängning av den kommunövergripande översiktsplanen och ersätter den geografiska del i översiktsplanen när planen vinner laga kraft. FÖP är ett vägledande dokument och är inte juridiskt bindande. Det är ett viktigt underlag som lägger grunden för den fortsatta planering en av området.

Planen är digital

Fördjupad översiktsplan för Larsfrid och Vilhelmsfält ska helst läsas i det digitala formatet, då den är framtagen för att vara en digitalplan liksom kommunens översiktsplan. På länken: https://karta.halmstad.se/#m=fop_lv_s hittar du den digitala planhandlingen inklusive hållbarhetsbedömningen. Kartor går att förstora och klicka på i det digitala formatet, vilket gör planen mer lättläst.

För att du lättare ska komma i gång med att sätta dig in i förslaget finns instruktioner på kommunens webbplats.

Så kan du tycka till om förslaget

Tyck till under samrådet

Under samrådet 15 oktober – 15 december kan du tycka till om planförslaget. Handlingarna finns digitalt på kommunens webbplats www.halmstad.se. Vill du hellre läsa i pappersformat hittar du handlingarna på Rådhusets entréplan och kommunens alla bibliotek. Vi vill ha dina synpunkter skriftligt hos oss senast den 15 december 2025.

När du lämnar synpunkt

Ange ditt namn, adress, projektnamn "Fördjupad översiktsplan för Larsfrid och Vilhelmsfält" och diarienummer KS-2016/00166.

Begreppsförklaring

Aktivitetsytor

Aktivitetsytor är områden som är utformade för att uppmuntra till fysisk aktivitet och lek. Det kan exempelvis vara lekplatser, utegym, hinderbana eller multisportarenor där man kan utföra olika typer av sporter på samma yta.

Allaktivitetshus

Ett allaktivitetshus är en byggnad där människor i alla åldrar kan delta i olika aktiviteter och evenemang. Dessa hus är utformade för att vara öppna och tillgängliga för alla och de erbjuder en mängd olika slags aktiviteter baserat på besökarnas behov och önskemål. Här kan också placeras olika slags verksamheter som det finns ett behov av eller önskemål om i kommunen. Det kan vara aktiviteter inom kultur och idrott, läxhjälp, kafé, möteslokaler för föreningar med mera. Allaktivitetshus är platser som främjar social interaktion och gemenskap genom en mängd olika aktiviteter.

Blandstad

En blandstad är ett område där olika funktioner och verksamheter samspelar och verkar med varandra för att skapa en levande och dynamisk miljö. Några viktiga aspekter på blandstad är:

- Funktionsblandning
Innefattar olika funktioner som bostäder, arbetsplatser, handel, verksamheter och service. Funktionsblandningen bidrar till närhet så att människors vardagliga behov kan försörjas inom ett och samma område.
- Social blandning
En social blandning innebär att människor i olika åldrar och med olika förutsättningar såsom ekonomiska förutsättning, utbildningsnivå, hälsa bor och verkar i samma område, vilket främjar social interaktion.
- Estetisk variation
En estetisk variation innebär att byggnader varierar i stil, ålder och material, vilket skapar en intressant och attraktiv miljö.

Ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster är alla produkter och tjänster som ekosystemen ger människan och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet.

Extrem hetta

Extrem hetta är perioder med ovanligt höga temperaturer som kan ha allvarliga effekter på både miljö och hälsa.

Extremhändelser

Extremhändelser är ovanliga och ofta kraftiga händelser som avviker markant från det normala. Det kan exempelvis vara stormar och kraftiga regn som leder till översvämningar.

Finmaskigt vägnät

Syftar på hur väl ett vägnät är utbyggt och sammankopplat, särskilt i förhållande till gång- och cykeltrafik samt kollektivtrafik. Ett finmaskigt nät innebär fler vägar, cykelbanor och gångvägar som gör det lättare att ta sig fram på olika sätt, vilket kan bidra till en mer hållbar och tillgänglig stadsmiljö.

Framkomlighet

Avser hur lätt det är att förflytta sig på en sträcka och hur smidigt och snabbt man kan ta sig till målpunkten.

Funktionsblandning

Innefattar olika funktioner som bostäder, arbetsplatser, handel, verksamheter och service. Funktionsblandningen bidrar till närhet mellan olika funktioner som invånarna använder till vardags.

Grönstruktur

Grönstruktur är nätverk av parker, naturområden och övriga grönytor som bidrar till fungerande livsmiljöer för växter och djur och till människors välbefinnande. I begreppet grönstruktur ingår även vattenmiljöer så som vattendrag, sjöar och våtmarker. Grönstruktur behövs för att långsiktigt kunna upprätthålla biologisk mångfald i kommunen.

Grönområde

Samlingsnamn för parker och naturområden inom och i närheten av staden och tätorter.

Gröna kopplingar

Längsgående grönyta eller vattenmiljö mellan olika grönområden. Kan till exempel bestå av trädrader eller grönytor och ha inslag av vatten.

Grönt stråk

Gröna kopplingar och grönområden utgör tillsammans stadens gröna stråk.

Grönyta

Mindre ytor som inte är park eller naturområde innanför tätortsgränsen. Impediment och gröna ytor vid gator och på torg.

Hastighetssäkrad passage

Ett övergångsställe eller en gång- och cykelpassage som utformas så att motorfordon håller en hastighet på max 30 km/h. Detta uppnås oftast med hjälp av farthinder eller andra åtgärder som gör att fordon tvingas sänka hastigheten. Syftet är att öka säkerheten för oskyddade trafikanter, som fotgängare och cyklister, vid korsning av vägar.

Hela resan-perspektivet

Innebär att man beaktar hela resan från dörr till dörr, inte bara de direkta transportsträckorna utan även hur man tar sig till och från hållplatser och parkeringar, samt hur väl dessa är utformade för fotgängare och cyklister.

Hållbara resor

Resor med färdmedel som minimerar den negativa påverkan på miljön, som till exempel gång, cykel, kollektivtrafik eller tåg i stället för bil när det är möjligt.

Jämlikhet

Handlar om alla människors lika värde och förutsättningar i livet, oberoende av kön, bakgrund, socioekonomisk situation, funktionsvariationer, sexuell läggning med mera. Jämlikhet är en mänsklig rättighet och ett mål i Agenda 2030.

Jämställdhet

Kvinnor och män ska ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter inom livets alla områden. Jämställdhet är en mänsklig rättighet och ett mål i Agenda 2030.

Klimatförändring

Klimatförändring innebär långsiktiga förändringar i jordens klimat, främst på grund av mänskliga aktiviteter. Det kan exempelvis vara utsläpp av växthusgaser som skapas när vi bränner fossila bränslen som kol, olja och gas som gör att jordens medeltemperatur stiger. Som följd av att medeltemperaturen stiger smälter glaciärer och polarisar vilket bidrar till att havsnivån höjs.

Klimatanpassning

Innebär att förbereda och anpassa samhället för de förändringar som klimatförändringar medför.

Klimatpåverkan

Klimatpåverkan handlar om hur mänskliga aktiviteter påverkar jordens klimat i form av utsläpp av växthusgaser.

Klimatsäkring

Klimatsäkring innebär att åtgärder vidtas för att skydda byggnader, infrastruktur och samhällen mot effekterna av klimatförändringar.

Mellanmänsklig

Handlar om relationen mellan olika människor.

Mikroklimat

Ett mikroklimat är klimatet inom ett begränsat område, som kan skilja sig markant från det omgivande klimatet.

Mobilitetshus

Ett parkeringshus som erbjuder fler tjänster än bara parkering, med fokus på att främja hållbar mobilitet. Det kan inkludera bilpooler, cykelpooler, laddningsplatser för elbilar, paketutlämning, och andra mobilitetstjänster. Syftet är att skapa en knutpunkt för olika transportmedel och tjänster, vilket kan minska behovet av privatbiläggande och bidra till en mer hållbar stadsmiljö.

Mobilitetstjänster

Innebär att det finns tillgång till olika transportmedel och tjänster utan att behöva äga dem själv, ofta genom delningsekonomi och digitala plattformar. Det kan inkludera kollektivtrafik, bilpooler, cykeluthyrning, samåkning och andra tjänster som kombineras för att täcka olika transportbehov.

Naturområde

Vilda naturliga miljöer, tex skog, kustlandskap, ängar, våtmarker och vattenmiljöer samt parker som anlagts för att efterlikna naturliga miljöer.

Oskyddade trafikanter

De som rör sig i trafiken utan ett yttre skydd, till exempel fotgängare och cyklister. Dessa trafikanter är mer utsatta vid trafikolyckor eftersom de saknar det skydd som ett fordon med kaross ger.

Park

En park är ett grönt, allmänt tillgängligt område, ofta beläget i stadsmiljö, som är avsett för rekreation och utevistelse. Parker kan innehålla vattenmiljöer, gräsytor, träd, buskar och blommor. Här finns ofta gång- och cykelvägar, sittplatser och ibland anläggningar för lek och sport.

- Bostadsnära park - Mindre park i ett bostadsområde som främst besöks av de närboende.

- Stadsdelspark – Park med ett utbud av olika slags användningsområden/aktiviteter. Målpunkt och mötesplats främst för boende i stadsdelen.
- Stadspark – Stor park med ett stort utbud av olika slags användningsområden/aktiviteter. Målpunkt och mötesplats för boende och besökare i staden.

Planskildhet

När vägar och/eller järnvägar korsar varandra i olika plan, i stället för på samma nivå (en plankorsning). Detta uppnås genom att bygga broar eller tunnlar så att trafiken i de olika planen inte stör varandra – i detta sammanhang handlar det om att separera fotgängare och cyklister från motortrafiken med hjälp av gång- och cykelbro eller tunnel. Fördelarna med planskildhet är framkomlighet samt ökad säkerhet eftersom risken för olyckor minskar.

Rekreationsområde

Natur- eller grönområde där människor kan njuta av sin fritid, motionera, koppla av eller utöva aktiviteter. Det kan vara både naturliga områden och anlagda natur- och grönområden som skapats för detta ändamål.

Resiliens

Resiliens är förmågan hos ett system, som en människa, ett samhälle eller ett ekosystem, att hantera förändringar och återhämta sig från motgångar och kriser.

Segregation

Segregation är när människor från olika social-, inkomst- och yrkesgrupper lever sina liv skilda från varandra och med olika förutsättningar. Uppdelningen märks i skolan, i våra bostadsområden och på arbetsmarknaden.

Social blandning

En social blandning innebär att grupper i samhället med olika förutsättningar i livet till exempel privatekonomi, utbildningslängd, ålder, genus, religion bor och verkar i samma område, vilket främjar social interaktion.

Skyfall

Ett skyfall är en kort period av mycket kraftigt regn. Enligt SMHI:s definition innebär det minst 50 millimeter regn på en timme eller minst 1 millimeter på en minut.

Skyfallsstråk

Ett skyfallsstråk är ett område där vatten från kraftiga regn, eller skyfall, tenderar att samlas och rinna av.

Trygghet

Trygghet är den känsla som utlöses när en individ tolkar en fysisk miljöns utformning och användning genom att sinnesintryck kombineras med såväl egna erfarenheter, som med andra individers eller mediers beskrivningar av risken för att utsättas för brott eller hotfulla situationer.

Värmebölja

En värmebölja är en period med ovanligt höga temperaturer som varar i flera dagar.

Vision, Mål och Utmaningar

Vision

En levande och hållbar blandstad

Larsfrid är en stadsnära blandstad i dess rätta bemärkelse, i anslutning till Halmstads innerstad och med en stark attraktionskraft är stadsdelen en självklar destination. Människan är i fokus och väl gestaltade gaturum och stadskvarter bidrar till trivsel och trygghet. Områdets har en stark identitet med rötter i det tidigare verksamhetsområdet och präglas av en vibrerande stadsmiljö i gränssnittet mellan Hamnen, Stationsstaden, Högskolan, de östra stadsdelarna och Östra stranden. En stadsdel som drar nytta av sitt läge såväl lokalt som regionalt!

Nya gröNSTråk och offentliga platser ger rum för rörelse, avkoppling, möten, biologisk mångfald och utgör grund för stadsdelens klimatanpassning. Samtidigt som omvandlingen bidrar till att sanera och modernisera stadsdelen. Sammantaget gör detta stadsdelen till en stolt ambassadör för stadens hållbarhetsarbete. Tillsammans skapar boende, studenter, yrkesverksamma, näringsidkare, kulturutövare och idrottsutövare stadsdelens puls och rörelse över dygnets alla timmar. En variation av boendeformer, upplåtelseformer, byggår och funktioner skapar en dynamisk arbetsmarknad och stadsväv som attraherar!

Larsfrid har goda kopplingar till angränsande stadsdelar med gena övergripande stråk som skapar ett inkluderande offentligt rum. Bebyggelsens skala, blandade boendeformer och stadsmässiga passager över intilliggande transportleder innebär att stadens resurser tillgängliggörs för många målgrupper både inom och utanför stadens gränser. På så vis blir stadsdelen en brygga mellan Halmstads östra bostadsområden, högskolan, havet och stationsområdet. Den finmaskiga stadsväven är fylld med handel, service, högskola, bostäder, idrott, kontor samt enklare verksamheter – en blandning som bygger samhällsgemenskap!

Mål

En stadsdel som knyter samman

Stadsdelen ska utgöra en brygga mellan stadens östra delar, innerstaden och havet vilket bidrar till att skapa möten över socioekonomiska gränser, att minska segregationen samt bidra till en mer jämlik hälsa.

Målet innebär att de rumsliga kopplingarna behöver stärkas. Offentliga målpunkter som samlar besökare från flera stadsdelar etableras i området såsom: skolor, idrottsanläggningar, kulturanläggningar, föreningslokaler med mera. Syftet är att skapa möten mellan olika socioekonomiska grupper och att öka tillgången till stadens resurser vilket kan bidra till att stärka integration, tillit och jämlikhet.

En stadsdel med hög funktionsblandning och närhet i vardagen

Stadsdelens utformning har ett stadsmässigt uttryck som bidrar till en förtätning av såväl bostäder som funktioner så att fler människor arbetar, bor och besöker stadsdelen.

Målet innebär att bebyggelsetätheten ökar och ger rum för en högre andel kunskapsintensiva arbetsplatser, kvarter med såväl bostäder som handel, service och offentliga platser. Att fler människor verkar och bor i området innebär även att det finns underlag för fler kommersiella och offentliga handels- och servicefunktioner att etableras i området.

Ett grönt öster

Grönstrukturen utgör en ryggrad för stadsdelen och är en hälsofrämjande rekreativ miljö med höga besöksvärden. Grönstrukturen kopplar öster till havet med målet att förbättra rekreativsmöjligheterna och attraktiviteten på hela Öster.

Grönstrukturen är också viktig för att möta ett förändrat klimat. Målet innebär att grönstrukturen formas för att kunna hantera skyfallsvatten, reducera värmealstring och öka den biologiska mångfalden. Multifunktionella ytor bidrar både till klimatanpassning och biologisk mångfald samtidigt som de uppmuntrar fysisk aktivitet och bidrar med hälsofrämjande kvalitéer som främjar sociala möten och ger möjlighet för invånarna att återhämta sig.

Tillsammans som ledord

Stadsomvandlingen kommer ta tid och pågå under flera decennier. Det är av central betydelse att omvandlingen sker genom gott samarbete mellan fastighetsägare, verksamhetsutövare och kommunen.

Målet innebär att utvecklingen sker tillsammans med de som äger mark och är verksamma i området. Kommunen står i framkant och är förebild för omvandlingen. Det är kommunen tillsammans med fastighetsägare och näringsidkare som skapar möjligheten till måluppfyllelse och genomförande.

Utmaningar och synergier

Larsfrid och Vilhelmsfält ligger strategiskt till i Halmstads tätort och kommun. En omvandling från dagens verksamhetsområde till en mer blandad stadsbebyggelse kantas av flera utmaningar. I ljuset av utmaningarna finns även en rad synergier som kan vända utmaningar till möjligheter.

De tre kommunövergripande utmaningarna - jämlikhetsutmaningen, klimatutmaningen och infrastruktur för en ny tid - är centrala även inom detta planområde. Men planförslaget har också en mycket stor potential att bidra till lösningar på utmaningarna. Lösningarna på jämlikhetsutmaningen kan ge effekter även utanför området, framför allt stora delar av östra Halmstad. Medan de positiva effekterna på klimatutmaningen primärt är lokala.

Projektets största utmaningar omfattar:

- Barriärer och segregation
- Genomförandefrågor och motstående intressen
- Störningar

Projektets största behov omfattar:

- Parker och grönytor
- Åtgärder som bryter segregationen på Öster
- Gemensamma drivkrafter mellan allmänna och enskilda intressen.

Projektets största möjligheter:

- Höja attraktiviteten på Öster
- Tillföra gröna värden på Öster
- Minska segregationen, framför allt skolsegregation

Både utmaningarna och behoven kan också leda till positiva synergier, vilket beskrivs i texten nedan.

Utmaningar

Barriärer och segregation

Larsfrid och Vilhelmsfälts omges av flera trafikerade leder; Västkustbanan, Södra infarten, Laholmsvägen och E6. Området gränsar även till hamnen och rangerbangården på Västkustbanan. Infrastruktur tillsammans med det faktum att området idag utgörs av ett relativt monofunktionellt verksamhetsområde med delvis störande verksamheter har skapat en skarp barriär mellan omkringliggande bostadsområden, stadskärnan och havet. För att dra nytta av platsens läge och den närhet som är möjlig, behöver barriärerna brytas ner. Särskilt betydande för planområdets interaktion med omgivande

bostadsområden är Laholmsvägen som behöver bli tryggare och lättare att passera. Detta skulle medföra stora positiva effekter för redan befintlig bebyggelse och boende. Vilken offentlig service samt vilka funktioner som planeras i parker i de olika stadsdelarna har betydelse för vart invånarna vistas. Här förutsätts även en medveten strategi som stärker inte bara attraktiviteten i den nya stadsdelen utan även bidrar positivt till värden och kvaliteter i dess omland för att skapa interaktion mellan stadsdelar. Att skapa strukturer, funktioner och platser där människor möts är av särskild vikt för att skapa rum för interaktion och minska segregation. Att verka för integration omfattar flera olika processer, där stadsplanering kan bidra till några.

Genomförande och motstående intressen

Halmstads kommun har ett litet markinnehav i Larsfrid och Vilhelmsfält. Arbetet med stadsomvandlingen initieras från kommunens sida, men incitament behövs hos fastighetsägare för att möjliggöra detaljplanläggning och framtida omvandling av kvarter och vägstruktur. Särskilt utmanande är kombinationen av ett stort privat ägande och stora socioekonomiska utmaningar i närområdet. Privatägda fastigheter med verksamheter som är lönsamma medför att en hög exploatering krävs för att det ska vara ekonomiskt lönsamt och attraktivt för fastighetsägarna att omvandla sina fastigheter till bostadsbebyggelse. Detta är ett motstående intresse mot målet att bryta segregation. Det har fastställts i flera utredningar att bostadstyper och upplåtelseformer behöver blandas i alla skalor för att uppnå målet att bryta segregationen. Då angränsande området domineras av tättbebyggda flerbostadshus i hyresrätter skulle Larsfrid behöva innehålla en blandning där inslaget av villor och radhus samt bostadsrätter är stort. Likaså skulle den låga tillgången till parker i angränsande stadsdelar behöva kompenseras med en hög andel parkmark i strategiska lägen i Larsfrid. Utifrån social hållbarhet behöver således exploateringsgraden vara låg. Kombinationen av dessa förutsättningar och mål gör omvandlingen utmanande.

Att ha en övergripande inriktning för utvecklingen av området är en viktig förutsättning för att tillsammans kunna verka för dess genomförande. Det ger en trygghet inför kommande investeringar. Områdets stora kapacitet innebär att det finns tid att etablera olika samverkansformer i olika skeden. Ambitionen är att använda stadsomvandlingen som en hävstång för att etablera långsiktiga kvalitéer som gynnar staden som helhet.

Störningar

Det finns flera störningar i och omkring Larsfrid och Vilhelmsfält som är svåra att kombinera med bostäder och störningskänsliga verksamheter som skola och förskola. Infrastrukturen är en aspekt som ger upphov till buller och i viss del till risker som påverkar planförslagets utformning. I stadsdelen finns det även förorenad mark. Utöver det finns det verksamheter med omgivningspåverkan inom området och i anslutning till

området som påverkar handlingsutrymmet inom stadsdelen – så länge dessa ligger kvar. Planförslagets utformning påverkas också av de störande verksamheter i och runt området som avses ligga kvar även långsiktigt. Att kombinera störningar och risker med bostadsbebyggelse påverkar hur bebyggelsestrukturens och byggnader bör utformas samt vilka markanvändningar som är lämpliga i olika lägen.

Den fördjupade översiktsplanen spelar en viktig roll i att förmedla kommunens långsiktiga inriktning för området. Parallellt behöver planering av nya verksamhetsområden pågå som kan ersätta den roll som Larsfrid hittills spelat för Halmstads verksamheter. Genom att den fördjupade översiktsplanen tydliggör framtidsplanen för området ges befintliga företag bättre förutsättningar att planera för framtida utveckling, oaktat om det sker inom stadsdelen eller på en annan plats.

Behov

Parker och grönytor

Larsfrid är idag en i hög grad hårdgjord stadsdel med mycket begränsad andel parker och grönytor. En riklig och välplanerad grönstruktur behöver tillkomma både utifrån jämlikhets- och klimatutmaningen.

Även angränsande stadsdelar är tätbebyggda och har en låg andel grönyta. Nya grönstråk genom Larsfridområdet kommer därför att ha stor betydelse även för dessa stadsdelars rekreationstillgång och attraktivitet. Tillkommande parker kan bli betydelsefulla mötesplatser också för invånare utanför Larsfrid, bidra till ökad integration och mer jämlik fördelning av resurser. Tillkommande grönstruktur kan också sammanlänka befintliga östra stadsdelar med havet genom stråk för rekreation.

Larsfrid och Vilhelmsfält är dåligt rustat för ett förändrat klimat. Såväl värme- som skyfallskarteringar samt havsnivåberäkningar signalerar stora utmaningar för området. Det beror i stor uträkning på att nästan hela området består av byggnader och hårdgjorda ytor idag. Potentialen anses å andra sidan vara stora. Framtida gröna strukturer kan få effekt på temperaturreglering och påverka förmågan att absorbera, kanalisera och fördröja dag- och skyfallsvatten. I de mest utsatta områdena, vid viadukterna under Södra infarten, behöver hänsyn tas till risker för höga vattenstånd så att vatten vid synnerligen höga havsnivåer kan bli stående utan att påtagligt skada den byggda miljön. Att avsätta grönytor där vattnet samlas är viktigt för att klara klimatutmaningen. Till exempel ger en ombyggnad av Västervallvägen till park med dagvattendammar goda effekter på klimatutmaningen.

Åtgärder som bryter segregationen på Öster

Halmstads kommun har identifierats som en av 32 kommuner som har särskilda utmaningar med segregation. Av kartläggningar framgår att skillnader mellan kommunens olika geografiska områden är stora avseende såväl människors förutsättningar såsom socioekonomiskt index, ekonomiska förutsättningar, trångboddhet, utbildningsnivå, skolornas resultat som i den fysiska miljön såsom bostadsbeståndet och tillgång till grönytor. Det är vid kartläggningar tydligt att befintligt bostadsbestånd både avseende bostadstyp och upplåtelseform har ett högt samband med de socioekonomiska faktorerna. Bostadssegregationen hänger också ihop med skolsegregationen som påverkar skolors olika förutsättningar och barnens skolresultat. Ett varierat bostadsutbud i alla stadens och kommunens delar är därför väsentligt för att minska både bostads-, boende- och skolsegregationen. Angränsande stadsdelar till planområdet domineras av hyresrätter i flerbostadshus. Att öka andelen småhus och bostadsrätter är därför en mycket viktig åtgärd för att minska segregationen i Halmstad.

Att minska segregationen och öka samhällsgemenskapen är en svår utmaning att komma till rätta med och det krävs många olika slags åtgärder, både i den fysiska och sociala miljön. Den fysiska miljön behöver utformas så att den främjar möten mellan människor. Föreningslivet behöver ges goda förutsättningar att fortsätta finnas och utvecklas inom området. Gestaltningen av det offentliga rummet är viktigt, men också vilka funktioner som planeras inom såväl planområdet som närliggande stadsdelar. Det är viktigt att funktioner placeras på ett sådant sätt att invånarna stimuleras till att röra sig mellan närliggande stadsdelar. Det kan handla om elevflöden till skolor, att olika funktioner planeras i de olika stadsdelarna, utformning och mängd passager för fotgängare och cyklister av barriärerna (Laholmsvägen, Väst kustbanan, Södra infarten). Men också strukturer och utformningen av miljön så att människor lockas till utevistelse och rörelse.

Gemensamma drivkrafter mellan allmänna och enskilda intressen

Idag är det kommunen som leder planeringen av den långsiktiga inriktningen för Larsfrid, men det är de privata markägare som har störst inflytande över om förändringen genomförs. Att kommunen identifierar en inriktning för området som verkar för de allmänna intressena är en viktig utgångspunkt som gynnar alla i ett längre perspektiv. Samtidigt är samverkan avgörande för projektets genomförbarhet.

Att föra ett aktivt, transparent, långsiktigt och kunskapsbyggande samtal mellan olika aktörer i samhällsbyggnadsprocessen kommer att vara avgörande för projektets framgång. Det behövs gemensamma drivkrafter där allmänna kvalitéer kan tillskapas inom ekonomiskt genomförbara ramar för de privata fastighetsägarna för att projektet ska kunna realiseras.

Kommunen behöver också göra ekonomiska investeringar i området. Kommunens mark behöver användas för de allmänna intressena. Även inköp av mark kan bli aktuellt. Ett långsiktigt samhällsekonomiskt perspektiv behöver vara centralt för kommunens agerande där tidiga ekonomiska investeringar ger goda resultat på lång sikt om segregationen kan minska och invånarna på Öster kan ges bättre förutsättningar för ett gott liv där hälsan förbättras, skolresultaten ökar och fler kommer i arbete.

Kommunala, regionala och nationella mål

Globala mål

Agenda 2030

Agenda 2030 är en handlingsplan med mål för omställning till ett hållbart samhälle. Inom ramen för Agenda 2030 har 17 globala mål för en hållbar utveckling fram till år 2030 definierats. Agendan syftar främst till att uppnå fyra övergripande mål: utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser.

Nationella mål

Nationella miljökvalitetsmål

Sveriges miljömålssystem består av ett generationsmål, 16 miljökvalitetsmål samt ett antal etappmål inom områdena avfall, biologisk mångfald, farliga ämnen, hållbar stadsutveckling, luftföroreningar och klimat. Sveriges miljömål är det nationella genomförandet av den miljömässiga dimensionen av de globala hållbarhetsmålen, och beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till.

Generationsmålet visar på den samhällsomställning som krävs för att vi ska kunna lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta till kommande generationer. För att nå dit krävs politiska beslut och åtgärder i Sverige, EU och internationella sammanhang.

Larsfrid och Vilhelmsfälts hårdgjorda karaktär innebär en begränsning av vilka miljömål som är aktuella som indikatorer för områdets utveckling. Begränsad klimatpåverkan, frisk luft, god bebyggd miljö och giftfri miljö bedöms vara mest relevanta.

Politik för gestaltad livsmiljö

Det övergripande nationella målet för gestaltad livsmiljö innebär att arkitektur, form och design ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer – där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön. Hållbarhet, tillgänglighet, kultur och kulturhistoria, samverkan samt det offentliga roll som föregångare lyfts särskilt fram avseende fysisk planering. I Halmstads kommun sätts det nationella målet i en lokal kontext genom Arkitekturpolicyn. Denna är ett tematiskt tillägg till översiktsplanen och kommer efter laga kraft att vara en del av översiktsplanen liksom denna fördjupade översiktsplan.

Transportpolitiska mål

Transportpolitikens övergripande mål är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Målet ska verka för ett jämlikt och jämställt transportsystem, verkar för att minska växthusgasutsläppen och anpassas till att ingen ska dödas eller skadas allvarligt i trafiken.

Folkhälsomål

Folkhälsopolitiken utgår från det folkhälsopolitiska ramverket samt Agenda 2030.

Ramverket har ett övergripande mål för folkhälsopolitiken med ett tydligt fokus på jämlik hälsa: att folkhälsopolitiken ska skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och utplåna de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.

Till det övergripande målet hör åtta målområden som återspeglar hälsans bestämningsfaktorer och har ett brett fokus som verkar för att stärka individens möjligheter att göra hälsosamma levnadsval genom livet. Underliggande mål så som ekonomiskt överkomliga, socialt hållbara och sunda boendemiljöer, samt hälsofrämjande aktiviteter, har nära koppling till hur den fysiska planeringen utförs. De har även tydliga kopplingar till barnkonventionen och omfattar frågor i samtliga hållbarhetsdimensioner: ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet.

Målområdena är:

- Det tidiga livets villkor
- Kunskaper, kompetenser och utbildning
- Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö
- Inkomster och försörjningsmöjligheter
- Boende och närmiljö

- Levnadsvanor
- Kontroll, inflytande och delaktighet
- En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård

Barnkonventionen

FN:s konvention om barnets rättigheter, även kallad barnkonventionen, innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn och ratificerades i svensk lag 2018. Barnkonventionen har en tydlig koppling till hur processer bedrivs och miljöer utformas inom den fysiska planeringen. Det är som exempel angeläget att skapa hälsosamma miljöer, med god tillgång till vård, förskola och skola, bostäder samt lekplatser och gröna miljöer. Barn har rätt att få uttrycka sin mening och involveras i frågor som rör barnet, utifrån ålder och mognad, och vid beslut som rör barn ska barnets bästa vara prioriterat. Platser ska vara tillgängliga även för barn med funktionsnedsättning och ge utrymme för lek, vila och fritid.

Regionala mål

Regional fysisk plan för Halland

Sveriges riksdag tilldelade 2022 Region Halland i uppdraget att arbeta med regional fysisk planering. Uppdraget syftar till att ge en förbättrad samhällsplanering i Hallands län och en regionplan förväntas antas under 2026.

Halland ligger mitt i ett växande Sydvästsverige och kännetecknas av stor rörlighet och tillväxt. Den höga utvecklingstakten i Halland och Sydvästsverige ställer höga krav på de infrastrukturella förutsättningarna, integrering av bostads- och arbetsmarknader, tillgången på kollektivtrafik, mark- och energitillgång för en hållbar tillväxt i hela Halland.

För att kunna möta Halland och Sydvästsveriges framtida utmaningar och tillvarata de möjligheter som den höga utvecklingstakten innebär behövs nya verktyg, där Regional fysisk planering utgör ett sådant. Den regionala fysiska planeringen skapar förutsättningar för att kunna samplanera mellan olika utvecklingsprocesser och bedriva en långsiktig mellankommunal och mellanregional planering för att hela Halland ska kunna växa hållbart.

Region Halland har under en längre tid, tillsammans med de halländska kommunerna, arbetat med att ta fram planeringsförutsättningar och planförslag som beskriver den halländska strukturen.

Kommunala mål

Halmstads vision och värdegrund

Halmstads vision består av tre hjärtan, precis som kommunvapnet. När vi beskriver framtidens Halmstads är det berättelsen om en kommun där människor möts, växer och utvecklas. Det är berättelsen om en kommun med kärlek, livskvalitet, gemenskap och respekt. Många år från nu ska vårt arbete för en atmosfär som ger livslust, möjlighet till livslångt lärande, innovation, kreativitet och trygghet ha lett oss fram till vår vision om att vara en:

- Hemstaden – Vi är en kommun där människor möts med trygghet, respekt och kärlek.
- Kunskapsstaden – Vi är en kommun där människor växer och utvecklas - genom livslångt lärande och kreativitet, företagsamhet och innovativt tänkande.
- Upplevelsestad – Vi är en atmosfär som ger livslust genom aktivitet, gemenskap och livskvalitet.

Kommunens värdegrund bygger på demokratiska värden. Alla halmstadsbor ska ha möjlighet att vara delaktiga och ha inflytande i de demokratiska processerna. Alla människor har lika värde och gemenskapen kännetecknas av ömsesidig respekt. Alla som möter kommunens verksamhet ska känna att de har samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter. Halmstads kommuns utveckling ska vara långsiktigt hållbar. Det innebär att utvecklingen tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

Kommunens strategiska fysiska planering

Halmstads kommun har ett flertal strategiska planer som beskriver hur kommunens övergripande mål materialiseras och koordineras. De för Larsfrid och Vilhelmsfält mest avgörande är målbilden för kommunens fysiska planering Framtidsbild 2050 och kommunens översiktsplan (ÖP) *Framtidsplan 2050*. Utöver översiktsplanen har kommunens transportplan och Fördjupad översiktsplan för centrum även stor påverkan på området. Dessa planer och dess påverkan på denna fördjupade översiktsplan för Larsfrid och Vilhelmsfält redogörs kort för nedan. Dessutom påverkar följande strategiska planer:

- Plan för den inkluderande kommunen
- Plan för ett grönare Halmstad
- Näringslivsstrategi
- Plan för klimatanpassning
- Energi och klimatplan

Målbild för kommunens fysiska planering, Framtidsbild 2050

Framtidsbild 2050 är grunden för målbilden för kommunens fysiska planering. Framtidsbilden tar utgångspunkt i rådande omvärldstrender, de globala målen, nationella mål, kommunens förutsättningar, kommunens vision och de utmaningar vi står inför samt hur vi ska möta detta och hur det framtida Halmstad ska vara. Fyra visionsberättelser målas upp om vad Halmstad ska vara 2050. De fyra visionsberättelserna omfattar:

- Den inkluderande kommunen
- Miljömässig och ekologisk hållbarhet
- Attraktivitet och hållbar tillväxt
- Framtidens välfärd

I Framtidsbild 2050 har kommunfullmäktige beslutat att tre utmaningar ska ha högst prioritet i översiktsplanen och all annan fysisk planering som sker i kommunen. Utmaningarna beror på trenderna mot vilka hela samhällsutvecklingen rör sig, men också på Halmstads unika förutsättningar, sammanhang och vad Halmstads kommun vill vara 2050.

De tre utmaningar som sticker ut för Halmstads kommun och som vi särskilt behöver ha strategier för att hantera är:

- Klimatutmaningen
- Jämlikhetsutmaningen
- Infrastruktur för en ny tid.

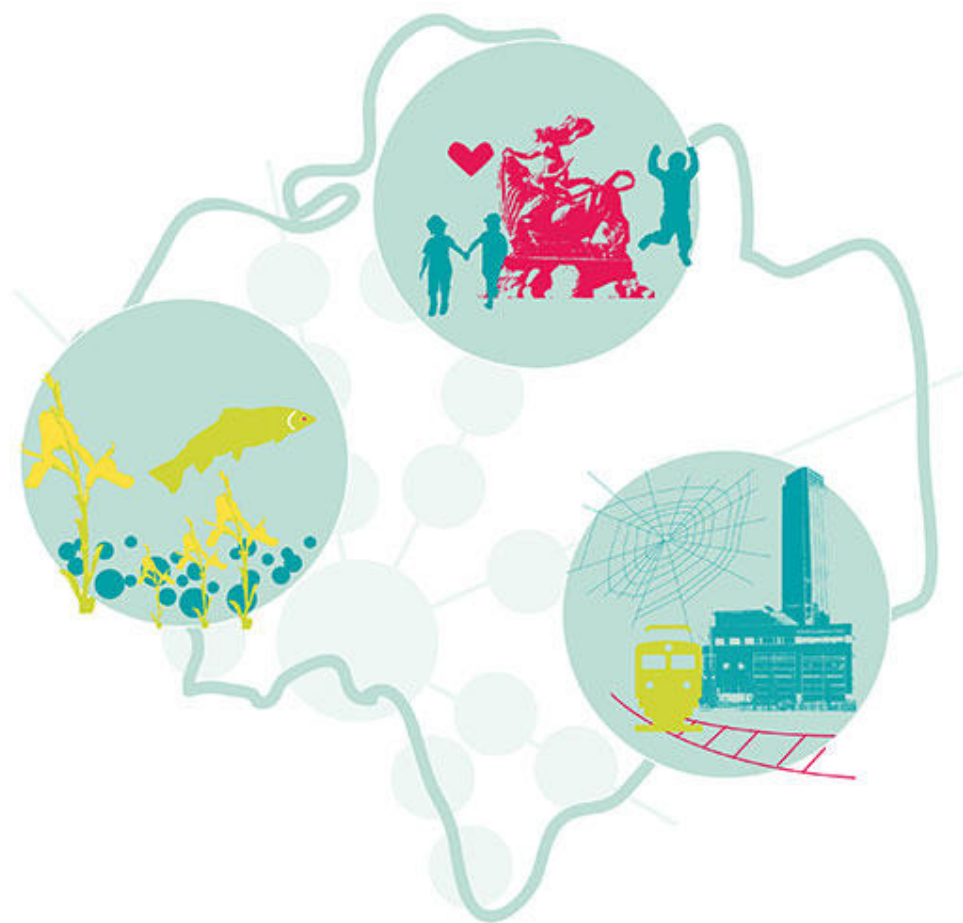

Illustration av Sweco Architects Malmö

Den fördjupade översiktsplanen ska bidra till framtidsbilderna och prioritera de tre utmaningarna ovan. Framtidsbilden för den inkluderande kommunen och jämlikhetsutmaningen är särskilt centrala i denna plan, eftersom potentialen att bidra till den sociala hållbarheten är särskilt stor här. Blandning av bostadsformer, mötesplatser som lockar invånare med olika förutsättningar och trygga och tillgängliga miljöer poängteras särskilt.

Den fördjupade översiktsplanen för Larsfrid och Vilhelmsfält har också potential att bidra till klimatutmaningen samt miljömässig och ekologisk hållbarhet. Det centrala

läget och funktionsblandningen gör att förutsättningarna för hållbara transporter är goda. Ny grönstruktur genom planområdet länkar samman park- och naturområden i angränsande stadsdelar och är en viktig del i klimatanpassningen av området. Här är även den kommunalt prioriterade utmaningen om "Infrastruktur för en ny tid" central då såväl den gröna infrastrukturen som gång- och cykelvägar innefattas i denna.

I framtidsbilden om "Attraktivitet och hållbar tillväxt" lyfts betydelsen om goda förutsättningar för högskolan. Det är viktigt att planförslaget möjliggör en utbyggnad av högskolan och att andra exploateringsintressen får stå tillbaka. Planförslaget bidrar till att högskolan kommer att få en attraktivare närmiljö och även studentbostäder i dess närhet. Detta är aspekter som kan stärka högskolans attraktionskraft.

Framtidsplan 2050 – kommunens översiktsplan

I Framtidsplan 2050, den kommunövergripande översiktsplanen, har sju strategier formulerats som är centrala i översiktsplanen utifrån framtidsbilderna och utmaningarna i Framtidsbild 2050. Dessa strategier är:

- I Halmstad bygger vi längs stråken
- I Halmstad 2050 har vi brutit segregationen
- I Halmstad möts invånarna i vardagslivet
- Halmstad har anpassats efter klimatförändringarna
- I Halmstad är det lätt att resa hållbart
- Halmstad erbjuder en bredd av arbetstillfällen
- Halmstad har utvecklats som destination

Dessa frågor hänger inte sällan ihop. För att bryta segregationen behöver kommunen planera för en blandning av bostäder och funktioner och ge förutsättningar för vardagliga möten över gränser, något som har en tydlig grund i hur staden byggs, hur infrastrukturen utformas, och var kopplingar stadsdelar emellan placeras. Planområdets vikt för social hållbarhet i Halmstad lyfts även i översiktsplanens hållbarhetsbedömning utifrån i synnerhet Larsfrids potential att minska segregation, öka tillgång till service och rekreation, överbrygga barriärer i stadens östra delar samt förbättra de östra stadsdelarnas koppling till Östra stranden. Stärkta kopplingar norr om Larsfrid och Vilhelmsfält nämns särskilt ur ett barnperspektiv där trygga och säkra anslutningar till förskola, skola och fritidsaktiviteter är av stor vikt.

Framtidsplan 2050 verkar sammantaget för ett mer jämlikt och klimatanpassat Halmstad med en dynamisk arbetsmarknad och där kommunen utgör ett tydligt besöksmål i regionen. Mer konkret verkar Framtidsplanen exempelvis för att det ska byggas nya broar och stadsdelar i strategiska lägen, att skapa goda möjligheter för nya arbetsplatser och välfärdstjänster samt att uppmuntra för blandade boende- och upplåtelseformer.

Halmstad är del av en tillväxtregion och har fler arbetande än boende. En grund till det är de gynnsamma pendlingsförhållandena och den dynamiska arbetsmarknaden, där en betydande del arbetar med kvalificerade kunskapstjänster som kräver en avancerad och specialiserad kunskap. Larsfrid och Vilhelmsfält ligger 1000 meter från tågstationen, huserar ett stort antal arbetsplatser, omfamnar högskolan och angränsar till Östra stranden som är målpunkt för turismutveckling. Sammantaget innebär det strategiska läget intill flera viktiga målpunkter att stadsdelen har goda möjligheter att utveckla och öka arbetstillfällena för att möta framtiden.

Larsfrid och Vilhelmsfält är utpekade i Framtidsplan 2050 som omvandlingsområde från verksamheter till blandad bebyggelse. I Framtidsplan 2050 anges följande syfte med den fördjupade översiktsplanen:

“Fördjupningen av översiktsplanen för Larsfrid och Vilhelmsfält syftar till att, på en mer detaljerad nivå, utreda områdets förutsättningar för en omvandling samt föreslå en lämplig användning och struktur för områdets framtida utveckling. Genom att utreda och ta ställning till stora, komplexa frågor i en fördjupning av översiktsplanen kan efterföljande planering förenklas och effektiviseras. Målet är även att, tillsammans med de många fastighetsägarna i området, hitta fungerande samverkansformer inför det framtida genomförandet av omvandlingen. Syftet med omvandlingsområdet är att minska den barriäreffekt verksamhetsområdet har där det skär av bostadsområdena i östra Halmstad från havet. Förhoppningen är att genom att upplevelsemässigt knyta de östra stadsdelarna närmre havet öka dessa stadsdelars attraktivitet.”

I översiktsplanen läggs stor vikt vid att stärka kopplingarna mellan stadens östra stadsdelar och havet. Detta förstärks av kartan genom utpekade kopplingar längs med Larsfridsvägen, Västervallvägen och Ryttnärvägen. I översiktsplanen framgår att totalt 3000 bostäder bedöms vara lämpligt att tillföra i området utifrån kommunens totala bostadsbehov. Bostäderna som behövs på kommunnivå behöver fördelas i olika orter och stadsdelar på olika bostads- och upplåtelseformer för att kommunen fortsatt ska vara attraktiv att bosätta sig i och flytta inom. Olika boendemiljöer behöver erbjudas då människor har olika preferenser och behov av bostäder. Området bedöms också ha marknadsförutsättningar för cirka 3000 bostäder fram till 2050. I den fördjupade översiktsplanen ska utredas vilka delar av det utpekade omvandlingsområdet som är lämpligt för bostäder, vilka delar som bör kvarstå som verksamhetsområde och vilka andra användningar som är lämpliga inom området och var dessa bör placeras.

Utsnitt från Framtidsplan 2050:

I kartan är området redovisat:

Fördjupad översiktsplan för Centrum, Centrumutvecklingsplan 2050

Utvecklingen av centrum utgår från de tre utvecklingsstrategierna: variera, länka och synliggöra. Inriktningen är att upprätthålla ett varierat utbud i ett lättillgängligt centrum som visar upp och leder besökaren till platser med betydelse för Halmstads identitet. Planen ger rum för nya stadsdelar, kopplingar och stråk som tar vara på befintliga och tillkommande kvalitet, så som den nya stationen.

Planen angränsar till Larsfrid i norr och väst, och visar på viktiga stråk att förlänga och arbeta vidare med in i den nya strukturen i Larsfrid och Vilhelmsfält. Slottsstråket som är det prioriterade stråket i öst-västlig riktning genom centrala staden följer Laholmsvägen och utgör stomme för busstrafiken, även om samtliga trafikslag tillåts. De närmsta påtagliga förändringarna för Larsfrid och Vilhelmsfält avser Stationsstaden, Tullkammarkajen och Nyhems torg som kommer innebära en ökad befolkning och rörelse i närområdet.

Områdena som ligger intill varandra ingår även i samma grönstruktur där ny stadsdelspark i Larsfrid är ett exempel.

Plan för transportsystemet

Halmstad beräknas växa och med samma antal resor per person som idag behöver en större andel utgöras av hållbara transporter för att få plats i staden. Plan för transportsystemet beskriver hur kommunens infrastruktur ska utvecklas för att ta hand om de rörelser som genereras av att staden växer.

Planen består av två delar; del 1: Transportstrategi mot 2050 och del 2: Transportplan mot 2050. Planen avser ett långt planeringsperspektiv och utgår från fyra övergripande strategier, där kommunen ytterst ska arbeta för att säkra ett trafiksäkert, hållbart och effektivt transportsystem. Arbetet ska bidra till ett attraktivt och fossilfritt samhälle med minskat bilberoende där majoriteten av resor sker med hållbara och yteffektiva transporter. Dessutom ska möjligheterna för hållbara godstransporter öka.

Planen har sex bärande strategiska utgångspunkter:

- Att planera långsiktigt i en värld i förändring
- En växande kommun där fler ska använda samma system
- Utformningen av transportsystemet ska inte bromsa utbyggnadstakten
- Ökad tillgänglighet för näringslivet
- Halmstad – en del av tillväxtregionen Halland
- Minska trafikens negativa konsekvenser på miljö och människors hälsa

För Larsfrid och Vilhelmsfält anger transportplanen en utvecklingsinriktning som bland annat visar på nedtonad infrastruktur på Kristian IV:s väg och Västervallvägen, medan Larsfridsvägen och Ryttarevägen utformas för att tillsammans med Södra infarten och Laholmsvägen öster om Larsfridsvägen bli en del av stadens huvudvägnät för motortrafik och tunga transporter. Denna utveckling innebär att delar av trafikstrukturen i och kring planområdet riskerar att stärka barriäreffekterna inom samt gentemot angränsande stadsdelar. Därför är det viktigt att skapa kopplingar som utformas med fokus på trygghet och trafiksäkerhet för de oskyddade trafikanterna.

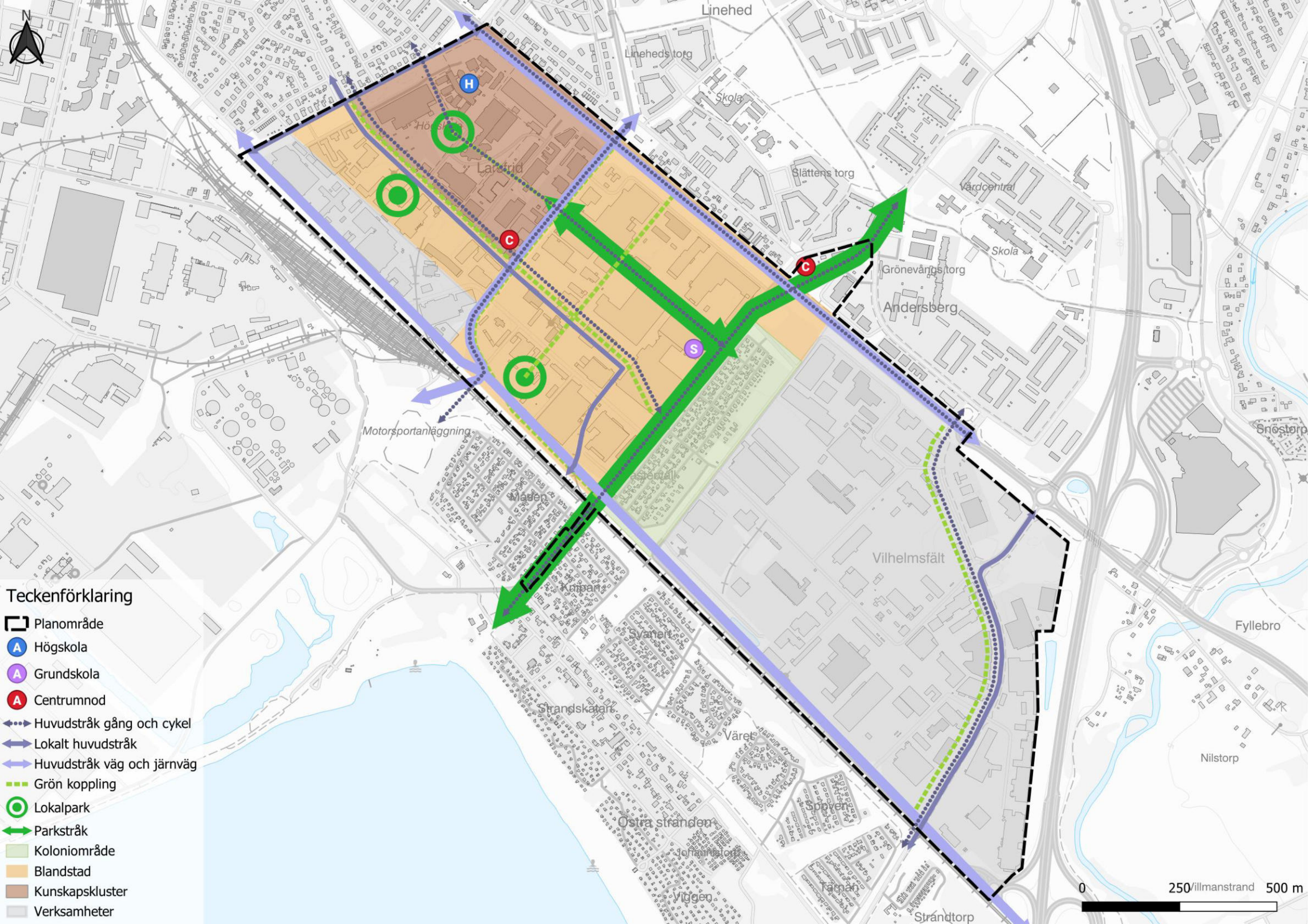
Utvecklingsinriktning

Karta över utvecklingsinriktning

Utvecklingsinriktningen visar planförslagets övergripande drag. Här visas den utveckling av planområdet som är av särskild betydelse att den tillkommer. De strategiska sambanden som planområdet har till omgivningen både lokalt, regionalt och nationellt lyfts fram i utvecklingsinriktningen.

Teckenförklaring:

 Högskola	 Grön koppling
 Grundskola	 Lokalpark
 Centrumnod	 Parkstråk
 Huvudstråk gång och cykel	 Koloniområde
 Lokalt huvudstråk	 Blandstad
 Huvudstråk väg och järnväg	 Kunskapskluster
	 Verksamheter

Teckenförklaring

- Planområde
- Högskola
- Grundskola
- Centrumnod
- Huvudstråk gång och cykel
- Lokalt huvudstråk
- Huvudstråk väg och järnväg
- Grön koppling
- Lokalpark
- Parkstråk
- Koloniområde
- Blandstad
- Kunskapskluster
- Verksamheter

0 250 500 m

Utvecklingsinriktning

Larsfrid har en lång och spännande resa framför sig! Stadsdelen kommer att utvecklas från det storskaliga verksamhetsområde det är idag till ett mångfacetterat område med finmaskigt gatunät som skapar närhet och sammanhang. Områdets läge – med högskola och närhet till stadskärnan, tågstationen och havet – gör omvandlingen till ett naturligt nästa steg i Halmstads utveckling. Vilhelmsfält utvecklas däremot som verksamhetsområde.

En blandstad på riktigt

Larsfrid är ett stort område och en komplex plats som kommer inrymma flera funktioner och uttryck. Pilefeltsstråket löper genom hela stadsdelen och är stadsdelens mest urbana stråk. Här ges rum för stadsliv med handel, besöksanläggningar, idrott, service, vård och kontor. Aktiva bottenvåningar med publika verksamheter av olika slag etableras även i bostadshus längs stråk med mycket rörelse såsom Pilefeltstråket, Larsfridvägen och Laholmsvägen. Parkstråken genom stadsdelen och lugnare bostadskvarter står i kontrast och ger en annan karaktär och upplevelse. I delarna intill hamnen och västkustbanan finns fortsatt utrymme för verksamheter att ta plats, samtidigt som arbetsplatser och kontor utgör en viktig pusselbit för att stärka kunskapsklustret intill högskolan. Den långa planeringshorisonten för stadsdelens omvandling och etappmässiga genomförande innebär att flera verksamheter kommer kunna fortleva i området länge till och förhoppningsvis anpassas efter de nya sammanhang som växer fram.

Rumsliga och sociala sammanhang

Bebyggelsens och vägarnas utformning i gränslandet mellan den nya stadsdelen och dess omland är viktig för att skapa nya sammanhang som ger närhet mellan såväl människor som funktioner. Säkra och trygga förbindelser för gång- och cykeltrafik behöver tillkomma för att bryta barriärer och uppmuntra invånarna i alla åldrar att röra sig mellan stadsdelarna. Stadsdelens struktur med målpunkter och funktioner i båda Larsfrid och närliggande stadsdelar utformas och placeras för att uppmuntra invånarna på Öster att röra sig mellan nya och gamla stadsdelar. Särskild vikt läggs vid utformningen av platsen där de tre stadsdelarna Andersberg, Linehed och Larsfrid möts. I viktiga korsningar mellan olika stråk ligger torg och offentliga mötesplatser. Det är ett naturligt sätt att återupprätta stadens inneboende potential att skapa möten mellan människor, vilket sammantaget kan bidra positivt till stadens övergripande mål om jämlikhet och integration.

Näringsliv och högskola

Larsfrid och Vilhelmsfält är Halmstads idag största verksamhetsområde, och är även fortsättningsvis en för kommunen viktig arbetsplats. Högskolan stärks som nav för innovation och kunskapsutbyte där den tillsammans med goda förutsättningar för

näringslivet gör området till en viktig plats ur ett regionalt arbetsmarknadsperspektiv. Larsfrid omvandlas och skrymmande verksamheter med stor omgivningspåverkan kommer gradvis hitta nya platser, medan arbetsplats- och besöksintensiva kontor och etableringar inom innovation, handel- och serviceyrken kommer in. Larsfrid har även på sikt plats för icke störande verksamheter som kan bidra till den nära staden. Gradvis innebär omvandlingen av Larsfrid att störningar såsom risk och buller begränsas till området närmast Södra infarten och Västkustbanan – medan den täta staden och de fördelar som kommer med närheten mellan individer och verksamheter kan stärkas i övrigt.

Vilhelmsfält utvecklas som verksamhetsområde. Här kan verksamheter av olika slag ligga kvar och utvecklas. Förtätning av verksamheter med ett effektivare markutnyttjande uppmuntras och ökade byggrätter kan tillåtas.

Stadsdelen Larsfrid och Vilhelmsfält kommer fortsätta att vara ett av kommunens starkaste arbetsplatsområden, om än med en delvis annan karaktär.

Grönstruktur

Öster blir grönnare när Larsfrid omvandlas där parker, grönstråk och gröna gaturum är en bärande del i omvandlingen. Ett grönnare Öster höjer attraktiviteten i denna del av staden. Området kopplar Halmstads stationsområde, Höskoleområdet och stadens östra stadsdelar till Östra stranden med gröna stråk.

Västervallsvägen omvandlas till park som binder samman Östergårdsparken, Linehedsparken och Andersbergsparken med Östra stranden. Den nya Västervallsparken innebär att invånarna i Östers olika stadsdelar kan promenera genom gröna breda parker till havet. Inne i stadsdelen Larsfrid etableras också en park som hänger samman med Västervallsparken och förbinder höskoleområdet med Östra stranden i ett grönt sammanhängande stråk.

Utmed de nya parkstråken placeras olika samhällsservice såsom grundskola, förskolor, äldreboende och allaktivitetshus. Barn och äldre ges närhet till skyddade gröna offentliga miljöer med utrymme för lek, rörelse och rekreation. Parkstråken erbjuder trygga gångvägar och sammanlänkas också av en bro för gång- och cykeltrafik över Laholmsvägen. Det skapar trygga skolvägar mellan nya och gamla stadsdelar och ger förutsättningar för en skolorganisation med elevflöden mellan Larsfrid och närliggande stadsdelar.

Ryttarevägen och Larsfridsvägen är också viktiga stråk mellan Öster och havet. Dessa innehåller fortsatt biltrafik och separat gång- och cykeltrafik, men utvecklas med gröna inslag såsom komplettering av befintliga trädtrader och nya planteringar (raingarden).

Det är även de gröna strukturerna som i hög utsträckning rustar stadsdelen för framtiden genom att hantera ett förändrat klimat. De gröna miljöerna reducerar risken för värmeöar,

hantera större dagvattenmängder, innefattar skyfallsytor samt säkerställa ekosystemtjänster som tjänar såväl området som staden.

Gaturum – plats för rörelse och möten

Larsfrid förändras i grunden när nya kopplingar etableras och nya färdmedel premieras. Genomgripande stråk, trygga och säkra passager, ett finmaskigt gång- och cykelnät, närhet till lokal och regional kollektivtrafik och närhet till vardagens funktioner främjar ett hållbart resande. Närheten till stationen främjar också ett hållbart resande då det är mindre än en kilometer mellan tågstationen och Larsfrid. Gaturummet har en stadsmässig där grönska är ett naturligt inslag.

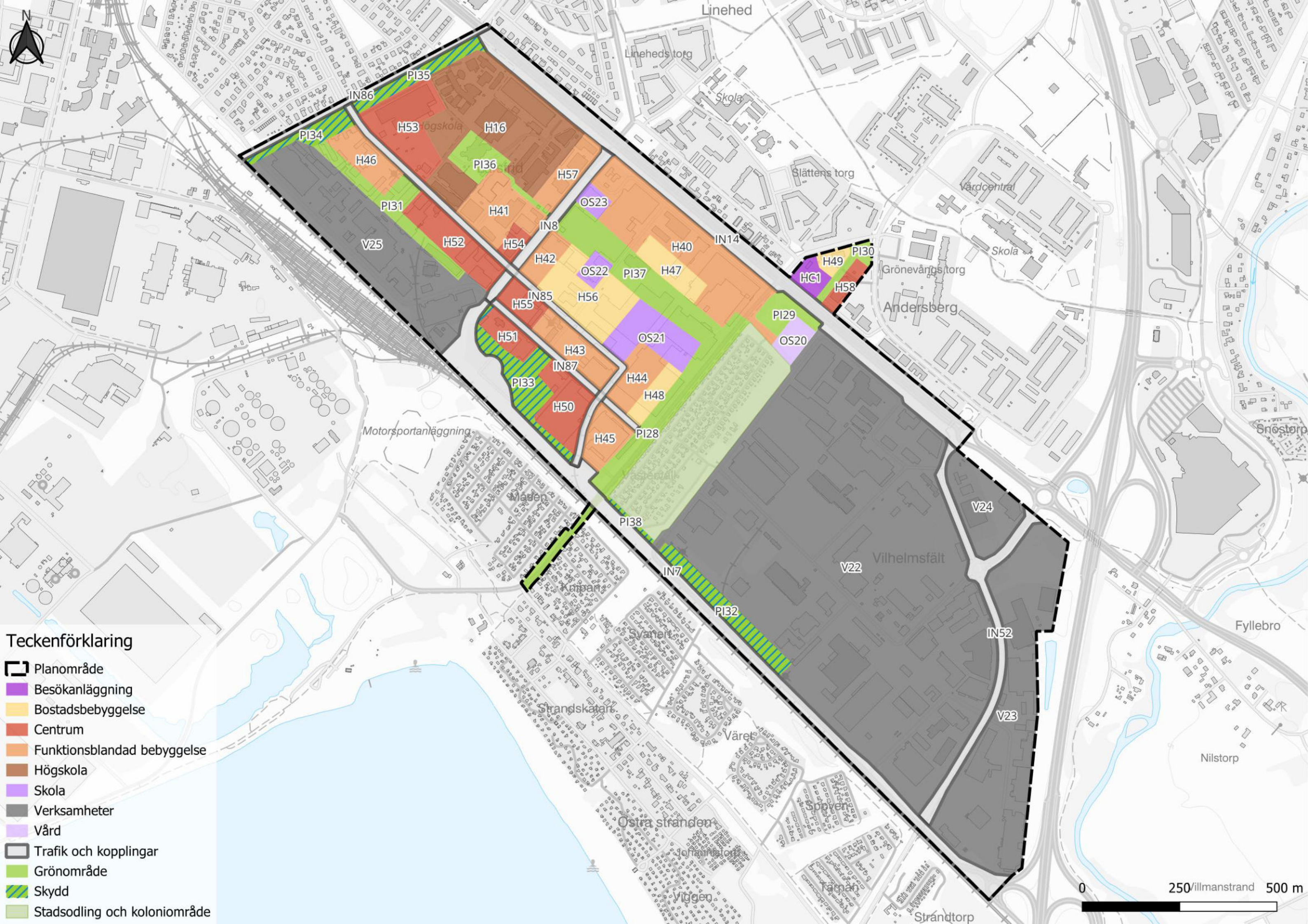
Planförslaget

Karta över mark och vattenanvändning

I planförslaget omsätts visioner och mål till preciserad mark- och vattenanvändning. Planförslaget redovisas som en markanvändningskarta. Den ger en vägledning till efterföljande planeringsskeden. Kommunen utgår från denna karta vid handläggning av planbesked och detaljplaner. Genom att klicka på enskilda områden nås ytterligare information om vad som gäller separata området.

Teckenförklaring:

 Bostadsbebyggelse	 Verksamheter
 Funktionsblandad bebyggelse	 Trafik och kopplingar
 Centrum	 Grönområde
 Högskola	 Skydd
 Besökanläggning	 Stadsodling och koloniområde
 Skola	 Planområde
 Vård	

Teckenförklaring

- Planområde
- Besök anläggning
- Bostadsbebyggelse
- Centrum
- Funktionsblandad bebyggelse
- Högskola
- Skola
- Verksamheter
- Vård
- Trafik och kopplingar
- Grönområde
- Skydd
- Stadsodling och koloniområde

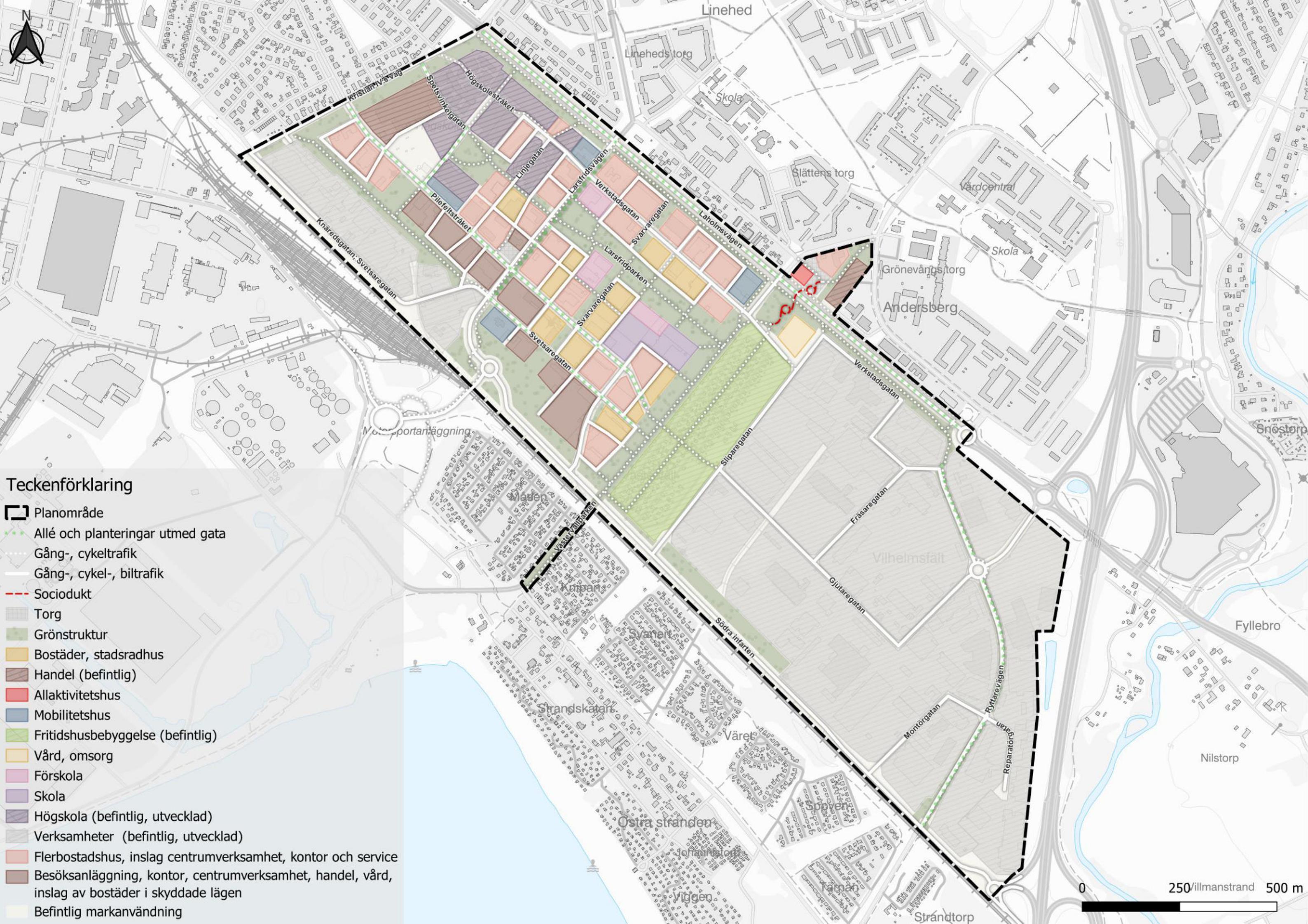
0 250 villmanstrand 500 m

Illustrationskarta

För att det ska vara lättare att förstå vad markanvändningskartan kan innebära finns också en illustrationskarta. Här har de olika områdena i markanvändningen preciserats och visar på ett exempel.

Teckenförklaring:

Gator	
• • •	Allé och planteringar utmed gata
.....	Gång-, cykeltrafik
—	Gång-, cykel-, biltrafik
- - -	Sociodukt
Kvarter	
■	Bostäder, stadsradhus
■	Handel (befintlig)
■	Allaktivitetshus
■	Mobilitetshus
■	Fritidshusbebyggelse (befintlig)
■	Vård, omsorg
■	Förskola
■	Skola
■	Högskola (befintlig, utvecklad)
■	Verksamheter (befintlig, utvecklad)
■	Flerbostadshus, inslag centrumverksamhet, kontor och service
■	Besöksanläggning, kontor, centrumverksamhet, handel, vård, inslag av bostäder i skyddade lägen
■	Grönstruktur
■	Torg
■	Befintlig markanvändning

Teckenförklaring

-
- Planområde
- Allé och planteringar utmed gata
- Gång-, cykeltrafik
- Gång-, cykel-, biltrafik
- Sociodukt
- Torg
- Grönstruktur
- Bostäder, stadsradhus
- Handel (befintlig)
- Allaktivitetshus
- Mobilitetshus
- Fritidshusbebyggelse (befintlig)
- Vård, omsorg
- Förskola
- Skola
- Högskola (befintlig, utvecklad)
- Verksamheter (befintlig, utvecklad)
- Flerbostadshus, inslag centrumverksamhet, kontor och service
- Besöksanläggning, kontor, centrumverksamhet, handel, vård, inslag av bostäder i skyddade lägen
- Befintlig markanvändning

Sociala värden

Larsfrid ska vara en trygg, attraktiv och välkomnande stadsdel där människan är i fokus och det inbjuds till både sociala och fysiska aktiviteter. Miljön planeras för att människor ska kunna mötas mellan invånargrupper med olika sociala och ekonomiska livsvillkor, funktionalitet, genus och ålder. Stadsdelen välkomnar både sina boende i området och invånare från andra stadsdelar och är en naturlig mötesplats för många. De gröna och offentliga miljöerna är områdets vardagsrum och kan nyttjas av människor med olika livsförutsättningar och tar god hänsyn till en mångfald av behov och förutsättningar. Här kan man vistas utan att det ska behöva innebära kostnader. Området har goda kopplingar och flera valmöjligheter för kommunikation. Gång- och cykelvägarna är väl sammanvävda med omkringliggande stadsdelar och kollektivtrafiken är enkel att använda för boende, verksamma och besökare. Området präglas av kultur och innovation med tillgång till rekreativa områden och platser som skapar positiva och berikande upplevelser.

Trygghet

Trygghet i livets alla skeden uppnås av flera faktorer; funktionsblandning, god orienterbarhet, aktiva gaturum med mycket rörelse och goda ljusförhållanden. I området ska upplevelsen av trygghet och tillgänglighet vara god samtidigt som de fysiska

miljöerna och platserna är säkra att vistas på. På Larsfrid ska trygghet tillskapas genom den blandade bebyggelsen, promenadvänliga miljöerna och mångfalden avseende byggd form och olika funktioner som lockar till vistelse. Platserna ska vara välskötta.

Placering av funktioner, orienterbarhet och överblickbarhet ska vara väl genomtänkt. Ett systematiskt arbete utifrån brottsförebyggande perspektiv bidrar till låg brottslighet och god känsla av säkerhet och trygghet.

Området ska byggas med mänsklig skala i fokus. De offentliga rummen ska vara trygga att befinna sig i och att ta sig genom gåendes eller med cykel via aktiva huvudstråk. Särskild vikt behöver läggas vid utformningen av överbrygning av trafikbarriärerna som omgärdar området, så att gång- och cykelvägar utformas både trafiksäkra och med en hög upplevelse av trygghet.

En stadsmiljö som är trygg under dygnets alla timmar, med kopplingar som är tillgängliga för barn och äldre gör det enkelt för alla att röra sig i och till stadsdelen. Goda kopplingar mellan bostad, skola och aktiviteter bidrar även till att barn och ungas rörelsefrihet ökar. Ljuskällor bidrar till trygghet genom att skapa överblick och tydlig orienterbarhet på och mellan platser i området.

Barnperspektiv, jämställdhet och en jämlik planering

När Larsfrid omvandlas görs det för alla Halmstadbor. Barn, unga, vuxna och gamla med skiftande socioekonomisk bakgrund, kön, etnicitet och funktionshinder kommer kunna bo, besöka och jobba i området. Människan är i fokus och miljön planeras för att människor ska kunna växa och utvecklas. Det varierade utbudet av bostadstyper, bostadsstorlekar och upplåtelseformer bidrar till att en bredd av människor ges möjlighet att bo i området och att flyttkedjor och bostadskarriär inom stadens östra delar tillskapas. Bostadsutbudet kompletterar närliggande stadsdelar och blandningen av bostads- och upplåtelseformer behöver tillgodoses både i stadens östra delar och inom stadsdelen. Här finns blandade boendeformer som passar i olika skeden av livet och med olika ekonomiska möjligheter.

Barnperspektivet är i fokus av planering av den byggda miljöns funktion, variation och gestaltning och har stor betydelse för att skapa ett mer jämlikt och jämställt samhälle. Det påverkar även barns möjligheter till goda uppväxtvillkor. Gröna, lugna och trygga miljöer skapas som bjuder in till lek och rörelse och är enkla för barn att själva eller tillsammans med vuxen eller syskon att ta sig till med cykel, kollektivtrafik eller till fots.

Stadsdelens läge i staden med goda kollektivtrafikkopplingar, cykelavstånd till centrum, ett stenkast från havet och närhet till jobb, utbildning, mötesplatser, och fritidsaktiviteter skapar förutsättningar för en enkel vardag. Där närheten ger god möjlighet till hållbara transportsätt och skapar en attraktivitet för alla åldrar.

För att skapa en sammanhållen stad behöver det nya bostadsområdet knyta an med gång- och cykelkopplingar och gröna stråk på flertalet platser till alla omkringliggande bostadsområden. Barriärerna behöver överbryggas med trygga passager. Väl sammanlänkade stråk till omkringliggande område bidrar till att olika flöden av socioekonomiska grupper av människor sammanstrålar här, vilket bidrar till en sammanhållen stad.

Goda kopplingar mellan bostad, skola och aktiviteter bidrar till att barn och ungas rörelsefrihet är stor. Fotgängare och cyklisters mobilitet i området är prioriterad. Ett gång- och cykelvägnät tillsammans med kollektivtrafikmöjligheter anpassat för barn möjliggör för barn att självständigt kunna röra sig i samhället. Gaturum och bebyggelse utformas med variation för att bjuda på upplevelser för de som tar sig fram till fots eller på cykel.

Även placering av olika funktioner är viktig, där planering behöver ske i den stadsövergripande skalan för att det ska finnas anledning för invånarna att röra sig mellan stadens olika delar. Det gäller både planeringen av vanligare funktioner inom de östra stadsdelarna och kommun-unika funktioner i staden. Till exempel är planeringen av skolornas verksamhet och stadieindelning avgörande för att bryta skolsegregationen på Öster. Medan allaktivitetshuset lockar invånare från hela kommunen.

Larsfrid är gestaltad för att locka till aktivitet, spontana möten i vardagen och främja en ökad inkludering. På de variationsrika mötesplatserna träffas invånare med olika bakgrund, vilket ger samhörighet och trygghet. Mötesplatser utformas så olika grupper känner sig välkomna och inte begränsas i sin rörelsefrihet. Platser formges så de stödjer sociala relationer, till exempel genom gånggator och sittplatser med möjlighet både till avskildhet och interaktion. Kultur, idrott och annat föreningsliv bidrar till att skapa ett levande område där människor fångas upp i meningsfulla sammanhang.

I området finns även högskolan som är en socialt värdeskapande miljö. Den bidrar med en grupp av yngre högutbildade invånare. Förhoppningen är att genom omvandlingen av Larsfrid får även högskolan en trevligare omgivning vilket ökar trivselen för studenterna och ger dem en positivare bild av Halmstad. Detta kan i sin tur leda till att fler vill bo kvar och göra bostadskarriär i området efter studierna. Det skulle komplettera sammansättningen av invånare på Öster och bryta skolsegregationen där man i forskningen ser att barns förutsättningar i skolan har ett samband med föräldrarnas utbildningsnivå.

Involvering och delaktighet

Området planeras med människan i fokus. Det är viktigt att invånarna involveras genom hela samhällsbyggnadsprocessen. Det bidrar till att de känner sig mer delaktiga i sitt område och ett gemensamt ansvar. När man är delaktig i sitt område så blir platsen mer uppskattad och man värnar mer om den. För att människorna ska trivas i miljön krävs ett

aktivt arbete med att ta reda på deras behov och upplevelser innan, under och efter den byggda miljön planeras och gestaltas.

Hälsa

Människor har behov av både gröna och rekreativa platser för återhämtning. Gröna mötesplatser ska gestaltas med egna identiteter och olika funktioner som kompletterar varandra för att locka besökande att stanna till för umgänge och vila. Genom att planera för gröna platser som är trygga att vistas i, inbjuder det till rekreation, lek och aktiviteter/möten mellan människor samtidigt som det hanterar klimatanpassningar för en hållbar utveckling. Med de nya gröna parkstråken tillskapas gröna och attraktiva kopplingar till Östra stranden, som är ett viktigt rekreativt område.

Ny bebyggelse utformas och placeras för att bidra till en bättre ljudmiljö och skapar på så sätt en hälsosammare miljö för stadsdelens invånare. I den fysiska planeringsprocessen är det viktigt att beakta att bullernivåer blir godtagbara, så att rätt ljudmiljö kan erbjudas. Det finns många miljöer runt om som genererar buller såsom järnvägen, Södra infarten, Laholmsvägen och tyngre verksamheter. Därför föreslås många av bostadskvarteren ha en sluten kvartersstruktur som ger tysta och gröna gårdar. Mellan verksamheter och bostäder placeras funktioner som inte är lika känsliga för buller, till exempel idrott, kontor och service. Dessa byggnader fungerar som ett bullerskydd mot bakomliggande lugna bostadskvarter och för skolmiljöer.

Det är viktigt med frisk luft och lukt för en god livskvalitet. Välplanerade gröna strukturer med naturbaserade lösningar kan förbättra det lokala mikroklimatet genom bland annat minskad solinstrålning, reglering av lufttemperaturen, skuggning och bättre luftkvalitet. I förlängningen leder detta till en förbättrad hälsa för människor som bor eller jobbar i området.

Planeringsinriktningar

- Funktionsblandad bebyggelse planeras inom Larsfrid. Området ska framgent innehålla såväl bostäder, arbetsplatser, service, fritidsaktiviteter, handel och offentliga rum. Funktionsblandningen bidrar till en levande och befolkad stadsdel under dygnets alla timmar.
- Olika bostads- och upplåtelseformer tillses inom Larsfrid. Bostadsblandningen avser helheten och kompletterar befintlig bostadsbebyggelse i angränsande stadsdelar. Bostäderna ska passa i olika skeden i livet, med olika ekonomiska förutsättningar för att möjliggöra bostadskarriär på Öster. Bostads- och upplåtelseformer som bidrar till blandning prioriteras.
- Fritidsaktiviteter såsom idrott, kultur, föreningsliv och kommunala mötesplatser av olika slag placeras inom planområdet. Verksamheter som bidrar till en aktiv fritid är särskilt prioriterade i området mellan stadsdelarna Larsfrid, Andersberg

och Linehed samt längs med Pilefeltstråket. Öppna fritidsaktiviteter som är kostnadsfria välkomnas, vilket gör att människor med olika socioekonomiska förutsättningar och funktionalitet kan delta gemensamt.

- Målgrupp för området identifieras och involveras i samhällsbyggnadsprocessens olika skeden. Involvering och delaktighet ges för både kvinnor och män, flickor och pojkar i olika åldrar vid gestaltning av de offentliga rummen.
- I området ska det finnas olika möjligheter till arbete. Företag och verksamheter av icke störande karaktär möjliggörs i Larsfrid. Allt ifrån High Tech till ”enklare jobb”. Medan Vilhelmsfält även rymmer företag och verksamheter som är störande.
- Upplevelsen av trygghet ska prioriteras i området genom hur omgivning och verksamhet planeras, utformas och ljussätts utifrån olika målgruppers behov. Särskild vikt läggs utformningen av gång- och cykelvägar som korsar barriär så att dessa blir trygga.
- Gaturum och parkstråk som kopplar ihop till viktiga målpunkter, inom närområdet, stranden och staden skapar flöden av människor. Gaturum och parker utformas gröna, attraktiva och trygga för en mångfald av människor, med fokus på oskyddade trafikanter.
- Offentliga rum och stråk utvecklas för att främja människors hälsa. Åtgärder krävs i planering för att uppfylla en god ljudmiljö och tillgång till god luftkvalitet. Bebyggelse placeras och utformas med hänsyn till bullerdämpning. Träd, gröna områden och tillgång till rekreationsområden bidrar både till människors psykiska och fysiska hälsa.

Bebyggelse, arkitektur och kulturmiljö

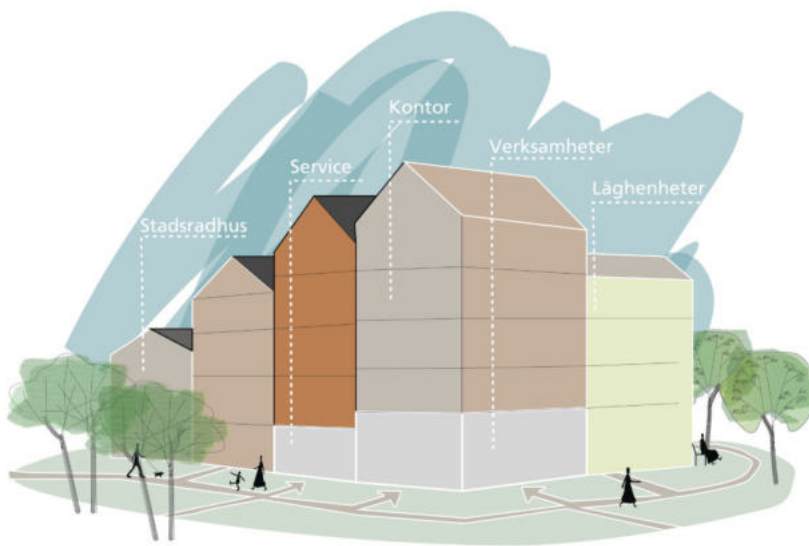
Larsfrid har stor potential att bli en attraktiv stadsdel att bo, leva, arbeta och besöka. Ambitionen är att skapa blandstad på riktigt och sträva efter att skapa en stadsdel som är mångsidig och inkluderar en blandning av olika funktioner och aktiviteter. Området har kapacitet att rymma nya bostäder av olika slag, offentlig service, kontor, lättare verksamheter, fritidsverksamheter och grönområden. Högskolan tillåts att utvecklas och expanderar och förstärks som nod i området. Den nya stadsdelens placering i staden bidrar till att den har stora stads- och landskapsmässiga kvaliteter att bygga vidare på. Omvandlingen ger stora möjligheter att skapa en variation av boende- och upplevelseformer i uttryck och gestaltning samtidigt som områdets kulturella och historiska identitet bevaras, förstärks och utvecklas.

,

Funktion och variation

Bebyggelsen i Larsfrid funktionsblandas så att den kan möta människors behov idag och i framtiden. Funktionsblandning innebär att olika typer av bostäder och upplåtelseformer, offentlig service, kontor, verksamheter, fritidsaktiviteter, grönstruktur och mötesplatser samspelar och stöttar varandra. Funktionsblandningen skapar en dynamisk stadsmiljö som främjar social interaktion och som ger en känsla av gemenskap. Det skapar även möjligheter för samspel mellan olika funktioner som tillsammans kan bidra till hållbara lösningar. När olika typer av bostadsformer och verksamheter av olika slag blandas inom samma kvarter eller i samma byggnad blir även variationsrikedomen på bebyggelsen stor vilket skapar nya upplevelser och intryck i stadsdelen.

Markanvändningen i Larsfrid består av ett kunskapskluster där högskolans utveckling prioriteras framför annan markanvändning. Högskolan ska tillåtas att expandera under lång tid framöver och mark behöver avsättas för högskolans framtida utveckling. Intill kunskapsklustret breder blandstaden ut sig med bostäder, kontor, service och plats för fritidsaktiviteter. Längs med Pilefeltstråket och Larsfridsvägen koncentreras funktionsblandning och aktiva bottenvåningar för att skapa ett levande och aktivt gaturum. Intill järnvägen föreslås fortsatt verksamhetsområde. Mellan den nya blandstaden med bostäder, Södra infarten och verksamhetsområdet planeras verksamheter som inte är störande för sin omgivning, men inte heller känsliga för störningar. Här kan till exempel kontor, handel, idrott, kultur- och centrumverksamhet som ger liv åt Pilefeltstråket placeras. Verksamhetsklustret ger skydd från buller från järnvägen och verksamheterna i hamnen så att det bakomliggande området med blandstad med högt inslag av bostäder skyddas.

Vilhelmsfält föreslås vara kvar och utvecklas som verksamhetsområde. För att tillvarata marken mer effektivt även i verksamhetsområdet tillåts en förtätning och utveckling av verksamheterna. Då verksamhetsområdet ligger i staden och har goda förbindelser för gång-, cykel- och kollektivtrafik är det viktigt att verksamheter och en utveckling som ger många arbetstillfällen prioriteras.

Mellan Larsfrid med mycket bostäder och Vilhelmsfält med verksamheter, ligger koloniområdet vid Västervall kvar. Det ger både en skyddande zon och trivsamma gröna kvaliteter till området. Fritidshusområdet ger arkitektoniskt en upplevd förlängning av Östra stranden in i Larsfrid så att stadsdelarna vävs samman. När Västervallvägen omvandlas till park kan koloniområdet med fördel öppnas upp mot parken så att koloniområdet blir en integrerad del av den nya stadsdelen Larsfrid.

Centrumnoderna

Centrumnoderna har inbjudande torg och bebyggelse av hög kvalitet, med arkitektur som ger identitet och sticker ut. Centrumnoderna är placerade där olika stråk och stadsdelar möts, vid korsningen Pilefeltstråket/Larsfridsvägen samt vid Laholmsvägen i Västervallvägens förlängning där stadsdelarna Andersberg, Linehed och Larsfrid möts. Stor vikt läggs vid utformningen av både bebyggelsen och de offentliga rummen i centrumnoderna. Centrumnoden utmed Laholmsvägen blir stadsdelens annonsering till förbipasserande. Både funktioner och arkitektur ska locka andra att stanna till och besöka stadsdelen. Här föreslår kommunen att placera ett allaktivitetshus, som innehåller unika funktioner. En gång- och cykelbro på platsen ger oskyddade trafikanter en trygg och säker passage över Laholmsvägen, med god arkitektur som märks och bildar en port över Laholmsvägen och ger området identitet. I centrumnoderna kan bebyggelse upp till 8 våningar tillåtas för att även i höjd markera dessa platser.

Skala, höjder och täthet

Larsfrid blir en förlängning av stadens centrala delar. Med Trade Center som landmärke utgör byggnaden fortsatt områdets högsta punkt. Tillkommande bebyggelse underordnas och viktiga siktlinjer tas tillvara på. Skalan på bebyggelsen tillåts variera mellan 2-5 våningar i Larsfrid. Endast i centrumnoderna och på högskoleområdet tillåts högre bebyggelse än 5 våningar. Utvecklingen kommer ske i flera decennier och området kommer byggas ut i etapper vilket innebär att det till en början kommer vara stora kontraster. I takt med att fler etapper byggs ut kommer skalan få en mer enhetlig karaktär. I Larsfrid föreslås kvarterstaden dominera för att ge skyddade bostadsmiljöer, men även inslag av radhus med trädgårdar föreslås i skyddade delar. För att ge ekonomiska förutsättningar till en omvandling tillåts en tät bebyggelsestruktur. Det ställer extra höga krav på utformning och skötsel av offentliga rum. Parker och torg utgör viktiga pauser som skapar andrum och fungerar som mötesplatser för social interaktion och rekreation.

Det framtida Larsfrid kommer att innehålla en blandning av stadsradhus och flerbostadshus. Fotograf Halmstads kommun

Arkitektur

Den nya stadsdelen kommer att ha en hög täthet på grund av omvandlingens ekonomiska förutsättningar. Hög täthet innebär att många människor kommer att vistas i området, det berikar och skapar urbanitet, men det ställer höga krav på arkitekturen och utformningen av bebyggelsen och de offentliga rummen. De offentliga miljöerna behöver möta olika människors behov. Den höga tätheten innebär många människor på liten yta, vilket också ställer höga krav på skötseln av områdets offentliga rum. Skötsel är en viktig del av upplevelsen av miljön. När nya byggnader och markmiljöer tillkommer ska arkitekturen berika stadsdelen och skapa mångfald av intryck. Stadsdelen som troligen kommer att omvandlas under lång tid kommer att präglas av en brokighet. Blandstaden bidrar till den brokiga karaktären även på lång sikt. Det ger urbanitet och identitet till området.

Skalan på bebyggelsen är viktig för områdets trivsamtet. Skalan avser både höjden som regleras till 2-5 våningar, mått och proportioner i mellanrummet mellan husen och kvarterens längd. Skalan bryts ner genom ett finmaskigt gatunät och byggnaderna utformas med korta fasadlängder med många entréer och hög detaljeringsgrad, det ger en stadsväv som främjar folkliv och rörelse. Speciellt höga krav ställs på byggnader som är placerade utmed gator och offentliga rum. Miljöernas komposition, proportion och detaljeringsgrad påverkar oss människor och bidrar till att skalan upplevs mänsklig och att arkitekturen blir intressant.

Identitet och kulturmiljö

Högskolan syns på långt håll och är karaktärskapande för området både idag och i framtiden. Fotograf Joakim Leihed

Larsfrid och Vilhelmsfält har idag en stark identitet som storskaligt verksamhetsområde som växte fram mellan 1940- och 1960-talet. Högskolan i Halmstad etablerades i Larsfrid i slutet av 80-talet, något som manifesterades genom Halmstads första "skyskrapa" Trade Center. Idag läser omkring 12 000 studenter här och högskoleområdets utveckling fortsätter. En omvandling av Larsfrid innebär att fler årsringar tillkommer och den karaktär och identitet som området har idag kommer förändras. Bärande byggstenar ska tas tillvara på samtidigt som nya byggnader, miljöer och aktiviteter skapar en ny förstärkt identitet i området.

Larsfrid och Vilhelmsfälts har tidigare varit jordbruksmark. Från denna tid finns endast Larsfridsvägens sträckning och gröna karaktär bevarad. Även Västervallsvägen som gen förbindelseväg mellan Laholmsvägen och Östra stranden kvarstår från denna tid.

Larsfrid och Vilhelmsfält har länge varit ett område med stark arbetarkultur där människor driver företag, arbetar och utvecklas. De omkring 170 verksamheterna tillsammans med föreningsliv och Halmstad högskola utgör en stark identitet, ett eget lager som vid omvandling till ny stadsdel bör uppmuntras lyftas fram och utvecklas. Sedan högskolan etablerades i området har även ett nära samarbete och innovativ kultur vuxit fram mellan företag och forskning i området.

Ett karaktärsdrag som finns på delar av Öster är den arkitektoniska brokigheten som uppkom i samband med att industrin genomgick en betydande utveckling på 1900-talet. När både hamn- och järnvägsinfrastrukturen expanderade, drogs många invånare till

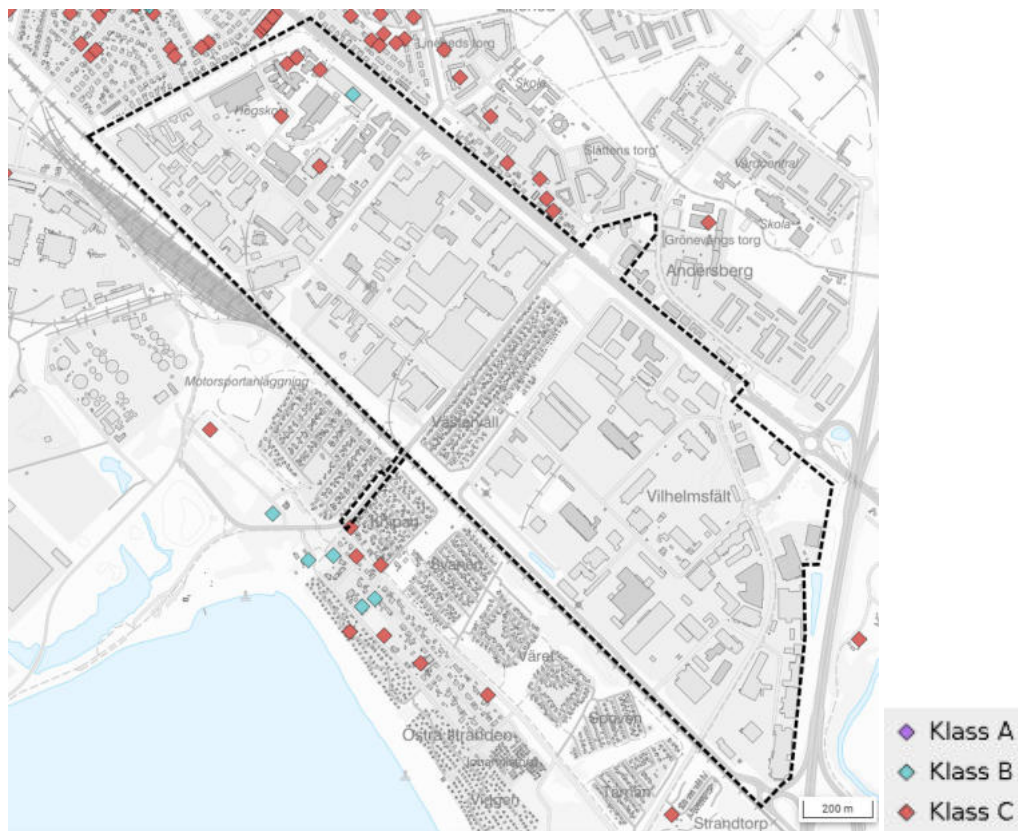
området för att bo och arbeta. Öster befolkades av industriarbetare, järnvägsanställda och hamnarbetare, vilket skapade en mångfacetterad gemenskap. Dessa arbetare fick frihet att bygga sina hem på sitt eget sätt, vilket resulterade i en tät och varierad träbebyggelse.

Det finns idag en karaktärsuppdelning inom planområdet och mellan Larsfrid, Västervall och Vilhelmsfält. Det som är karaktärskapande och som ska tas tillvara på i Larsfrid är framför allt bebyggelsen från Malcus industri som flyttade hit på 40-talet. Bevarade byggnader i tegel finns kvar som berättar om industriområdets framväxt. Inom Larsfrid ligger även Halmstads Högskola med Trade Center som utgör orienteringspunkt och landmärke i området och i staden som stort. Bebyggelsen i Larsfrid är i övrigt blandad och varierad med olika kontorsbyggnader, verksamheter och lagerbyggnader där de flesta saknar bevarandevärde.

Omslutet av verksamheter ligger Västervalls fritidsområde som under tidigt 40-tal användes för potatisodling. Idag är området bebyggt med mindre fritidshus i trä och små lummiga trädgårdar. Området är mysigt och ger en trivsamt oas mitt i den annars så storskaliga industrimiljön. Koloniområden är en viktig karaktär för sommarstaden Halmstad och kopplar ihop området arkitektoniskt med Östra stranden.

Verksamheterna i Vilhelmsfält etablerades något senare än i Larsfrid och bebyggelsen är mer utbredd i form av lagerbyggnader och verksamhetslokaler med en mer storskalig karaktär. I Vilhelmsfält finns även ett kluster med secondhandbutiker som ligger längs med Rytta-regatan.

Karaktärsdanande är även de gamla järnvägsspåren där sträckningens form bör bevaras som en rumslighet eller som en passage i området.

Inom planområdet finns några byggnader som är kulturhistoriskt intresse. Samtliga ligger inom högskoleområdet. Att behålla dessa och ge dem nya funktioner ger området identitet och berättar om platsens historia. Planområdet innehåller inget område som är utpekad i Kulturmiljöprogrammet eller är av riksintesse inom kulturmiljövård.

Planeringsinriktningar

- Larsfrid nya identitet tar fasta på Östers brokighet för att skapa en unik identitet som kompletterar omkringliggande områden.
- Karaktärskapande grönstrukturer såsom trädtrader och koloniområde värnas och bibehålls.
- Nya byggnader utformas utifrån platsens förutsättningar och närliggande bebyggelse.
- Höga krav ställs på bottenvåningar och mötet mellan byggnad och det offentliga rummet. Förgårdsmark och fasader ska upplevas som en del av grönstrukturen.
- Den nya bebyggelsen ska vara mellan 2-5 våningar. Högre bebyggelse än 5 våningar tillåts endast vid utpekade centrumnoder och högskoleområdet. Högre bebyggelse är framträdande och höga krav ställs på kvaliteten avseende arkitektur, bottenvåningar och den anslutande offentliga miljön.
- Flerbostadshus med en variation av upplåtelseformer blandas med stadsradhus med egna trädgårdar vilket gör området attraktivt för människor med olika behov och ekonomiska förutsättningar. Olika bostadsformer såsom studentbostäder och äldreboenden samt olika typer och storlekar på bostäder gör det möjligt att växa inom samma område.
- Bottenvåningar aktiveras genom en variation av funktioner som gynnar möten mellan människor. Flera funktioner kan med fördel samlokaliseras för ökad social interaktion.
- Nya detaljplaner längs huvudstråk och torg görs flexibla med en högre våningshöjd för bottenplan för att möjliggöra för olika funktioner för framtida behov.
- Högskolan utvecklas och förstärks som kunskapskluster för att attrahera unga, studenter och forskare från hela Europa. Byggnation inom högskoleområdet ska prioritera högskolans utveckling där mark ska avsättas för framtida expansion även på lång sikt.
- Äldre karaktärsskapande industribyggnation tillvaratas i möjligaste mån. Byggnader med kulturhistoriskt värde av klass B eller högre ska bevaras. Området ska utvecklas med hänsyn till kulturmiljövärdet. Det ger området identitet och historisk förankring.

Grönstruktur och offentliga platser

Att tillföra gröna värden med breda parkstråk i strategiska lägen som knyter samman de östra stadsdelarna med havet är omvandlingens viktigaste syfte. Västervallvägen föreslås omvandlas till park i ett brett och attraktivt parkstråk som förbinder Linehedsparken och Andersbergsparken med Östra stranden. Parken får också en avstickare mot högskolan. De nya parkstråken medför att invånarna på Öster kan röra sig i gröna miljöer med höga rekreationsvärden från sin bostad i långa och sammanhängande promenader till havet. Parkstråken i Larsfrid höjer attraktiviteten på hela Öster när tillgången till parker ökar. Parkerna är multifunktionella och gynnar både människor och djur. Förutom att vara trevliga och hälsosamma för invånarna hjälper de staden att stå emot översvämningar och skyfall, bidrar till en behaglig luftfuktighet, bättre luftkvalitet och sänker temperaturen under varma dagar. Träd och planteringar ska även vara en naturlig del av gator och torg och bidra till en sammanhängande, upplevelserik och grönskande stadsmiljö. De offentliga rummen är trygga, inkluderande, jämlika och barnvänliga – under hela året såväl dagtid som under dygnets mörka timmar.

Varför är parker viktigt?

Idag är Larsfrid och Vilhelmsfält till största del hårdgjort och andelen gröna ytor är mycket liten. Idag består mindre än 10% av planområdets yta av grönområden.

Grönska är ett grundläggande mänskligt behov. Forskningen visar att människors hälsa och välbefinnande har tydliga samband med natur och grönområden. Grönska främjar såväl fysisk som mental hälsa, den påverkar hur friska vi människor är och hur väl vi kan tillfriskna från sjukdom. Hur nära grönområdena finns, hur stora de är och vilka upplevelsevärden de har påverkar därför hur vi människor mår. Den visuella kontakten med det gröna, exempelvis från ett fönster, är dels hälsofrämjande i sig och dels lockar den folk att gå lite längre för vistelser i natur och större grönområden. Små grönytor liksom den egna trädgården kan i många fall fungera som språngbräddor. För att stimulera till fysiska aktiviteter krävs större parker eller grönområden. Det är därför av stor betydelse att en stadsdel innehåller olika typer av grönområden när det kommer till storlek, avstånd, funktion och innehåll.

Grönskan är också viktig för att hantera effekterna av ett allt varmare och blötare klimat. Grönytor behöver avsättas i området för att klara dagvatten och skyfall. När klimatet förändras är det därför också viktigt att kunna erbjuda platser med möjlighet att ta skydd för solen under varma sommardagar och få lä när det blåser.

Parker och gröonstråk

Parker, grönområden, träd och annan vegetation behöver öka kraftigt i Larsfrid när stadsdelen omvandlas från verksamhetsområde till blandstad med bostäder och därmed blir hemmiljö för flera tusen människor. Grönstrukturen är viktig för att Larsfrid ska bli en attraktiv stadsdel med goda livsmiljöer.

Angränsande stadsdelar både öster och norr om planområdet har en låg tillgång till parker och grönytor. 2-36 kvadrat meter park per invånare att jämföra med de flesta stadsdelar i Halmstad som har 200-400 kvadrat meter park per invånare. Mot väster gränsar däremot planområdet till Östra stranden som är ett stort och uppskattat naturområde. Det finns således en unik möjlighet att genom att anlägga väl tilltagna parkstråk på strategiska lägen genom planområdet kan stadens östra bostadsområden få gröna kopplingar till Östra stranden. Det skulle ha stor betydelse för Östers attraktivitet, genom att goda rekreationsvärden skulle tillses för invånarna på Öster.

Ett större sammanhängande grönt stråk planeras därför där Västervallvägen går idag från Sliparegatan till Sommarvägen på Östra stranden. Gatan fyller ingen funktion när Södra infarten är färdigbyggd och det finns en möjlighet att omvandla denna till park. Det är viktigt att parkstråket är brett för att det ska ge en god rekreation i en avkopplande grön miljö och även innehålla platser för aktiviteter.

Parkstråket ska förutom att erbjuda en grön koppling mellan östra Halmstad och Östra stranden innehålla målpunkter och aktivitetsytor för att locka besökare från hela staden. Det är viktigt att parkstråket ges tillräckligt med yta, att det finns platser för återhämtning och rekreation liksom mer livliga platser för olika aktiviteter och möten samt mer tekniska funktioner såsom fördröjning och rening av dagvatten.

En ny utflyktslekplats föreslås placeras i Larsfrid. Syftet med kommunens utflyktslekplatser är att skapa ett attraktivt utflyktsmål och en integrerad mötesplats där människor i alla åldrar och från olika delar av kommunen, samt besökare kan mötas. Utflyktslekplatsen ska placeras strategiskt för att höja en plats attraktionsvärde eller status samt bidra till att bryta segregation. Larsfrid är ett viktigt läge både för att invånare från närliggande stadsdelar ska mötas, men också invånare från hela kommunen.

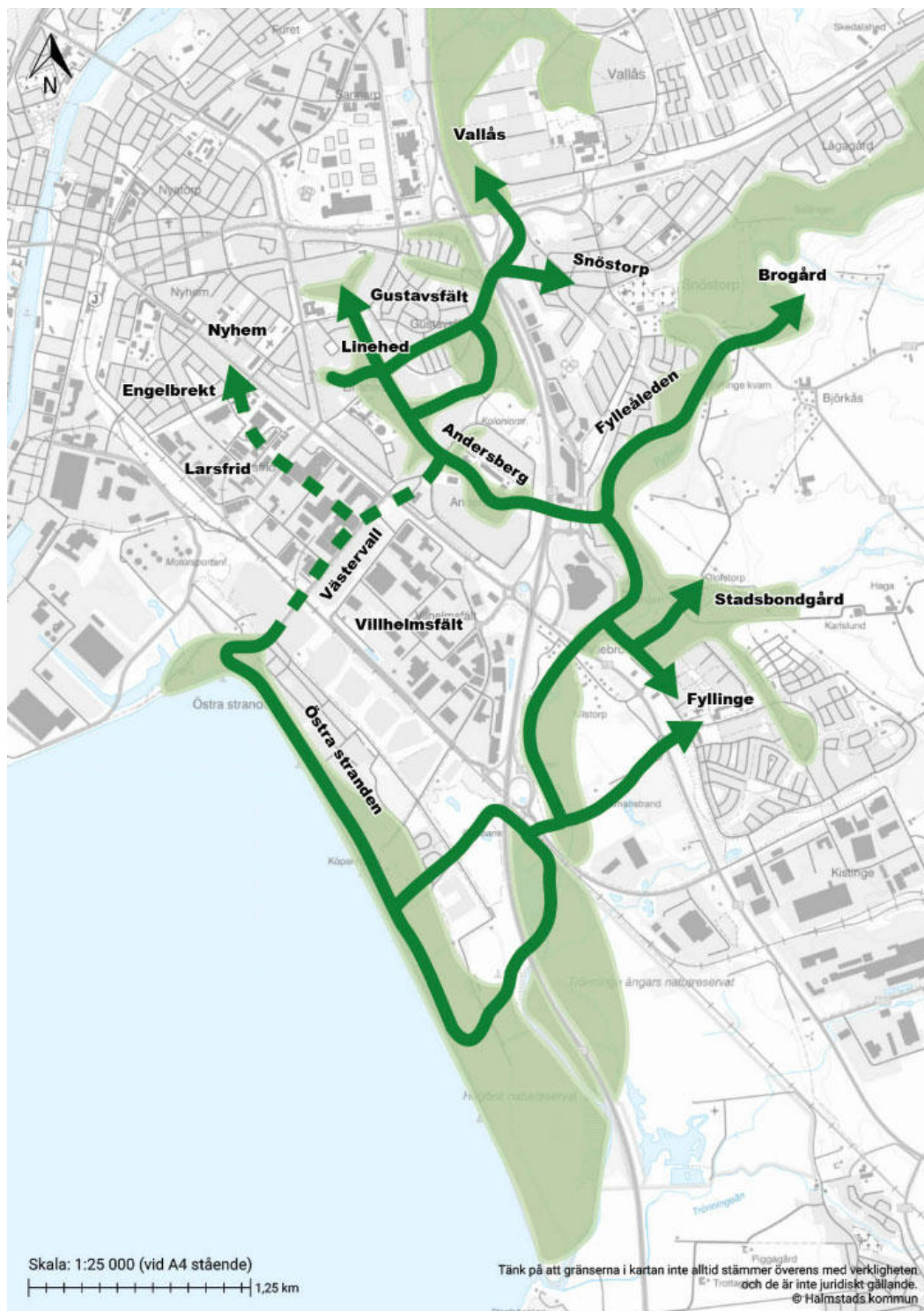

Den nya Västervallparken kopplar samman Öster med havet i ett brett och attraktivt parkstråk. Illustration Radar Arkitektur

Även ett brett parkstråk avses tillkomma som sammanbinder parkstråket vid Västervallvägen med högskoleområdet, så att också studenterna kan röra sig i en parkmiljö till havet. Grönstråken skapar möjligheter för rekreation, aktivitet och möten och gör det möjligt att röra sig genom området i ett lugnare tempo, på cykel eller till fots utan att behöva passera trafikerade gator.

De nya parkstråken genom Larsfrid kommer även bidra till en större sammanhängande grönstruktur på Öster. Grönstrukturen i området binds ihop med Linehedsparken och Andersbergsparken i öster och Östra stranden i Väster. Därmed finns ett grönt stråk som hänger samman via Östra stranden också med Fylleåleden. I gröna sammanhängande miljöer kan invånarna i östra Halmstad då röra sig från Brogård i öster till Östergård i norr och Fylleåns mynning i söder. Promenader i olika längd i gröna miljöer passerar då olika

gröna karaktärer med stadsmässiga parker med aktivitetsytor och naturmiljöer såsom Hagöns naturreservat och natura 2000-området vid Fylleån.

De nya parkerna på Larsfrid kopplar samman den befintliga grönstrukturen i östra Halmstad.

Planförslaget innehåller även förslag på mindre parker och gröna stråk utmed gator och verksamhetsområden. Befintliga och nya gator utvecklas för att även de bli gröna stråk

med träd och planteringar. Gröna gaturum och smala parkstråk möjliggör även hantering av skyfallsvatten samt hjälper till att knyta samman planområdet med omkringliggande grönområden. Grönområden utmed vägar och verksamheter har inte så höga rekreativvärden, men bidrar som buffert mot störningar och klimatanpassningsåtgärder såsom skyfallshantering och värmedämpning.

Vegetation och biologisk mångfald

Det är viktigt att de miljöer som tillkommer i området får goda kvaliteter för biologisk mångfald. Det är även viktigt att det finns en fungerande grönstruktur mellan dessa ytor. Inhemska växter ska utgöra stommen i planteringar. Exotiska arter kan användas där det anses nödvändigt på grund av platsens förutsättningar. De multifunktionella ytorna som tar hand om dagvatten och skyfall kan bidra till livsutrymme för en stor bredd av arter.

Kopplingen och närheten till havet förstärks genom att den typiska strandvegetationen lyfts in i Larsfrid. Kustheden, tallarna och strandrågen är exempel på vegetation som kan hjälpa till att koppla ihop området med havet, stranden och framhäva det strandnära läget. Vegetationen i området behöver samtidigt ha en stor variation med en majoritet av inhemska arter för att främja den biologiska mångfalden.

Foto Halmstads kommun

Ekosystemtjänster

Hög exploatering med bostäder och verksamheter ställer stora krav på samverkan mellan alla aktörer för att området ska bli så attraktivt som möjligt med stor andel grönska och ge goda förutsättningar för olika ekosystemtjänster. Men det är också viktigt att varje fastighetsägare bidrar till gröna värden på sin fastighet. Gröna fasader, tak och innergårdar blir också vanliga inslag i området.

Följande ekosystemtjänster bör främjas i stadsdelen:

Lokalklimat och renare luft

Träd och buskar skuggar, ökar luftfuktigheten och ändrar luftströmmar, vilket ger ett behagligare lokalklimat. Små skadliga partiklar fastnar även på växternas bladverk vilket kan bidra till renare luft.

Hälsa och rekreation

Grönskan stimulerar till lek, motion och utevistelse samt minskar stress och sänker blodtrycket. Grönskan kan också bidra till en bättre ljudmiljö och skapar på så sätt en hälsosammare miljö för stadens invånare.

Naturupplevelser

Att ha nära till grönområden ger möjligheter till ett dagligt friluftsliv och skolornas utepedagogik. Att studera naturen och dess artrikedom främjar kreativitet, ger kunskaper om naturen och ekosystemen samt inspiration till nytänkande och innovativa idéer.

Klimatanpassning

Grönytor, våtmarker, öppna vattenytor och annan genomsläpplig mark renar regn- och smältvatten. Ytorna kan också minska vattenmängder och jämna ut flödet från häftiga regn som ett led i klimatanpassningen.

Tillräcklig mängd grönytor och vegetation är av stor betydelse för behovet av att säkerställa ytor som bidrar till rening och fördröjning av dagvatten samt reglerar värme. Nya parker och grönytor i området behöver anpassas för att ta hand om dagvatten samt översvämningar i händelse av skyfall. Särskilt fokus behöver läggas på att skapa multifunktionella ytor.

Grön infrastruktur

Sammanhängande grönytor med växtlighet även på byggnader som takträdgårdar, gröna tak och fasader är viktiga på både kvarters- och stadsdelsnivå för att skapa samband med omgivande landskap. En variation av grönytor ger olika livsmiljöer för djur- och växter och främjar biologisk mångfald och därmed ekosystemtjänster.

Stadsodling

Koloniträdgårdar, hustak och parker kan ge närodlad och egenproducerad mat samtidigt som de bidrar till ökad social gemenskap, rekreation, lärande och hälsa. Planera för fruktlundar med nyttoväxter.

Kulturarv

Områdets alléer berättar om platsens historia och utveckling, skapar identitet för området.

Sociala värden och mötesplatser

Stadsdelen utformas för att locka till aktivitet, spontana möten och främja en ökad integration. För att skapa en stadsdel för alla ska de offentliga mötesplatserna välkomna såväl barn som äldre och människor med fysiska och mentala utmaningar. För att stärka den sociala sammanhållningen är det viktigt att den offentliga miljön lockar till möten mellan invånare med olika ålder, socioekonomi och boende i olika stadsdelar. Det är därför viktigt att en strategisk planering sker av innehållet i parkerna i Larsfrid, Linehed och Andersberg. Dessa parker ska ha olika utbud av aktivitetsytor för att invånarna i de olika stadsdelarna ska lockas till de parker som inte ligger inom den egna stadsdelen. Satsningar i Linehedsparken och Andersbergsparken behöver ske för att öka attraktiviteten på Öster och stärka interaktionen mellan de nya invånarna i Larsfrid med invånarna i intilliggande befintliga bostadsområden.

Särskild vikt läggs vid utformningen av platsen där de tre stadsdelarna Larsfrid, Linehed och Andersberg möter varandra. Linehedsparken, Andersbergsparken och den nya parken vid Västervallvägen knyts samman av en spektakulär bro med höga

arkitektoniska värden, ett smalare parkstråk som ersätter Gesällgatan samt en park mellan Laholmsvägen och Västervalls koloniområde. Ett torg placeras vid allaktivitetshuset, som hjälper till att befolka och aktivera platsen.

Inom Larsfrid anläggs ett torg strategiskt i korsningen Pilefeltstråket och Larsfridvägen, som är stadsdelens mest stadsmässiga gator med publika verksamheter av olika slag. I byggnaderna vid torget placeras med fördel kaféer och restauranger där det soliga torget kan ha uteserveringar och bidra till urbana kvaliteter vid högskolan.

Den nya stadsdelen som domineras av flerbostadshus och därmed många invånare per yta ställer högra krav på utformning av de offentliga miljöerna. Även utformningen av kvartersmark som ligger i direkt anslutning till allmän plats bör planeras med omsorg för att skapa trivsel och trygghet. Förgårdsmarken kan med fördel vara grön och gestaltas för att möta praktiska behov som cykelparkering, spontana mötesplatser och god tillgänglighet till byggnadernas entréer, samtidigt som den förmedlar en känsla av trygghet, trivsel och omsorg.

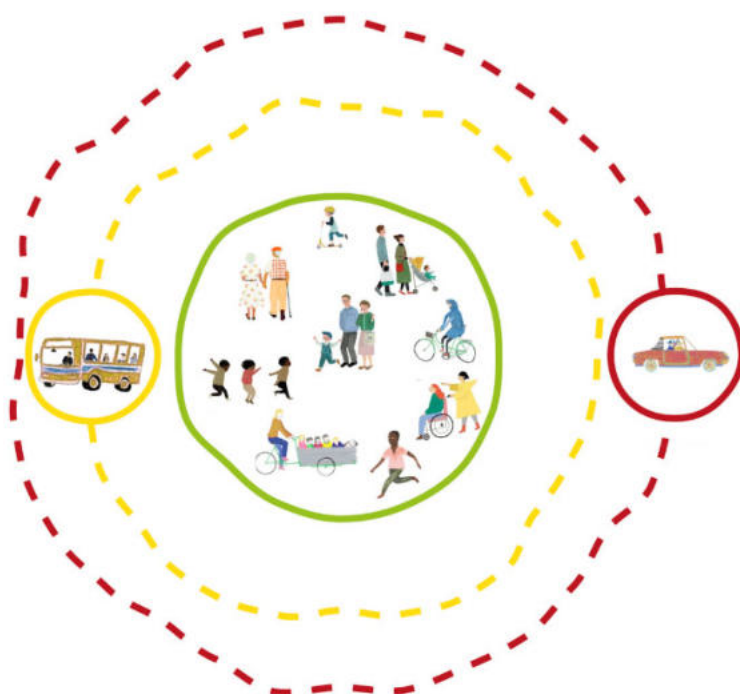
Särskild vikt läggs vid platsen där de tre stadsdelarna Larsfrid, Linehed och Andersberg möter varandra. Här föreslås ett allaktivitetshus, en sociodukt och ett inbjudande torg. Illustration Radar Arkitektur

Planeringsinriktningar

- Larsfrid utvecklas till en grön stadsdel med hög tillgång till parker, torg, aktivitetsytor och gröna stråk som är lättillgängliga. Minst ett sammanhängande parkstråk ska nås inom 200 meter från alla bostäder. Minst 20 % av markytan i Larsfrid ska bestå av grönyta på allmän plats.
- Nya breda parkstråk ska tillkomma genom Larsfrid som länkar samman befintliga Linedhedsparken-Andersbergsparken med Östra stranden. Parkstråket ska gå både utmed Västervallvägen för att länka samman Öster med havet och ha en avstickare mot högskolan.
- Aktivitetsytor och mötesplatserna ska komplettera varandra till funktion och innehåll mellan parkerna i Larsfrid, Linehed och Andersberg för att främja möten mellan invånarna i stadsdelarna.
- Krontäckningsgraden i området ska vara minst 20%. Krontäckningsgraden på skolgårdar, förskolegårdar och äldreboenden ska vara minst 30%.
- Utformning av parker och grönytor ska vara av hög arkitektonisk kvalitet, gynna biologisk mångfald, stärka ekosystemtjänster och vara en del av områdets klimatanpassning.
- Stadsodling av varierande slag möjliggörs på olika platser, exempelvis på bostads- och skolgårdar, terrasser, hustak och parker.

Gaturum och kommunikationer

I Larsfrid är gaturummet en naturlig del av det offentliga rummet och skapar närhet mellan människor, handel, service och arbetsplatser. Närheten gör hållbara transportsätt till det självklara valet. Stadsdelens gaturum bidrar till att etablera nya sammanhang med Stationsstaden, Öster och Östra stranden samtidigt som de är utformade för att hantera klimatförändringar. I stadsdelen har fotgängaren och cyklisten prioritet och det är tryggt för alla att ta sig fram, både längs områdets huvudgata och i rekreativa bilfria miljöer. På utvalda gator finns det plats för ett aktivt stads- och gatuliv. Cykelparkering och hållplatslägen ligger närmast målpunkter, medan bilar primärt parkeras i mobilitetshus i områdets ytterkanter. I mobilitetshusen är det smidigt att byta mellan transportslag, och det är den givna platsen för att reparera eller hyra en bil, cykel eller lådcykel.

Gång och cykel

Larsfrid är centralt beläget inom Halmstad och det finns goda förutsättningar för en hög andel hållbara resor inom, till och från planområdet. Att kommunen nu stärker stationsområdet och planerar för ett flertal nya kopplingar över och under såväl järnväg som Nissan innebär kraftigt stärkt tillgänglighet och en ökad närhet till stadens och regionens resurser - även för Larsfrid. Gång- och cykelvägnätet ska utformas finmaskigt och skapa gena kopplingar mellan målpunkter. Utöver gatumiljöer ska det skapas goda möjligheter att till fots eller med cykel nyttja områdets grönområden. Gång- och

cykelflöden ska planeras som två olika typer av transportsätt, och dimensioneras för höga flöden, som vid behov separeras från varandra.

Idag är Larsfrid till stor del utformat för motordriven trafik. Allt eftersom området omvandlas från verksamhetsområde till en funktionsblandad stadsdel ska infrastruktur för fotgängare och cyklister byggas ut. Det är av stor vikt att infrastrukturen finns på plats tidigt, om möjligt redan innan inflyttning. Det gör att nya resvanor kan sättas samtidigt som nya rutiner formas på den nya platsen, vilket ökar chansen för att inflyttande redan från början väljer hållbara transportmedel. Gång- och cykelnätet ska vara nära, tryggt och säkert vilket betyder att valmöjligheter behöver byggas in i nätet. I ett finmaskigt nät är det enkelt att svänga av eller anpassa resval utifrån tid och sammanhang. I fråga om passager över mer trafikerade vägar kan planskilda lösningar skapa säkra passager för barn och unga som ska passera Laholmsvägen till och från skolan, medan passager i plan med god uppsikt är av stor betydelse för trygga och säkra kopplingar när det är mörkt och färre personer är ute och rör sig i det offentliga rummet.

Kollektivtrafik

Kollektivtrafik är en central del av ett hållbart transportsystem. Idag finns tre kollektivtrafiklinjer inom området och utmed Laholmsvägen. Laholmsvägen planeras att omvandlas för att möjliggöra för en expressbusslinje. På sikt planeras Pilefeltstråket att utvecklas till ett kollektivtrafikstråk för en ny lokalbusslinje, som via Södra Infarten även kommer att trafikera Vilhelmsfält. Lokaliseringen av hållplatser är av stor betydelse för hur många som kommer att resa kollektivt. Därför ska hållplatser placeras intill målpunkter så som service, arbetsplatser och skolor. *Hela resan-perspektivet* är också viktigt för att fler ska resa kollektivt. Vägar till och från hållplats ska vara gena och trygga, det ska gå att byta mellan buss, tåg och cykel och hållplatserna i sig ska vara upplysta och väl gestaltade för dygnets och årets olika delar. De bör anpassas för att barn i hög grad självständigt ska kunna ta sig till och från hållplatserna. Ett väl utformat gång- och cykelvägnät samt kollektivtrafiksystem möjliggör för barn att självständigt kunna röra sig i samhället.

Dragningen för den lokala busslinjen utmed Pilefeltstråket verkar som ett komplement till expressbussen utmed Laholmsvägen. Centrumnoder, skola, handel och arbetsplatser påverkar lägena för hållplatser. Bussen är viktig för att boende och arbetande ska ha tillgång till ett hållplatsläge inom 400 meter. Halmstadsexpressen utreds i nuläget och förslag till hållplatslägen kommer att framkomma av kommande kollektivtrafikplan.

Biltrafik och passager

Vägnätet i Larsfrid kommer på sikt att ställas om från att idag vara helt motordominerat, till att prioritera framkomlighet för andra trafikslag. Trots att bilens dominans ska brytas är det viktigt att upprätthålla en god åtkomst för alla transportslag där bilar,

blåljusfordon samt leverans- och renhållningsfordon ingår. Genom att ge företräde och skapa attraktivitet för hållbara transportsätt är målsättningen att bilen enbart ska användas för de resor där den faktiskt behövs. Bilvägnätet ska till skillnad från gång- och cykelvägnätet inte utformas som det genaste alternativet och genomfartstrafik ska i största mån undvikas. Bostadsgator ska utformas för låga hastigheter.

Inom planområdet finns idag ett antal dominerande bilvägar; Laholmsvägen, Västervallsvägen, Larsfridsvägen, Pilefeltsgatan, Kristian IV:s väg och Ryttarevägen.

Larsfridsvägen

Larsfridsvägen kommer även fortsatt att vara en viktig länk i Halmstads transportnät. Gatan kommer hantera genomfartstrafik från Södra infarten och hamnen till resten av kommunen. Gatan anpassas dock för att det ska vara tryggt för gående och cyklister och gröna värden ges större utrymme.

Västervallsvägen

Vid omvandling av området kommer Västervallsvägen att byggas om till en park som löper utmed hela koloniområdet. Se avsnitt *Grönstruktur och offentliga platser*.

Pilefeltsstråket

Pilefeltsgatan blir ett huvudstråk genom Larsfrid i öst-västlig riktning. Gatan blir ett viktigt genomgående stråk för verksamheter och näringsliv, liksom kollektivtrafik.

*Pilefeltstråket blir ett huvudstråk genom Larsfrid med en stadsmässig karaktär och publika verksamheter som bidrar till folkliv. De gröna inslagen i gatumiljön ökar förmågan att hantera dagvatten och skyfall.
Illustration Radar arkitektur*

Kristian IV:s väg

I takt med att Larsfrid och högskoleområdet utvecklas till en mer blandad stadsdel med färre industriverksamheter, kommer Kristian IV:s väg att spela en mindre central roll i motortrafiknätet. Den nya stadsstrukturen med fler boende och arbetsplatser ökar behovet av säkra och lättframkomliga kopplingar för gång- och cykeltrafiken – både längs med och tvärs över gatan. Särskilt viktiga är kopplingarna vid Pilefeldtsstråket och Högskolestråket, mellan Larsfrid och Resecentrum.

Ryttarevägen

Ryttarevägen behöver även fortsatt ha möjlighet att hantera tung trafik kopplat till verksamheterna i Vilhelmsfält. Men eftersom gatan också är en viktig koppling till Östra stranden för fotgängare och cyklister så byggs gatan om för att skapa en grönare och trevligare upplevelse för oskyddade trafikanter utmed sträckan, samtidigt som förutsättningarna för dagvattenhantering förbättras.

Laholmsvägen

Laholmsvägen kommer fortsatt vara en viktig länk i Halmstads övergripande vägnät. Även om Södra infarten kommer avlasta Laholmsvägen något kommer den fortsatt ha höga trafikflöden. Det är därmed av särskild vikt att barriäreffekten mellan planområdet och kringliggande stadsdelar tonas ned. Detta genom flera attraktiva, trygga och trafiksäkra passager för gång och cykel. I korsningen Västervallvägen – Laholmsvägen föreslås en sociodukt som är en bro för gång- och cykel med höga arkitektoniska värden. I övrigt ska passager inom planområdet skapas för att knyta samman viktiga målpunkter såsom vid Larsfridvägen, högskolan och Ryttarevägen. Passagerna ska utformas hastighetssäkert, vilket kan innebära en hastighetsbegränsande utformning eller genom planskildheter. Passagernas utformningen behöver både vara trafiksäkra och upplevas trygga.

Tung trafik

Den blandade staden behöver även ge rum för vissa skrymmande och lätt störande verksamheter. Dessa placeras i anslutning till angränsande störande verksamheter, funktioner och trafikleder i stadsdelens omnejd. I anslutning till dessa områden ligger vägar med direkt anslutning till Södra infarten respektive trafikplats Laholmsvägen för att snabbt ansluta tung trafik till större vägar med regional och nationell anslutning.

Parkering

Med en genomtänkt placering av områdets parkeringar kan valet av färdmedel påverkas. Genom att bygga ett finmaskigt cykelvägnät med cykelparkeringar av god kvalitet och i bra lägen, samtidigt som bilparkeringar inte ges samma närhet eller bekvämlighet, blir det attraktivare att cykla. Exempel på faktorer som bidrar till en cykelparkerings kvalitet är:

- Väderskydd
- Trygghet och säkerhet
- Möjlighet till att ladda elcyklar och förvara batterier
- Plats för breda cykelfordon
- Tillgång till målpunkter

I Larsfrid ska cykelparkeringar placeras nära målpunkter, exempelvis bostäder, busshållplatser, service, skolor och arbetsplatser. Beroende på hur lång tid som cykeln ska stå parkerad kan olika typer av parkering efterfrågas.

Bilar står för det mesta parkerade och tar upp plats som skulle kunna användas till annat. Att minska mängden markparkeringar kan därmed bereda plats för ett rikare stadsliv med levande gaturum. Kvarteren ska utformas för att enbart möjliggöra viss bilparkering längs gatan. Dessa parkeringar ska vara prioriterade för leveranser och besök, för att skapa tillgänglighet till bostäder och verksamheter. Flerbostadshusen ska ha sina parkeringar i mobilitetshusen. Det sparar mark och den obebyggda markytan i kvarteren kan användas till gröna innergårdar.

Långtidsparkering för bilar ska styras till mobilitetshusen. Dessa planeras för samnyttjande för boende och verksamma inom området. Från parkeringsanläggningarna ska det vara säkert och gent att ta sig till målpunkterna inom planområdet. I mobilitetshusen samlas även delade mobilitetstjänster för att underlätta resandet för boende, verksamma och besökare. Mobilitetshus med volymparkering ska planeras så att den framtida funktionen av byggnaden kan förändras i takt med att parkeringsbehoven förändras.

Planeringsinriktningar

- Befintliga och nya gaturum utvecklas till gröna stråk med träd och planteringar. De gröna gaturummen ska dimensioneras för att kunna hantera dag- och skyfallsvatten samt knytas samman med omkringliggande grönytor och naturområden.

- Utgå från överordnade stråk i omkringliggande stadsdelar för att skapa gena och sammanhängande stadsrum inom och mellan stadsdelar. Prioritera närhet till stationen, Nyhem, Linehed, Andersberg och Östra stranden.
- Skapa ett prioriterat publikt stråk (Pilefeltstråket) genom Larsfrid som är gent, tryggt och väl gestaltat och som samlar målpunkter för handel, service, kultur, idrott och kollektivtrafik tillsammans med bostäder för att minska behovet av transporter, samt uppmuntra till möten och stadsliv inom och mellan stadsdelar.
- Skapa trygga och säkra kopplingar till angränsande stadsdelar.
- Verka för en hög andel levande gaturum med aktiva bottenvåningar i de primära stråken utmed Pilefeltstråket och Larsfridsvägen.
- Utforma stadsdelen så att det är enklast att gå, cykla eller åka kollektivtrafik.
- Gång- och cykelvägnätet ska utformas som ett finmaskigt gatunät som skapar närhet till platser och mellan områden.
- Gång- och cykelvägnätet ska dimensioneras och utformas med hänsyn till större gång- och cykeltrafikflöden, högre andel ytkrävande transportsätt så som lådcyklar samt fler resor under årets alla delar.
- Trafiksystemet utformas med utgångspunkt från barn, ungdomar, äldre och funktionsnedsatta. De kvaliteter som då uppnås är generellt till fördel även för andra grupper och för stadsmiljön som helhet.
- Busshållplatser samlokaliseras vid målpunkter och besöksmål, får en trygghetsskapande belysning och placeras med en smidig anslutning till gång- och cykelvägnätet och angränsande målpunkter.
- Hastighetssäkrade passager ska finnas för att knyta samman viktiga målpunkter.
- Parkering ska användas för att styra trafikflöden och resvanor, där cykelparkeringar och hållplatslägen placeras närmast målpunkter medan bilparkering huvudsakligen samordnas i mobilitetshus i utkanten av planområdet.
- Bilvägnätet utformas för att verka för god framkomlighet i låga hastigheter men erbjuder inte alltid de genaste kopplingarna och har begränsad tillgång till långtidsparkering. Bilvägnätet ska ytterst trafikförsörja respektive kvarter.
- Gatuparkering tillåts utmed delar av vägnätet men regleras utifrån plats och sammanhang och blandas med andra, för gaturummet, centrala funktioner såsom cykelparkering, trädplantering och regnbäddar.

Kultur och fritid

I den nya stadsdelen Larsfrid skapar kulturen, föreningslivet och fritidsaktiviteter målpunkter där människor från hela Halmstad utvecklas och möts. Kommunen står i framkant och går före för att skapa rum för kultur, möten och aktiviteter samtidigt som befintliga arenor för teater, konst, musik och idrott utvecklas. De etablerade lokala kulturbärarna är en viktig plattform av den nya stadsdelens identitet och karaktär där människor tillsammans berikar stadsdelen med liv och upplevelser. Särskild vikt för kultur och fritid läggs på det geografiska området där de tre stadsdelarna Larsfrid, Linehed och Andersberg möts.

Lokala kulturbärare

Runt om i området finns kultur- och fritidsliv som bidrar till områdets identitet. Kultur-, idrott- och föreningsliv finns utspritt i området. Vid högskoleområdet håller studentkåren i flera olika aktiviteter. Det lokala kulturlivet är något som utvecklingen av stadsdelen behöver värna och förstärka så att det bevaras och utvecklas. Det är positivt om föreningslivet kan vara kvar i sina lokaler i området, men det kan också flyttas till andra lokaler inom området när kvarter omvandlas och byggnader rivs.

Fritidsaktiviteter

Det finns behov av att skapa fler aktiviteter på vardagskvällar och helger som bidrar till sammanhållning och möten mellan människor från hela Halmstad. I bostadsområdet Andersberg finns en fullstor idrottshall som är en av de hallarna med högst bokningsgrad i kommunen. De föreningar som bedriver verksamhet där önskar fler tider och det finns samtidigt fler föreningar som hade velat starta upp verksamhet i området om möjligheten fanns. Utöver befintlig idrottshall finns ett antal mindre gymnastiksalar i närområdet men dessa är inte fullt ut ändamålsenliga för föreningsverksamhet. Larsfrid ligger i anslutning till dessa områden och besitter stor potential att skapa förutsättningar för nya idrotts- och fritidsanläggningar i området. Tillgängligheten är i prioritet och stor vikt läggs på att skapa säkra, trygga och attraktiva kopplingar från de närliggande områdena så att anläggningarna får ett större upptagningsområde. Det skapar naturliga mötesplatser där människor från olika stadsdelar kan mötas och segregationen brytas.

Mångfald av platser, aktiviteter och karaktärer

En större prioriterad mötesplats skapas i området. Denna placeras där de tre stadsdelarna Larsfrid, Linehed och Andersberg möts i Västervallvägens förlängning över Laholmsvägen. Här får också Halmstadsexpressen en hållplats så att det är lätt att resa hållbart från hela staden. På Mötesplatsen etableras ett *allaktivitetshus*.

Ett allaktivitetshus är en byggnad där människor i alla åldrar kan delta i olika aktiviteter och evenemang. Huset ska utformas för att vara öppet och tillgängligt för alla. Det ska erbjuda en mängd olika slags aktiviteter baserat på besökarnas behov och önskemål. Här kan också olika slags verksamheter som det finns ett behov av eller önskemål om i kommunen placeras. Det kan vara aktiviteter inom kultur och idrott, läxhjälp, kafé, möteslokaler för föreningar med mera. Tack vare att allaktivitetshuset också innehåller funktioner som är unika inom kommunen lockas invånare från hela kommunen hit. Ett allaktivitetshus är en plats där olika generationer möts och som möjliggör för aktivitet hela dagen, året om. Allaktivitetshuset ska ges en attraktiv utformning som sticker ut på ett positivt sätt så att förbipasserande på Laholmsvägen uppmärksammar platsen och lockas att stanna. Allaktivitetshuset ska främja social interaktion och gemenskap.

Offentliga byggnader är viktiga att använda effektivt över dygnet och veckan. I den nya stadsdelen finns behov av en ny skola där en idrottshall tillkommer. Idrottshallen ska klara det behov som skolverksamheten kräver och ska även kunna användas av föreningslivet under kvällar och helger utifrån behoven som finns i närområdet. Idrottshallar ska planeras flexibla så att de kan användas för fler aktiviteter av en större bredd av människor. Intressen och behov förändras och de som finns idag kommer inte vara de samma i framtiden. Det är därför av stor vikt att lokaler för aktiviteter planeras flexibla genom innovativa lösningar så att möjligheten till förändring kan ske efter behov.

Utmed Pilefeltstråket och Svetsaregatan tillkommer verksamheter av olika slag som berikar området utan att störa angränsande bostäder. Bebyggelse i stråket fungerar som en bullerdämpning mellan tillkommande bostadsbebyggelse och Södra infarten, Västkustbanan och hamnen. Här passar mer storskaliga lokaler för idrott, kultur, föreningsliv och besöksnäring särskilt bra. De hjälper till att befolka området och göra det attraktivt samtidigt som de inte är känsliga för buller och störningar. Här är det både möjligt att både bygga nytt och tillvarata befintliga byggnader som ges nya funktioner. Det kan exempelvis finnas möjlighet att bygga om befintliga lagerlokaler till olika funktioner som bjuder in och tillgängliggör idrott, rörelse och kultur för fler och som bidrar till en ökad folkhälsa i samhället.

Offentlig konst

Konst i det offentliga rummet spelar en viktig roll i att förbättra våra gemensamma utrymmen i staden. Konsten skapar upplevelser, berättar om en plats identitet och kan bli ett dragplåster som attraherar människor från hela Halmstad. Konsten i Larsfrid ska bidra till upplevelser, attraktion, integration och förstärkt identitet. När nya platser, stråk och byggnader tillkommer integreras konstnärlig gestaltning. Det kan bland annat vara offentlig konst på fasader, återbrukat material som järnvägsspår och skyltar eller fotografisk konst som används för att berätta om områdets historia och identitet.

Särskild vikt läggs på den offentliga konsten vid platsen för allaktivitetshus och sociodukt där de tre stadsdelarna Larsfrid, Andersberg och Linehed möts. Även parkstråket Västervallparken som blir hela Östers gröna väg till havet och torget i korsningen av Larsfridvägen/Pilefeltstråket prioriteras för satsningar på offentlig konst.

Fasadmålning av Elina Metso gjord 2017, fotograf Jennifer Ehlde

Planeringsinriktningar

- Kommunen går före och skapar rum för kultur, möten, offentlig service och aktivitetsytor inom området både på allmän plats och i kommunens byggnader.
- En större mötesplats, ett "allaktivitetshus" byggs och etableras för alla där olika generationer av människor från hela Halmstad kan mötas.
- Innovation, variation och flexibilitet över tid är ledorden när platser och byggnader för aktivitet och möten planeras.
- Lager- och fabrikslokaler kan med fördel återbrukas för nya ändamål, såsom lokaler för aktivitet. Att inte bygga nytt är hållbart. Kommunen är positiv till att fastighetsägare vill omvandla lokaler inom Larsfrid till idrott, kultur, föreningsliv och besöksnäring.
- Befintligt kultur-, idrott- och föreningsliv av olika slag värnas och främjas att stanna kvar inom Larsfrid.
- Konst tillförs i offentliga rum och på kvartersmark med syfte att öka attraktiviteten och upplevelsen av platsen. Särskilda satsningar på god arkitektur och offentlig konst görs där de tre stadsdelarna Larsfrid, Andersberg och Linehed möts både avseende byggnaden för allaktivitetshuset, torget och parken i anslutning till detta och sociodukten.
- Även parkstråket Västervallparken och torget i korsningen av Larsfridvägen/Pilefeltstråket prioriteras för satsningar på den gestaltade livsmiljön avseende offentlig konst, god landskapsarkitektur och utformning av angränsande byggnader.

Näringsliv, handel och verksamheter

Halmstads stadsdelar Larsfrid och Vilhelmsfält kommer även i framtiden skapa möjligheter för näringslivet att frodas. Ett starkt näringsliv skapar arbetstillfällen i kommunen vilket bidrar med skatteintäkter till kommunens gemensamma välfärd. Inom de två stadsdelarna kommer variationen av verksamheter vara stor, där såväl innovativa och kunskapsintensiva arbetsplatser som praktiska arbetsplatser möts och samverkar. Arbetsplatserna nås med gång-, cykel- och kollektivtrafik och närheten till stationen gör att regionens alla arbetspendlare lätt tar sig hit. Verksamheterna är spridda i området där verksamheter och tjänster som är inriktade mot fysiska kunder finns etablerade längs med stråk och mötesplatser i Larsfrid. De anställda och kunderna ökar tryggheten i området då det tillsammans med övriga funktioner i området skapar ett konstant flöde av människor. Vilhelmsfält är även i framtiden ett mer renodlat verksamhetsområde som genom effektivisering av sin markanvändning kan erbjuda attraktiva, centrumnära lokaler för framtidens verksamheter och företag.

Näringslivet i Larsfrid

Larsfrid blir en blandad stadsdel, en stadsdel där bostäder och verksamheter skapar en trygg stadsdel då det är rörelse vid dygnets alla timmar. Verksamheter och offentliga funktioner tillåts ta plats och skapar en stadsdel som lockar andra kommuninvånare och

besökare, inte bara de boende och arbetande. Området har stor potential att skapa målpunkter där även turism kopplat till Östra stranden och Halmstad som destination kan få utvecklas.

Inom Larsfrid kommer det fortsatt finnas olika sorters verksamheter, men en omvandling innebär att många av de befintliga verksamheterna inom området kommer att påverkas. Vissa verksamheter med stor omgivningspåverkan kommer behöva omlokaliseras till annan verksamhetsmark i kommunen. Andra verksamheter med lägre eller ingen omgivningspåverkan kan finnas kvar och integreras med den nya bebyggelsen. Den gemensamma nämnaren för de verksamheter som kan finnas inom Larsfrid är att de inte är störande eller utgör någon risk för närliggande bostadskvarter. En omvandling kommer behöva ta hänsyn till befintliga verksamheter och vid detaljplaneläggning kan åtgärder krävas på nyttillkommande bebyggelse. För de verksamheter som idag är etablerade inom Larsfrid och har en större omgivningspåverkan så kommer omvandlingen av närliggande områdena att behöva invänta att dessa verksamheter omlokaliseras. Risk finns att vissa etapper inom Larsfrid inte kommer kunna genomföras vid önskad tidpunkt då omkringliggande verksamheter kommer begränsa planområdets utveckling. En genomtänkt etappindelning och kvartersstruktur kommer vara viktig.

Inom den nya stadsdelen kommer handel ha en viktig roll för att skapa stadsdelens puls. Handel med varor och tjänster som kompletterar redan etablerad handel i Halmstad kan med fördel etablera sig här, längs med stråk och mötesplatser. Verksamheter som kan samlokaliseras med bostäder placeras i bottenvåningar. Innovativa och kunskapsintensiva verksamheter kan med fördel etablera sig i omvandlingsområdet och därmed möjliggöra samarbeten med Högskolan i Halmstad.

Näringslivet i Vilhelmsfält

Vilhelmsfält kommer fortsatt vara ett verksamhetsområde där befintliga verksamheter kan utvecklas och där nya verksamheter kan etablera sig. Inom Vilhelmsfält finns stor potential i att effektivisera verksamhetsmarken. Fastighetsägare och verksamhetsutövare kan utvecklas inom ramen för befintliga detaljplaner eller lämna in ansökan om planbesked för att ta fram nya detaljplaner som skapar möjligheter att effektivisera markanvändningen, exempelvis bygga högre byggnader. Inom Vilhelmsfält kan verksamheter som är mer störande, exempelvis avseende buller och transporter, finnas. Dock måste hänsyn fortsatt tas till närliggande bostadsområden såsom Larsfrid, Andersberg och fritidshusområden på Västervall och Östra stranden.

20% av de som jobbar idag i området och som bor i kommunen bor i de närmast angränsande stadsdelarna. Även i fortsättningen kan Vilhelmsfält, och till viss del Larsfrid, bidra med bostadsnära arbetsplatser både för dem i angränsande stadsdelar och för dem som kommer bosätta sig i Larsfrid. Med sin närhet till resecentrum, kollektivtrafiken och stora bostadsområden är en omvandling mot mer personintensiva företag positivt. Vilhelmsfält ligger nära Halmstads kommuns kunskapskluster,

Högskolan i Halmstad, vilket skapar bra förutsättningar för att kunskapsintensiva och tjänsteföretag etableras här. Kommunen ser positivt på att Vilhelmsfält på sikt kan utvecklas till ett verksamhetsområde med fler arbetstillfällen.

Planeringsinriktningar

- Larsfrid kommer utvecklas över tid och ha en etappvis utbyggnad. Flertalet befintliga verksamheter behöver omlokaliseras efterhand och utefter verksamheternas behov.
- Verksamheter som har en omgivningspåverkan i form av risker eller störningar ska inte etableras i Larsfrid. Befintliga verksamheter med en omgivningspåverkan som påverkar möjligheten till föreslagna bostäder bör omlokaliseras. Verksamheter med omgivningspåverkan kan etableras i Vilhelmsfält.
- Omvandlingen ska ske i samverkan mellan fastighetsägare, verksamheter och kommunen. Fastighetsägarna har själva ett stort ansvar att driva utvecklingen av sin egen fastighet.
- Publika verksamheter såsom restauranger och butiker ska ges möjlighet att etablera sig längs huvudstråken. Lokaler i bottenvåningar skapar rörelse och attraktiva stråk.
- Larsfrid har med sitt nära läge till Östra stranden stor möjlighet att låta verksamheter med fokus mot turism och destinationsutveckling ta plats.
- Efter omvandlingen ska det fortsatt finnas många arbetsplatser i området. Närheten till stationen möjliggör för pendlare från hela regionen att arbeta här.
- Innovativa och kunskapsintensiva arbetsplatser ska ges möjlighet att etableras i området.
- Larsfrid och Vilhelmsfält ska ha en blandad arbetsmarknad där såväl praktiska arbetsplatser som de med en mer akademisk inriktning ska etableras.
- Verksamheter inom Larsfrid som har en begränsad eller ingen påverkan på omgivningen och som kan fungera i en blandstad kan med fördel stanna kvar i området.
- Vilhelmsfält kan effektivisera sin markanvändning och skapa möjlighet för fler verksamheter och industrier att etablera sig i området. Kommunen ser positivt på att fastighetsägare och verksamhetsutövare initierar detta.
- Vilhelmsfält, med sitt läge nära resecentrum, kollektivtrafik och högskola, lämpar sig bra för verksamheter som är mer personalintensiva och/eller kunskapsintensiva. En inriktning mot det är positivt.

Samhällsservice

I takt med att Larsfrid omvandlas skapas ett behov av offentlig service. Förskolor, skolor, vårdcentral, hemtjänstlokaler och äldreboende är några exempel på service som behövs för att möta behoven som uppstår. Den offentliga servicen är en del av funktionsblandningen i området och skapar arbetstillfällen och nya målpunkter som bidrar till rörelse och liv under dygnets alla timmar. Integrationen mellan stadsdelar ökar och nya målpunkter bidrar till att människor rör sig och möts över stadsdelsgränser. Den offentliga servicen placeras centralt med goda kopplingar och kompletterar utbudet i omkringliggande bostadsområden för invånare i alla åldrar, från barn i förskoleålder till äldre pensionärer.

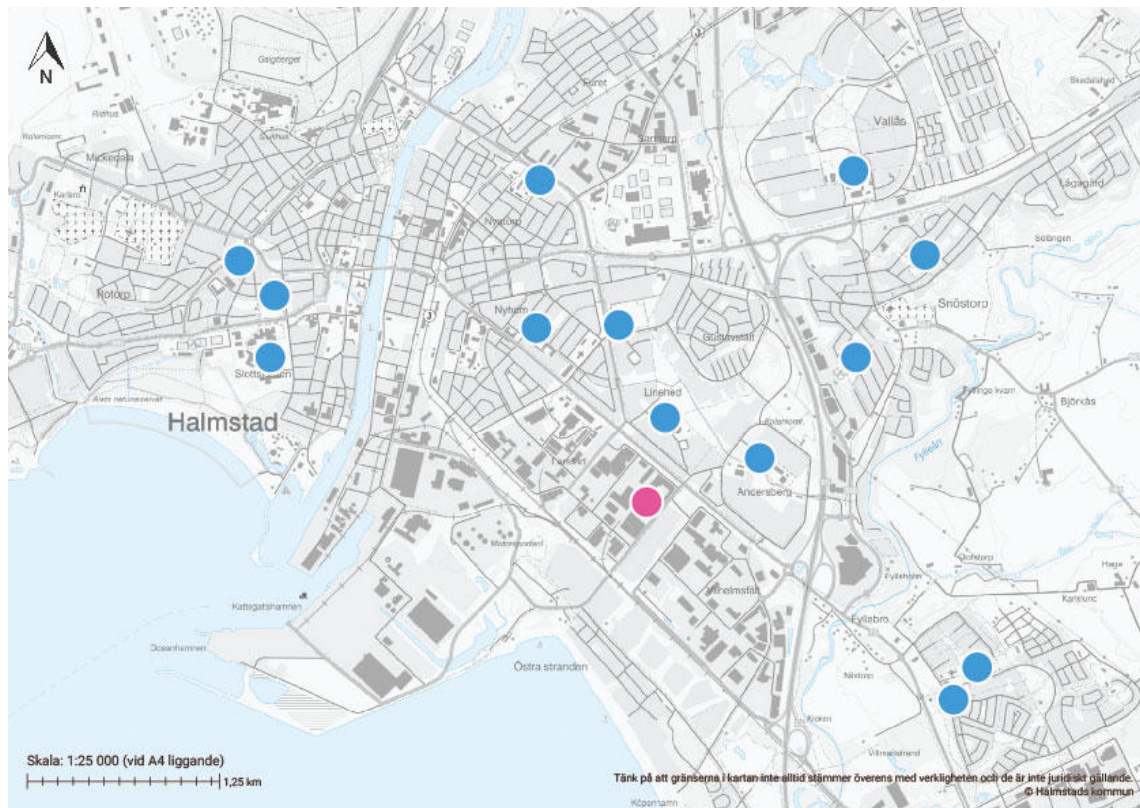
Förskola och skola

I takt med att stadsdelen omvandlas, bostäder byggs och människor flyttar in ökar behovet av både skola och förskola. Skola och förskola ska minst kunna täcka behovet som genereras av omvandlingen. För att täcka behovet behövs en ny grundskola. Utöver grundskolan finns även behov av flera förskolor.

Förskolorna placeras centralt i området i anslutning till det nya parkstråket.

Den nya grundskolan placeras även den i Larsfrid, i anslutning till områdets parkstråk. Den nya skolan blir på så sätt en central nod i Larsfrid och agerar mötesplats mellan de östra stadsdelarna och Östra stranden. Läget är skyddat från trafikbuller från järnvägen, Södra infarten och Laholmsvägen.

Den centrala placeringen av grundskolan i anslutning till nya Västervallparken ger god tillgänglighet för angränsande stadsdelar. I förlängningen av parken planeras en sociodukt, vilket är en trafiksäker och trygg koppling för gång- och cykel mot Linehed och Andersberg som knyter samman de tre stadsdelarna. Trafiksäkra och trygga gång- och cykelkopplingar mellan skolan och de östra stadsdelarna bidrar till att barn och unga enkelt och säkert kan gå eller cykla till skolan. Trafiksäkra skolvägar möjliggör för nya möjliga elevströmmar där barn i intilliggande stadsdelar på Öster och nya Larsfrid kan gå på samma skolor. Det är av största vikt att en större översyn sker av skolorganisationen i intilliggande befintliga bostadsområden så att elevströmmar kan skapas mellan stadsdelarna. Då kan skolsegregationen brytas och förutsättningarna för barnen bli mer jämlika.

Den nya skolan i Larsfrid spelar en viktig roll för att minska skolsegregationen. Elever från olika stadsdelar med olika socioekonomi behöver blandas. Det ger skolorna bättre förutsättningar till att kunna ge alla barn en bra undervisning. Det sker genom en genomtänkt stadiindelning. Till exempel kan barnen på Linehed och Östergård blandas med Larsfridsbarnen. Medan Andersbergsbarnen blandas med barn från Snöstorp och Fyllinge och Nyhemsbarnen med barn i centrum.

Vård och omsorg

För att uppnå en blandad åldersfördelning och tillse kommunens ökade behov vid en åldrande befolkning planeras det för ett äldreboende med ungefär 80 platser. Hemtjänstlokal och matsal även för äldre som bor kvar i sin vanliga bostad planeras. Det ger en social samhörighet både för de äldre i området och befolkar platsen vilket ger trygghet för alla i området.

Planeringsinriktningar

- Offentlig service planeras med närhet till kollektivtrafik och goda gång- och cykel kopplingar till omkringliggande bostadsområden. Placeringen görs på sådant vis att dess upptagningsområde bidrar till stadens sociala hållbarhet och att möten mellan olika samhällsgrupper möjliggörs.
- Skola, förskolor och äldreboenden ska tydligt kopplas an till områdets grönsstruktur och gång- och cykelstråk. Närhet till gröna miljöer skapar förutsättningar till förbättrad hälsa och närrekreation. Trygga skolvägar främjar rörelsefrihet för barn och unga då de själva kan ta sig till skolan.
- Grundskola och förskolor ska motsvara antalet barn som tillkommer av de nya bostäderna i Larsfrid när området är färdigbyggt. Upptagningsområdet till den nya skolan i Larsfrid och övriga skolor på Öster ska ses över med syfte att bryta skolsegregationen och stärka integrationen mellan barn och unga i intilliggande stadsdelar.
- Förskola och grundskola behöver tillräckligt stor utomhusyta med tillräckligt bra kvaliteter vilket måste beaktas vid planeringen. Ytor för skolverksamhet ska avsättas så att kraven följs även när bostäderna i området är fullt utbyggda. Samutnyttjande med parker ska inte räknas vid beräkningen av skolområdets ytor då tillgången till parker på Öster generellt är låg och därför behöver vara tillgängliga för allmänheten även under skoltid.
- Förskolor och grundskola ska placeras och utformas så att de skyddas mot olägenhet från verksamheter med omgivningspåverkan såsom buller, lukt, föroreningar och damm.
- Barn och unga ska vara delaktiga och involveras vid gestaltning av utomhusmiljöer för skol- och förskolegårdar.

Miljö, hälsa, risk och säkerhet

Larsfrid omvandlas till en stadsnära blandstad i dess rätta bemärkelse, då närheten mellan boende, butiker, service och verksamheter är mycket högre än i staden som helhet. Närheten mellan människor och funktioner gör att klimatpåverkan genom transporter och uppvärmning minimeras samtidigt som den fysiska aktiviteten och den mellanmännsliga interaktionen ökar. Riskerna med blandstaden, som buller, miljöfarliga ämnen och farligt gods från verksamheter och transporter, ska minimeras. Med en medveten planering kan företeelser med inverkan på miljö, hälsa, risk och säkerhet identifieras och analyseras så att rätt sak hamnar på rätt plats, i rätt tid. Hänsyn och avstånd för verksamheter behöver tas till bostäder, skolor och förskolor. Vilhelmsfält är ett befintligt verksamhetsområde där verksamheter fortsätter att utvecklas.

Störningar

Buller och vibrationer

Naturvårdsverket har riktvärden och vägledningar från olika bullerkällor, såsom industrier, väg- och spårtrafik. Riktvärdena syftar till att skapa en god ljudmiljö vid bostäder, skolor, förskolor och vårdlokaler. Vid planläggning av förändrad markanvändning regleras bullerfrågor av Förordningen om trafikbuller vid bostadsbyggnader samt riktlinjer för industribuller.

I Larsfrid behöver stadsdelens struktur och nya kvarter utformas på ett sätt som begränsar bullerspridning och skapar ljuddämpade sidor av bebyggelsen. Trafikverket har riktvärden för buller och vibrationer från väg- och spårtrafik, och dessa frågor hanteras genom val av lämpliga grundläggningstekniker vid byggnation av nya större spår- och väginfrastrukturanläggningar.

Åtgärder för att begränsa bullerutbredning är mest effektivt när de genomförs nära bullerkällan. I området bör det först undersökas om bullerkällan kan påverkas för att reducera bullernivåerna. Därefter anpassas bebyggelsestrukturen eller bullerskyddsskärmar för att begränsa bullerspridningen. Slutligen anpassas bebyggelse och planlösningar för att skapa goda arbetsplatser samt boende- och vistelsemiljöer.

Laholmsvägen

Laholmsvägen ligger delvis inom planområdet och är en av de större vägarna in till centrala Halmstad. Idag används den både som farligt gods-led och som riksintresseväg som kopplar Halmstads hamn till det nationella vägnätet. När Södra infarten byggs ut, kommer farligt gods-leden och riksintressevägen att flyttas dit. Det betyder att mycket av trafiken och de tunga transporterna som orsakar buller kommer att flyttas. Trots detta bedöms Laholmsvägen fortfarande ha ganska mycket trafik. Byggnader längs Laholmsvägen behöver utformas och placeras med hänsyn till buller.

Halmstads hamn, Södra infarten, Västkustbanan och bangården

Sydväst om planområdet finns flera källor till buller och vibrationer. Närmast ligger Södra infarten, som ansluter till området via Montörgatan, Sliparegatan och den nya

E6

Luft, lukt och damm

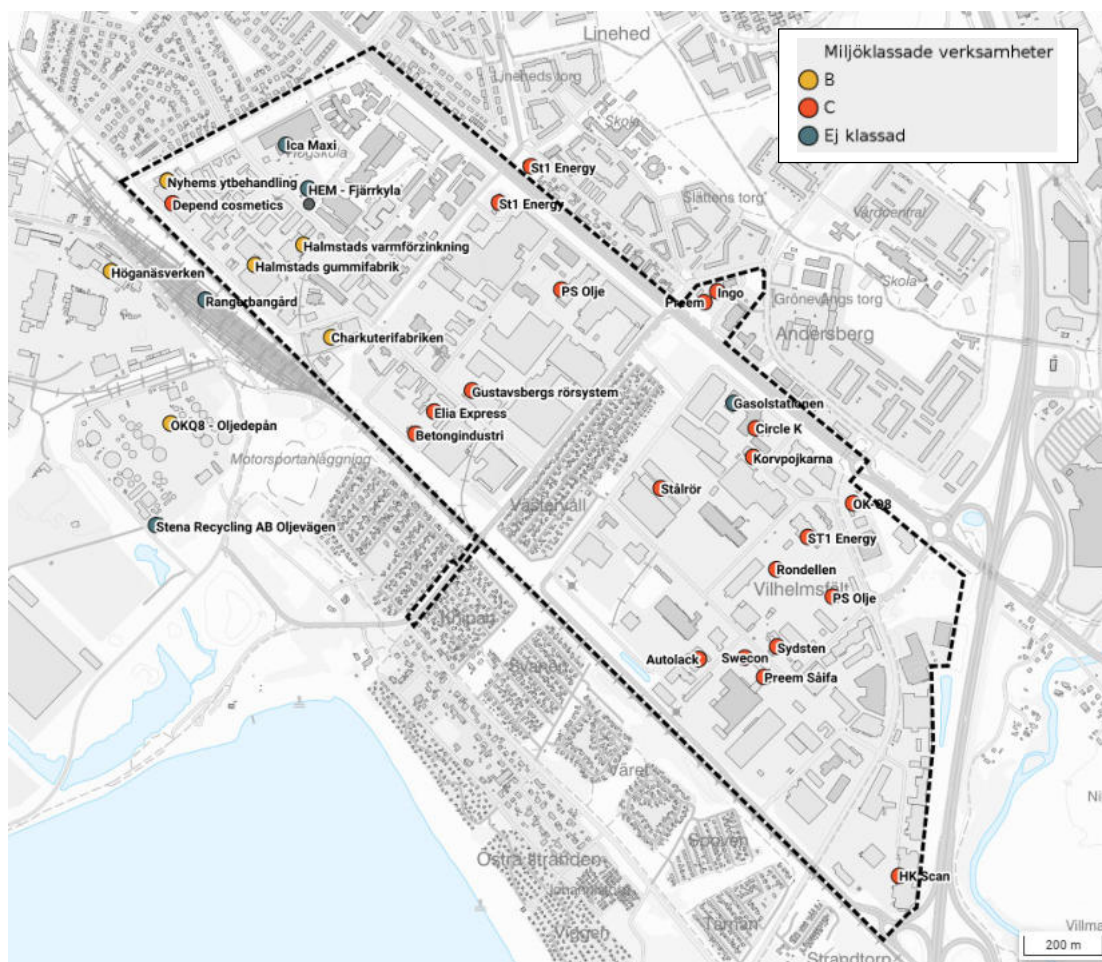
Kommunstyrelsen 2025-10-07

Risk

Riskobjekt, farligt godsled och miljöfarlig verksamhet

Farligt gods hänvisas primärt till det rekommenderade vägnätet för farligt gods. Idag går det från E6 i öst, längs Laholmsvägen till Västervallsvägen, och vidare ner till hamnen i söder. När Södra infarten är utbyggd kommer den rekommenderade vägen i stället att gå längs Södra infarten till hamnen. Detta innebär att planområdet på sikt endast behöver ta hänsyn till farligt gods längs den sydvästra och sydöstra planområdesgränsen. Södra infarten planeras vara färdigbyggd och invigd 2027, och kommunen planerar att i samband med detta framställa till Länsstyrelsen att besluta om en ny lokal trafikföreskrift för farligt godsled, så att Södra infarten blir den nya leden för farligt gods.

Miljöfarliga verksamheter finns framför allt i hamnen sydöst om planområdet, men det finns även flera tillståndspliktiga verksamheter inom planområdet. Några av dessa kommer sannolikt att fasas ut i takt med att området omvandlas och nya detaljplaner tas fram för området. Andra kommer att fortsätta vara verksamma och påverka utformningen av kommande detaljplaner. Olika verksamheter kräver olika åtgärder för framtida planering.

Miljöklassade verksamheter

Riskier

Inom och utanför planområdet finns flera riskobjekt, verksamheter och trafikleder som innebär risker för området. Dessa risker kan påverka hur marken används och måste beaktas vid planering. Riskerna inkluderar utsläpp av vätskor, gaser och ämnen som kan vara frätande, explosiva, giftiga, brandfarliga eller oxiderande.

Halmstads kommun har genomfört en riskutredning för att identifiera och sammanställa risker kopplade till dessa objekt, både inom och utanför planområdet. Syftet är att säkerställa att människor inte utsätts för faror och risker under den fortsatta planeringen av området.

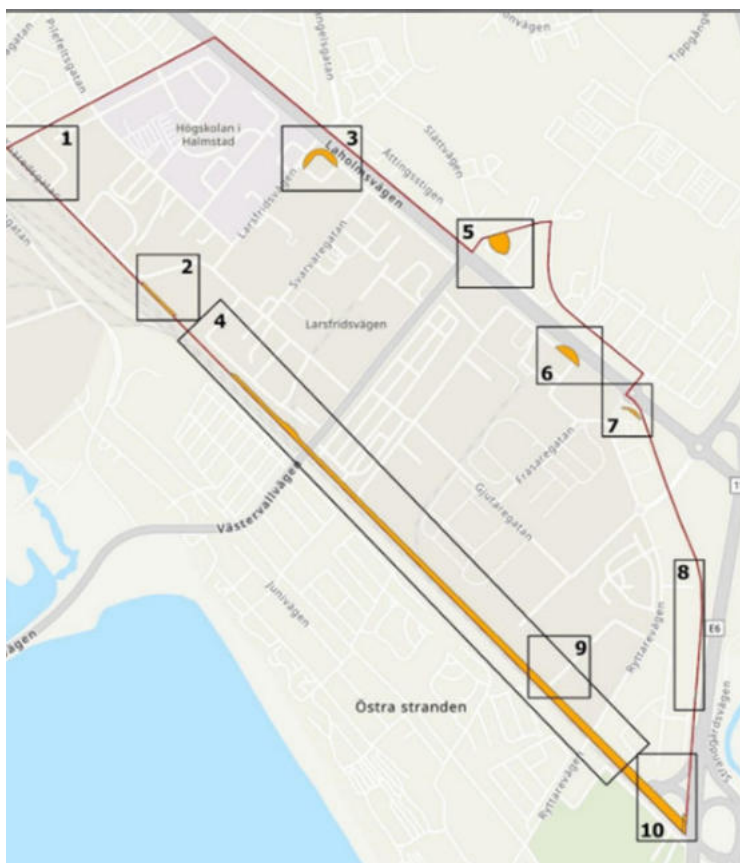
Utredningen har identifierat flera riskobjekt och fastställt skyddsavstånd till varje objekt. Den har också föreslagit skyddsåtgärder som kan minska dessa avstånd. Skyddsåtgärder ska ses som ett komplement till skyddsavstånden och båda ska anpassas efter den planerade markanvändningen.

Riskutredningen har också gjort en sammanställning av alla risker. Den visar att det finns tio områden som påverkas av flera riskobjekt när de rekommenderade avstånden används. Om skyddsåtgärder används och avstånden minskas, blir dessa riskområden både färre och mindre. Inom dessa områden måste planeringen ta hänsyn till flera riskobjekt och använda fler åtgärder. Åtgärderna kan ibland stå i konflikt med varandra, och planeringen måste hantera dessa konflikter.

Utan riskåtgärd

Med riskåtgärd

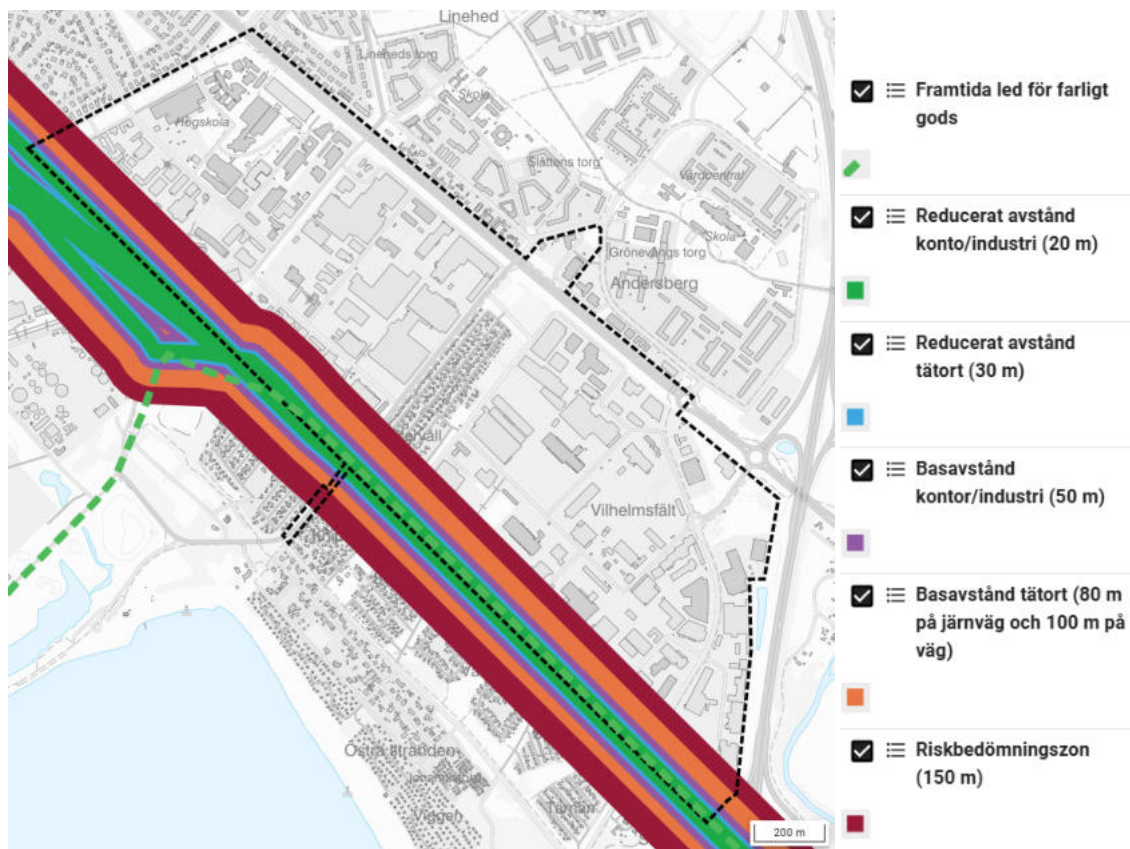
Skyddsåtgärder och skyddsavstånd

Intill miljöfarliga verksamheter och vägar för farligt gods behöver markanvändningen anpassas efter risksituationen. Avstånd är en viktig faktor för att minska riskerna, men i centrala områden kan åtgärder i byggnader eller infrastruktur motiveras för att minska skyddsavstånden. Störst krav ställs på åtgärder nära känsliga områden som bostäder, skolor, sjukhus och rekreationsområden.

Larsfrid följer riktlinjerna från Länsstyrelsen i Halland i "Riskanalys av farligt gods i Hallands län". Riktlinjerna betonar vikten av att göra särskilda riskanalyser och genomföra åtgärder i byggnader för att minska skyddsavstånden. Om förutsättningarna utreds noggrant och åtgärder genomförs kan:

- Kontor och industri etableras 20 meter från vägar eller järnvägar med farligt gods.
- Tätorter etableras 30 meter från vägar eller järnvägar med farligt gods.
- Småhusbebyggelse etableras 50 meter från vägar eller järnvägar med farligt gods.
- Om skyddsåtgärder inte genomförs är skyddsavstånden 150 meter enligt Länsstyrelsens "Riskanalys av farligt gods i Hallands län".

Kartan nedan visar de längsta skyddsavstånden (enligt riktlinjer från Länsstyrelsen i Hallands län) som gäller när farligt gods transporteras via Södra infarten och när skyddsåtgärder tillämpas.

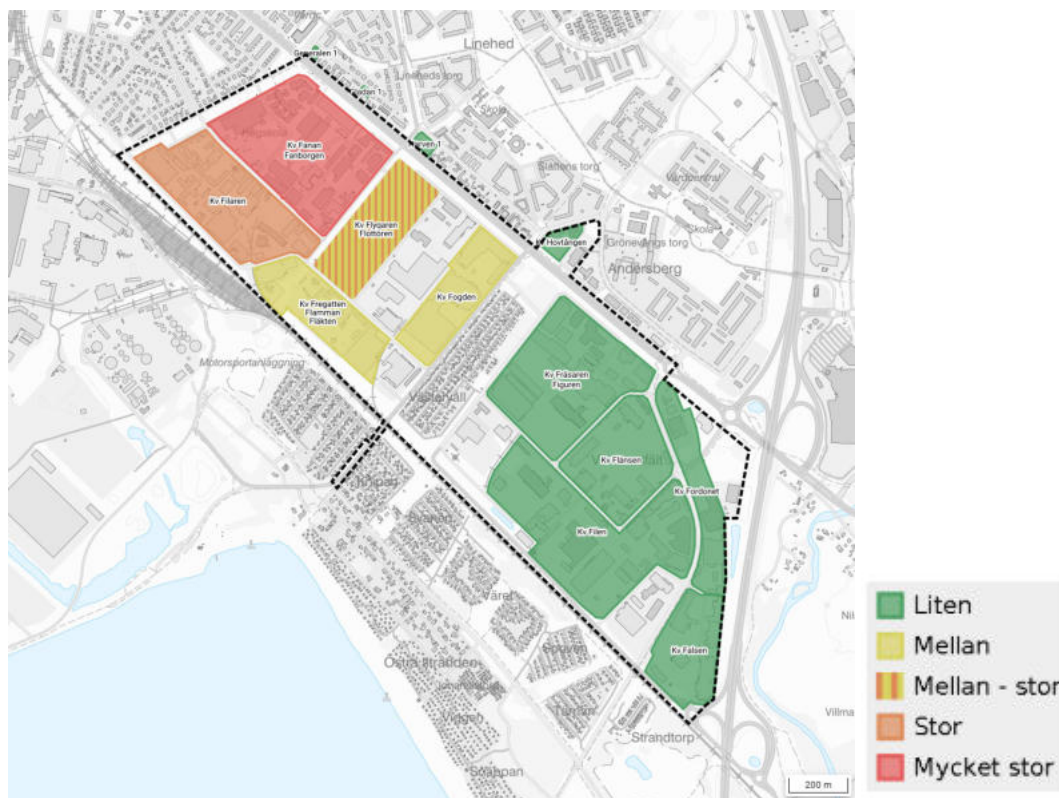
Inom och nära planområdet finns cirka tio bensinstationer eller tankställen. Enligt Boverkets råd i "Bättre plats för arbete" bör det finnas ett skyddsavstånd på 100 meter från bensinstationer. Detta avstånd beror på störningar från fordonstrafik, som buller, avgaser och strålkastarljus. För att bygga bostäder närmare än 100 meter krävs fördjupade studier av dessa störningar i varje enskilt fall.

Förutom skyddsavstånd behöver evakueringsvägar säkras för att minska riskerna vid en olycka. I Larsfrid är de viktigaste evakueringsvägarna huvudstråket längs Pilefeltsgatan och anslutande vägar mot Kristian den IV:s väg, Ryttarevägen och Laholmsvägen.

Bensinstationerna och tankställena kommer att försvinna inom Larsfrid i takt med att området omvandlas till blandstad enligt planförslaget.

Förorenad mark och strålning

Inom industriområdet Larsfrid och Vilhelmsfält har ett stort antal verksamheter bedrivits sedan etableringen av verksamhetsområdet på 1960-talet. Verksamheterna har i olika utsträckning gett upphov till föroreningar inom området. För de flesta fastigheter saknas underlag och undersökningar för föroreningar, medan föroreningar har konstaterats för vissa. Det finns markföroreningar på översta lagren på många ställen och generellt överallt inom området. Med ändring från nuvarande markanvändning i industriområde (mindre känslig markanvändning, MKM) till mer blandad markanvändning med mer bostadsmark (känslig markanvändning, KM) kommer det krävas omfattande undersökningar inom stora delar av området i detaljplaneskedet.

Potentiellt förorenade områden. Kartan visar omfattning av vidare utredningar.

Kartbilden är en bedömning av hur omfattande vidare markmiljöutredningar som kommer att behövas för respektive kvarter. Sammantaget visar utredningen att fastigheterna med högst riskklassning och därmed också störst behov av omfattande fortsatta utredningar, finns på den nordvästra delen. Detta område hanteras inom detaljplanen för högskoleområdet.

För omvandlingens genomförande kommer det krävas sanering av förorenad mark. Huvudregeln i miljöbalken är att den som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som orsakat en förorening bär ansvaret. Därtill kan även en fastighetsägare bli ansvarig.

Den verksamhet eller den privatperson som förorenat ett område är ansvarig för att bekosta och låta utföra undersökningar och saneringar. Även en verksamhetsutövare som har tagit över en verksamhet som orsakat en förorening kan bli ansvarig för undersökning och sanering av området. Den som vidtar någon exploateringsåtgärd (schaktning, byggnation eller bara ändring av markens användning) i ett förorenat område ansvarar enligt miljöbalkens hänsynsregler för att vidta nödvändiga skyddsåtgärder. En samordning av marksanering mellan olika projekt och delområden är önskvärd för att uppnå goda resultat och effektivare lösningar. För samordning mellan fastighetsägare och kommunen ska avtal upprättas.

Det finns olika angreppssätt för sanering med ambitioner att kostnadseffektivisera. Dessa måste vägas mot de krav på slutresultatet för att säkerställa att hälsosamma miljöer och platser skapas i den nya stadsdelen. Inför och vid ett detaljplanearbete ska undersökningar göras för att bedöma statusen på platsen med föroreningar, lämplighet och möjlighet. Sanering av mark, byggnad och vatten behövs där föroreningar påträffats i samband med utveckling av området. Det är förbjudet att utan anmälan till tillsynsmyndigheten att vidta en avhjälpanåtgärd med anledning av föroreningsskada i ett mark- eller vattenområde, grundvatten, en byggnad eller anläggning enligt 10 kapitlet miljöbalken.

Beroende på markanvändningen inom området ställs olika krav på sanering. Enligt miljöbalken (1998:808) ställs högre krav på känslig markanvändning (KM), såsom bostäder, skolor, förskolor eller vårdinrättningar, än på verksamhetsmark.

Geotekniska förhållanden och marknivå

Området är plant och består av postglacial sand med relativt hög genomsläpplighet. Det finns inga kända ras- eller skredrisker i området. Grundvattennivån är dock hög, vilket kan ställa krav på kommande byggnation för att minimera översvämningsrisker och förorening av grundvattnet.

Säkerhet

Skyddsrum

I en alltmer orolig geopolitisk tid har frågor om beredskapsplanering blivit allt viktigare. Skyddsrum är en del av denna planering. I Larsfrid finns flera skyddsrum, när befintlig

bebyggelse ersätts med nya stadskvarter ska skyddsrummen ersättas med nya. Det är positivt om det byggs fler skyddsrum då invånarantalet ökar. MSB anser att Sverige bör bevara de befintliga skyddsrummen så långt det är möjligt. Halmstads kommun har som inriktning att skyddsrum bör ersättas vid rivning och när de mister sin funktion vid ombyggnation, vilket framgår av planeringsinriktning i den kommunomfattande översiktsplanen.

Planeringsinriktningar

- Buller förebyggs så nära källan som möjligt: först görs åtgärder vid bullerkällan, därefter anpassas bebyggelsestrukturen för att begränsa utbredningen av buller. Om bullerproblem kvarstår anpassas bebyggelse och planlösningar för att skapa bra arbetsplatser, bostäder och miljöer att vistas i.
- Ny bostadsbebyggelse längs Laholmsvägen ska ha en luddämpad sida och en tyst uteplats på en luddämpad innergård. Ny bebyggelse i sydvästra planområdet ska följa Boverkets riktvärden för zon B när det gäller industri- och verksamhetsbuller. Där byggnader omfattas av både trafikbullerförordningen och Boverkets riktvärden för industri- och verksamhetsbuller, ska den luddämpade och tysta sidan sammanfalla.
- Vid behov placeras mindre känslig markanvändning i Larsfrid längs planområdets sydvästra sida mot Södra infarten, mellan bullerkällan och den känsliga markanvändningen. Nya verksamheter i Larsfrid ska inte ha någon negativ påverkan på omgivningen och bebyggelsen ska bidra till att dämpa bullerspridningen.
- Reducerade riskavstånd enligt Länsstyrelsen i Hallands ”Riskanalys av farligt gods i Hallands län” eftersträvas. Riskfrågan utreds i detalj i samband med att detaljplaner tas fram för delområden.
- Ny bebyggelse, kvarter och offentliga platser bidrar till att sanera och modernisera stadsdelen, vilket gör den till en stolt ambassadör för stadens hållbarhetsarbete.
- Minska andelen förorenad mark i området, och uppmuntra innovativa hållbara sätt att sanera mark och byggnader.

Klimatanpassning och klimatpåverkan

Utformningen av Larsfrid har formats av de klimatrelaterade utmaningar som höga havsnivåer, skyfall och hetta ställt på stadsdelen. Därför ska stadsdelen vara grön där sammanhängande parkstråk som löper genom området i strategiska lägen, träd och planteringar utmed gator samt gröna innergårdar. I och med att en stor andel av stadsdelens hårdgjorda ytor omvandlats till grönytor, har områdets mikroklimat samt resiliens mot extrema väderhändelser förbättrats avsevärt. Väl gestaltade och trivsamma gaturum, parker och offentliga platser med närhet till viktiga målpunkter har även inneburit goda förutsättningar för att främja hållbara transporter och minimera klimatpåverkan. Stora träd reglerar såväl fuktnivåer som temperatur. Regnbäddar fördröjer vatten, skyfallsstråk leder bort vatten från stadskvarteren och mark har avsatts för att kunna översvämmas vid skyfall och höga havsnivåer. Skydd av boende och verksamheter från extremhändelser innebär dock en kontinuerlig bevakning av behov och trender avseende väderskydd och tekniska lösningar.

Havsnivå

SMHI har på uppdrag av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) tagit fram en utredning av extremvattenstånd för Halmstad. Utredningen visar att högsta beräknade vattenstånd år 2100 är +3,61 meter över havet (möh), vilket innebär en höjning av medelvattennivå med omkring en meter. Fram till år 2100 är det primärt de tunnelkopplingar som går under vägbanken för Södra infarten och Västkustbanan som utgör känsliga platser för planområdet avseende höga havsnivåer. För att skydda nya stadskvarter från höga havsnivåer reserveras mark för att ge möjlighet till åtgärder i eller vid dessa viadukter. Det kan göras i form av att freda dessa områden från byggnation och optimera genomsläpplighet av vatten, eller om det bedöms nödvändigt att etablera skydd mot höga vatten i viadukterna som kan stängas igen vid behov. Det skulle potentiellt ge ett skydd för planområdet till en nivå på omkring +4 meter över havet (möh).

Planförslaget innebär att flera åtgärder vidtas. Västervallvägen byggs om till park så här görs marken om till genomsläpplighet och det finns möjlighet för vatten att fördröjas. Underfarten kan också stängas igen vid extrema väderhändelser när den inte längre utgör en viktig trafikkoppling. Ryttnarvägen avses däremot kvarstå som bilvägen. När Södra infarten öppnar kan evakueringsvägar för Östra stranden anslutas till den nya cirkulationsplatsen i korsningen mellan Södra infarten och Larsfridsvägen vilken passerar över spår- och vägbana.

På längre sikt än år 2100 bedöms prognoserna vara osäkra och dimensionerande nivåer förändras ofta. Larsfrid är ett stort område som kommer utvecklas under flera decennier. Klimatanpassningsåtgärder ska dimensioneras till beräknade

[illegible]

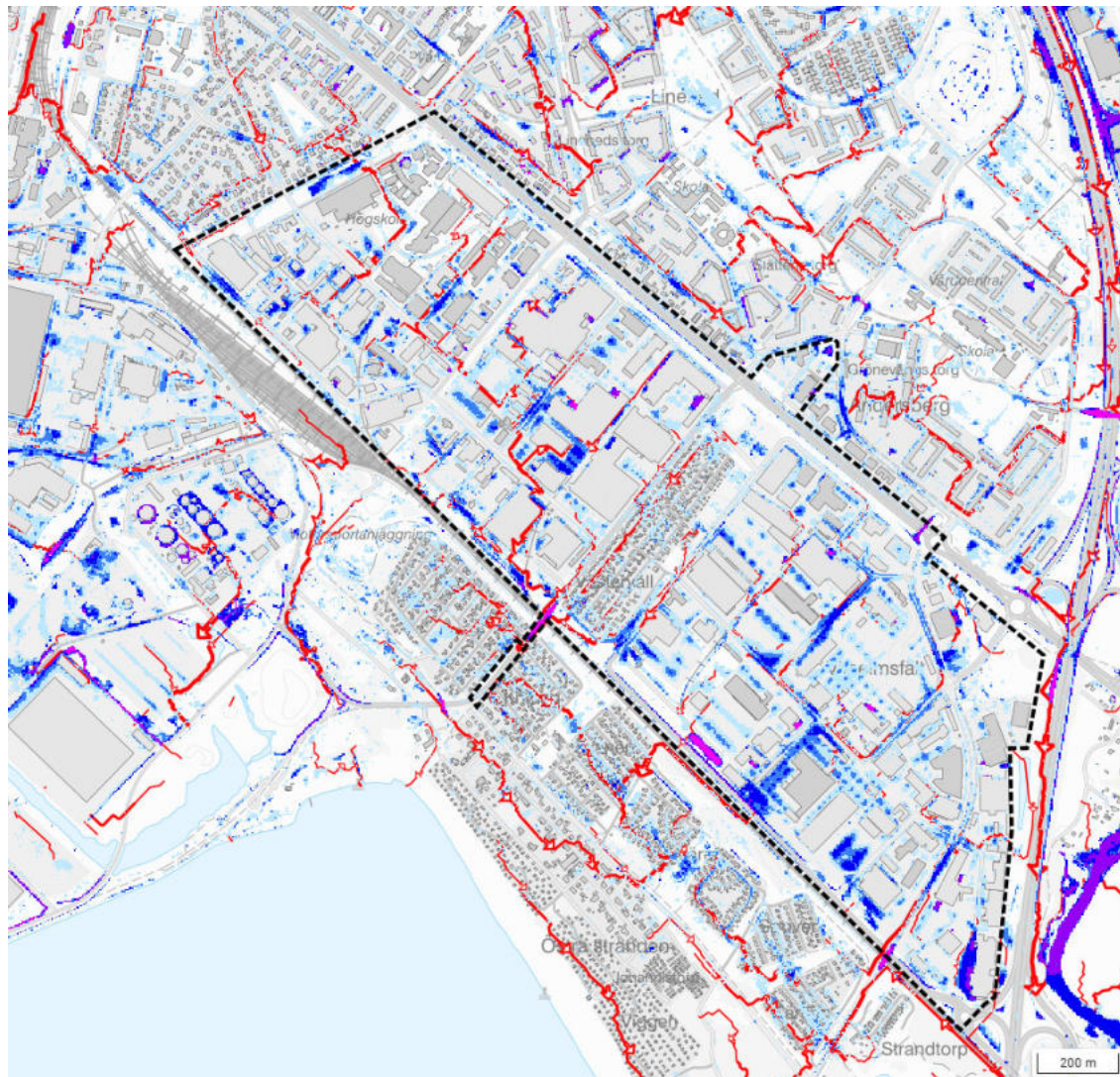
Skyfall

I Vilhelmsfält kvarstår i viss mån nuvarande problematiken då området inte omvandlas. Ryttarevägen kommer dock att byggas om till en grönare gata och åtgärder för skyfall och dagvattenhantering ska vidtas vid denna. Även grönytan utmed Södra infarten kommer

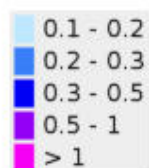
att utökas med syftet att utöka åtgärder för skyfall och dagvatten. I takt med att Vilhelmsfält utvecklas som verksamhetsområde planeras även att göra åtgärder för dagvatten- och skyfall i området.

Läs mer om åtgärder för skyfall- och dagvatten i markanvändningskartan med tillhörande objekttexter.

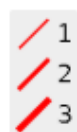
Skyfallskartering med rinnvägar

Max vattendjup,
skyfallskartering 100-års regn
(klimatfaktor 1.3)

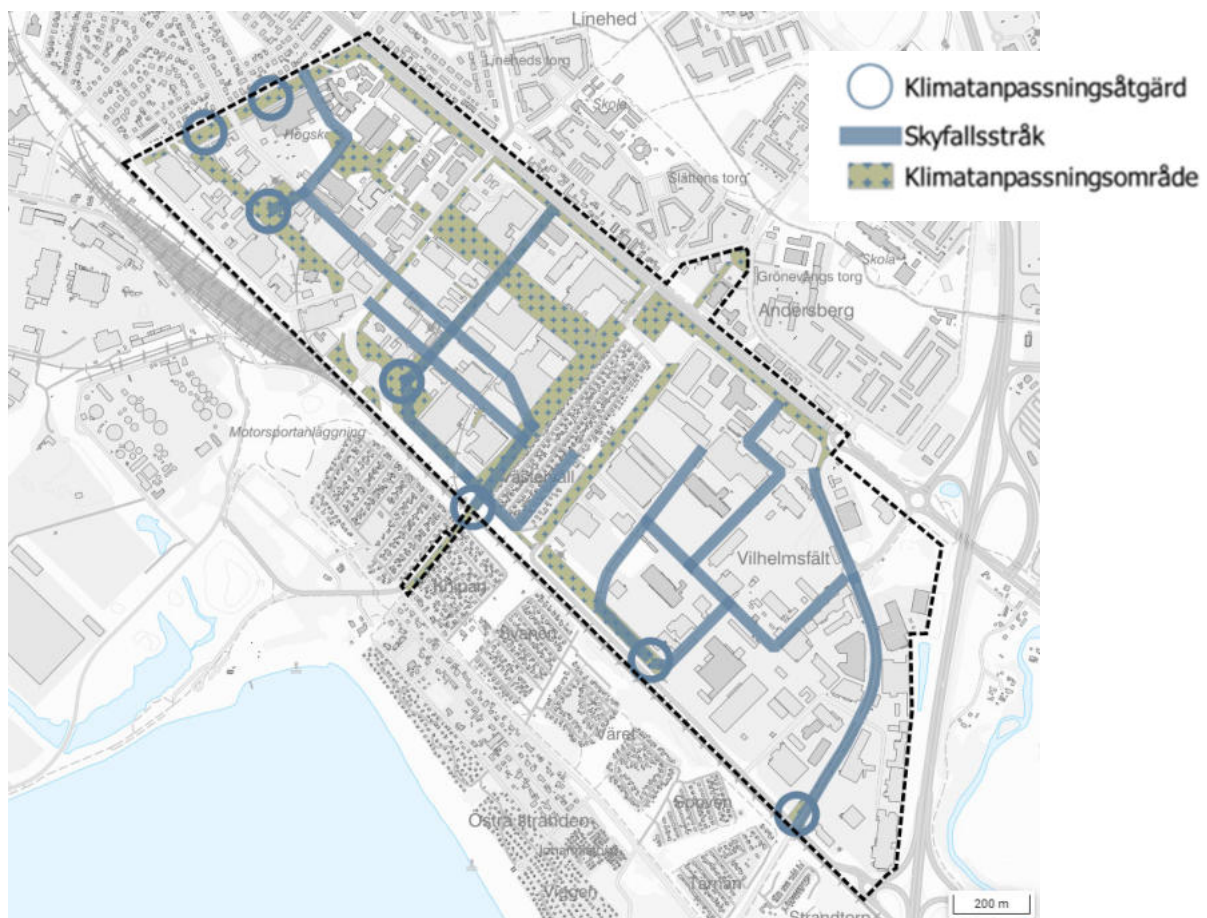
Rinnvägar

För att hantera kraftiga regn har klimatanpassningsåtgärder definierats som:

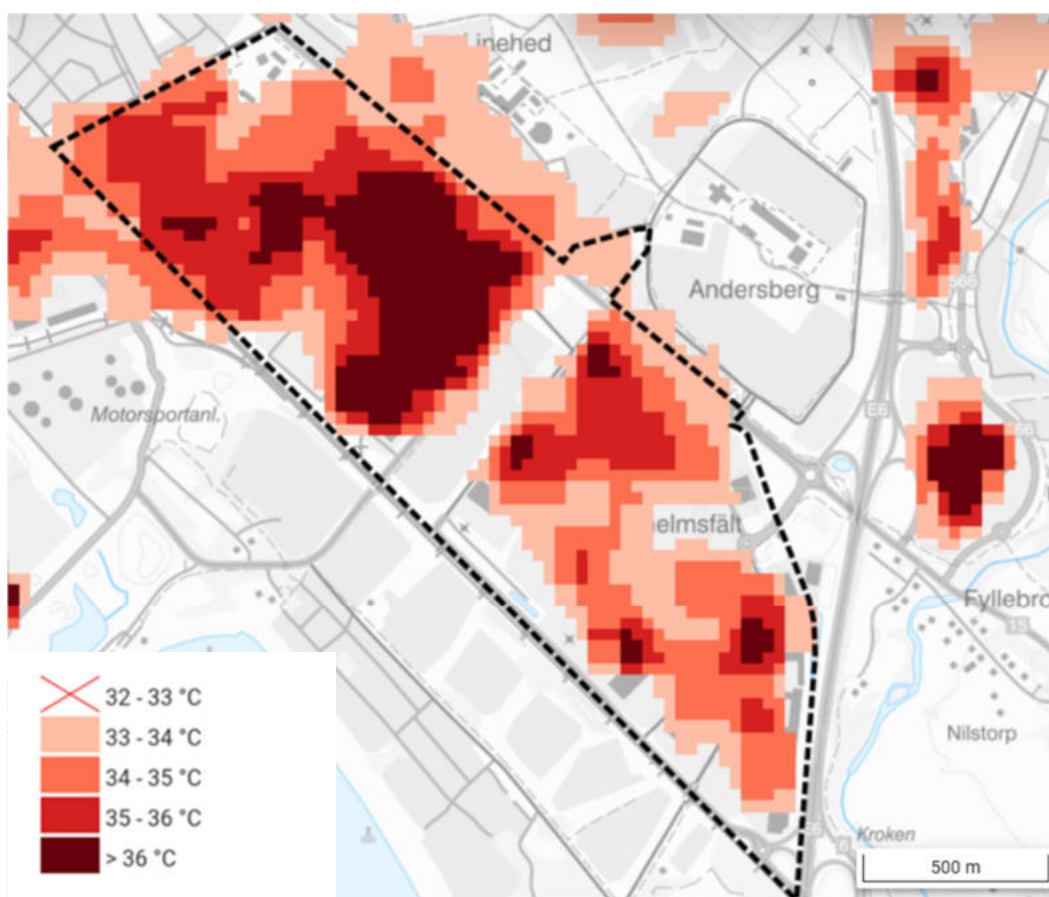
- Klimatanpassningspunkt: definierar behov av åtgärd för att omhänderta större vattenmängder. Avser lågpunkter, platser där fördröjning är av betydelse för säkra flöden i omkringliggande områden eller områden kring tunnlar som behöver utformas för att kunna fördröja större vattenmängder vid skyfall.
- Klimatanpassningsområde: Natur eller parkmark som får en mångfunktionell utformning, där fördröjning av skyfallsvatten är en.
- Klimatanpassningsstråk: Gaturum som utformas för att kunna fördröja, absorbera och leda vatten samt reglera hetta och luftfuktighet. Avser primärt etablering av gatuträd, regnbäddar och annan grönska samt en höjdsättning och utformning som gör att gatan kan leda vatten på ett säkert sätt till recipient vid kraftiga regn.

Risker förenade med händelser där höga havsnivåer och kraftiga skyfall sammanfaller med varandra är väldigt osannolika då respektive sannolikhet i sig är låg, samtidigt som de förväntas inträffa under olika årstider. Extrem havsnivå förväntas mest troligt under höst/vinter (oktober till mars) och skyfall under sommaren (juni till augusti).

Värme och torka

Larsfrid och Vilhelmsfält är ett riskområde för extrem hetta. Planförslaget innebär att Larsfrid omvandlas från att domineras av hårdgjord yta till att markytan utgörs av 20 % allmänplats park, att flertalet av gatorna kantas av träd och att kvartersmarken i hög grad innehåller gröna gårdar. Träd och grönska innebär att värme kan regleras och jämnas ut, att skugga tillskapas och att fukt kan bindas i stadsdelen. Åtgärderna bedöms få stor positiv effekt på lokalklimatet och bidra till att kraftigt reducera riskerna för att värmeböljor ska orsaka lokal extremhetta i stadsdelen. Att implementera grönstråk och trädplantering är avgörande för att klimatsäkra stadsdelen och behöver ha prioritet i utbyggnad och omvandling av gaturum även där det är utmanande avseende ledningsdragnings och dylikt.

Värmekartering – Ytemperatur högttemperatursvisualisering

Klimatpåverkan

Samhällsplaneringen har stor inverkan på klimatpåverkan i samhället, i synnerhet i så omfattande omvandlingsområden som Larsfrid där nya strukturer etableras för kommunikationer, bebyggelse och tekniska system. En central åtgärd för en positiv klimatpåverkan är att främja hållbara transporter, såsom utbyggnad av kollektivtrafik, cykelvägar och gångvägar vilket minskar bilberoendet och därmed utsläppen av

växthusgaser. Den funktionsblandade staden med närhet mellan bostäder, arbetsplatser och service minskar behovet av biltransporter. Att Larsfrid omvandlas till blandad bebyggelse med mycket bostäder, medan Vilhelmsfält utvecklas som verksamhetsområde innebär en närhet mellan bostäder och arbetstillfällen. Dessa åtgärder bidrar även till ett mindre markanspråk för bilar, att individen rör sig mer och att färre partiklar frigörs i luften vilket bidrar positivt till marknyttjande, hälsa och välbefinnande. Energieffektivt byggande är en annan central åtgärd, där nya byggnader designas för att minimera energianvändning genom bättre isolering, användning av förnybar energi och smarta energilösningar. Ökad användning av sol- och vindkraft, tillsammans med energilagringssystem, är också en viktig del av planeringen för att minska klimatpåverkan.

I Larsfrid består en stor del av den nya strukturen av gröna platser och system som har stor effekt på såväl klimatpåverkan som klimatanpassning då grönområden och träd också bidrar till att minska värmeöeffekten och ökar koldioxidupptaget samtidigt som de kan utformas som dagvattenfördröjare och skyfallsytor.

Att skapa täta och blandade stadsdelar, där bostäder, arbete och fritidsaktiviteter ligger nära varandra, minskar behovet av transporter och energianvändning. Införandet av klimatsmarta material och byggmetoder är också en viktig del av klimatarbetet.

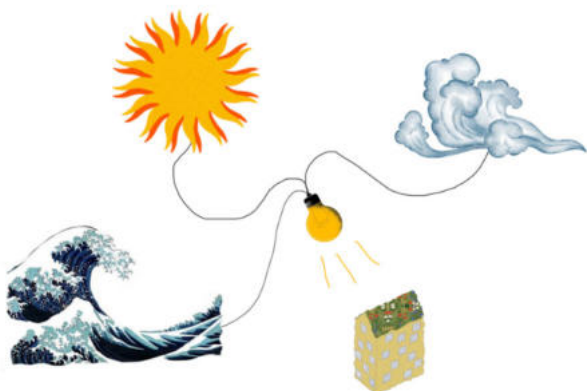
Planeringsinriktningar

- Planering av grönstruktur görs bland annat utifrån de behov som finns av klimatanpassning av stadsdelen.
- Ny bebyggelse ska följa kommunens angivelse för lägsta höjdsättning av bebyggelsens grundläggningsnivå.
- Klimatanpassningsåtgärder ska dimensioneras till beräknade klimatförändringar under byggnaders förväntade livslängd, något som fastställs i kommande detaljplaneskeden.
- Skyfallsvatten styrs genom området utmed anpassade klimatanpassningsstråk. Klimatanpassningsstråken anläggs utifrån naturliga skyfallsvägar, alternativt är utformade och höjdsatta för att ersätta dagens skyfallsvägar på ett säkert sätt. Ett klimatanpassningsstråk präglas av en urban grönska med gatuträd, regnbäddar och höjdsätts för att skydda kringliggande bebyggelse.
- Klimatanpassningsområden och punkter utformas och dimensioneras för att kunna hantera dag- och skyfallsvatten samt för att ge utrymme för tekniska lösningar och klimatskydd som skyddar mot höga havsnivåer.

Fler åtgärder för att minimera klimatpåverkan definieras i avsnitten om Grönstruktur, Gaturum och kommunikationer samt Energi och teknisk försörjning.

Energi och teknisk försörjning

I Larsfrid och Vilhelmsfält avses en medveten och sektorsövergripande planering av energisystem och teknisk försörjning möjliggöras för innovativa och långsiktigt hållbara lösningar när områdena utvecklas. Eftersom våra system för energi och teknisk infrastruktur är investeringstunga och långsiktiga är samordning och långsiktighet extra viktigt. Valen av strukturer för energi, vatten, dagvatten och avlopp ger stadsdelen en trygg energi- och vattenförsörjning, och balanserar såväl mikroklimat som resiliens mot extrema väderhändelser under lång tid framöver. En design som har direkt inverkan på stadsdelens klimatanpassning och klimatpåverkan. Larsfrid kommer att omvandlas till blandstad med högt innehåll av bostäder, medan Vilhelmsfält avses utvecklas som verksamhetsområde. Det ger olika förutsättningar för utvecklingen av energi och tekniska system, men för den skulle är ambitionen att de båda stadsdelarna utvecklas med hållbara och innovativa lösningar som möter framtiden.

Energiproduktion och prestanda

Klimatneutralitet och ökad försörjningstrygghet ska vägleda urvalet av energiproduktionslösningar i planområdet. Primärt verkar området för att ta tillvara energin och värmen från lokala förnybara energikällor såsom sol-, vind-, berg- eller havsenergi. Att energi både ska levereras till och mottas från de nya stadskvarteren är en viktig grundförutsättning för att dimensionera stadsdelens energisystem utifrån. Solceller installeras på fasader och icke-gröna tak.

Stadsomvandlingen i Larsfrid kommer innebära stora förändringar avseende teknisk infrastruktur och bebyggelse. Vid nyproduktion är det angeläget att etablera effektiva system som minimerar energianvändning och optimerar energisystemen.

Cirkularitet och energioptimering

Att minimera energianvändning innebär åtgärder i hela stadsomvandlingskedjan. Initialt behöver det finnas en strävan om ökad cirkularitet samt material- och resurseffektivitet i

rivnings- och byggskede. Marken utnyttjas effektivt samtidigt som naturliga förutsättningar för korsdrag, dagsljustillgång och smart styrning av solskydd, har direkt påverkan på stadsdelens energiförbrukning. I takt med att allt fler digitala system införs är det möjligt att resursoptimera energianvändningen så att värmesystem tar hänsyn till faktisk temperatur samt *när* en plats används. Förbrukning kan även optimeras genom att tekniska system aktivt styr förbrukning utifrån prognoser och timpriser för att minimera förbrukningstoppar och dalar. I befintlig bebyggelse finns stor potential i att åtgärda bristfällig isolering, ventilation och felaktigt inställda fjärrvärmecentraler i syfte att minimera energianvändningen.

I den nya funktionsblandade stadsdelen bidrar industrier och kunskapsintensiva verksamheter som alstrar restvärme från sina industri- och forskningsprocesser till en hållbar och flexibel resursanvändning. Här kan med fördel Larsfrid och Vilhelmsfält ses som en helhet och ett utbyte mellan stadsdelarna kan ske. Överskottsenergin från verksamheter kan utnyttjas för uppvärmning, komfortkyla och tappvarmvatten till kontor och bostäder. Att använda spillvärme från matvarubutiker och andra verksamheter i området som har ett behov av kyla minskar den totala energianvändningen.

Avfallssektorn kan bidra till klimatnytta och cirkularitet inom energiekonomin när biobränsle, till exempel biokol och biogas, produceras från insamlat brännbart avfall i planområdet.

Laddinfrastruktur

Det ställs höga krav på produktion och distribution av el i takt med att fossila energislag ska fasas ut. En viktig fråga för omställningen av fordonsflottan är tillgången till laddinfrastruktur för elfordon. Elnätet behöver vara dimensionerat för kommande laddplatser på enskild fastighet för privata personbilar, privata och kommunala tunga fordon i form av lastbilar och bussar samt större samlade kund- och personalparkeringar. När Larsfrid skapar plats för hållbara mobilitetslösningar och tjänster såsom paketboxar eller bil- och cykelpooler optimeras laddinfrastrukturen. I strategiskt belägna mobilitetshus kan utbudet av laddplatser centraliseras och samnyttjas av områdets boende och besökare.

Vatten, dagvatten och spillvatten

Stadsdelen har god kapacitet i befintligt vattenledningsnät men i och med etablering av nya stadskvarter kommer det lokala dricksvattensnätet utvidgas och säkras mot klimatförändringar och kriser.

Inom Larsfridsområdet bör befintliga kombinerade ledningar av dagvatten och spillvatten ersättas av separata ledningar. Detta för att undvika överbelastning till spillvattennätet vid kraftiga skyfall, då det i sin tur leder till föroreningar till Fylleån, bräddningar till Laholmsbukten och potentiellt översvämmande fastigheter. Även kapaciteten för fördröjning, cirkulering och avledning av dagvatten behöver stärkas. I

Larsfrid kommer andelen grönyta och rekreativa miljöer kraftigt att öka. Grönområden utformas och träd planteras så att vatten kan fördröjas och absorberas vid intensiva regn. Den gröna infrastrukturen utformas med hänsyn till områdets topologi och naturliga rinnväggar för att ge rum för en hållbar dagvattenhantering. Genom att nyskapa värdefulla naturmiljöer samt tillföra blå-gröna värden kan en ökad resiliens mot skyfall och översvämningar uppnås utan större belastning på utloppssystemet. Även gaturummet är av central betydelse för dagvattenhanteringen då det genom trädplantering, växtbäddar, regnbäddar och dagvatten- och skyfallstråk kan absorbera, fördröja och rikta vattenflöden. I bebyggelsen uppmuntras gröna tak på de ställen där solpaneler inte anses effektiva vilka bidrar till att fördröja dagvattensflödena innan de tas upp i avloppssystemet.

När dagvatten ska ledas direkt till recipient är det viktigt att minimera spridning av potentiella föroreningar. Riskkällor kan vara allt ifrån förorenade markområden till verksamheter eller infrastruktur. Tydliga dagvattenstrategier ska skydda och framtidssäkra grundvattenkvalitet och välmående vattendrag.

Att optimera vattensystemet omfattar flera pusselbitar, där beteende är centralt för vattenförbrukningen, systemoptimering är avgörande för att minimera förbrukningen inom verksamheter och industri och växtval är betydande för behov av bevattning av gröna miljöer. Ett smart utformat system kan även se till att magasinera vatten när det finns gott om vatten, för att sedan använda det vid torka.

Läs mer om åtgärder för skyfall- och dagvatten i avsnittet om skyfall ovan samt i markanvändningskartan med tillhörande objekttexter.

Avfallshantering

Avfallshantering är ett centralt system som behöver beaktas när gaturum och platser struktureras och dimensioneras. Avfallssystemet är av central betydelse i arbetet med att verka för mer cirkulära system, där ett enkelt och smidigt system är centralt för hur väl stadsdelens invånare kommer bidra till en mer hållbar resursanvändning.

För en effektiv avfallshantering förutsätts att det i stadsrummet säkras god framkomlighet för renhållningsfordon och väl tilltagna utrymmen för fastighetsnära återvinning. Avfallstransporter utgör en stor del av de bostadsnära tunga transporterna. Utformningen av vägnätet i kvarterstaden kan reducera behovet av ytkrävande vändplatser eller trafikrörelser med skymda siktlinjer.

Återvinningshierarki

Halmstads kommuns avfallshantering styrs av EU:s avfallshierarki där avfall primärt ska förebyggas, annars återbrukas eller återanvändas, materialåtervinnas, bidra till energiutvinning och i sista hand deponeras eller bortscaffas.

Avfallsförebyggande åtgärder föreslås vid omvandlingen av området för att minska avfallsmängder redan under rivnings- och byggskedet, genom en hög grad av återbruk. Gemensamhetsutrymmen avsedda för cirkularitet i form av prylbibliotek föreslås och återbruk möjliggörs och uppmuntras i utformningen av fastigheter i framtagningen av detaljplaner. Åtgärderna kan minska klimatpåverkan.

Till största del kan det insamlade avfallet användas för materialåtervinning, biobränsleproduktion eller förbrännas för energiutvinning, vilket minimerar utsläpp av metan som annars uppkommer när avfall deponeras.

Digital infrastruktur

Larsfrid utgör med högskolan och en rad innovativa företag i spetsen ett kunskapskluster som ställer höga krav på den digitala tekniken. God tillgång till kommunikationsnätverk är därför en avgörande förutsättning för den nya stadsdelen, vilket även är en grund för att skapa attraktivitet för innovativa företag, individer och industrier. Bolag som bygger på avancerade teknologier och har förmåga att göra stor skillnad på samhällsutmaningar kan skala upp sina innovativa lösningar genom ett snabbt bredband. Befintliga fiberledningar kommer förstärkas och utvidgas för att säkra tillförlitlig och snabb uppkoppling för förbättrad databearbetning, sömlös anslutning och minskad fördröjning i framtida kommunikation.

Planeringsinriktningar

- Smarta energilösningar tillvaratar såväl naturliga resurser såsom dagsljus, värme och kyla med digitala system för att optimera energianvändning utifrån användandegrad och behov.
- Primärt verkar området för att ta tillvara energin och värmen från lokala förnybara energikällor.
- Mark behöver avsättas för lokalt omhändertagande av dagvatten vid skyfall och höga havsnivåer, som komplement till ledningssystemet. Detta sker i de tillkommande parkerna som också har värdet som rekreationsområde för invånarna med multifunktionella lösningar.
- Dagvattenhantering och rening behöver utformas för att minimera påverkan på ekologisk status i Fylleån och Laholmsbukten.
- Funktionella stråk för dagvatten etableras som skyfallsstråk utifrån de skyfallsvägar och lågpunkter som finns i området.
- Skapa utrymme i den fysiska miljön för framtida teknik.
- Återbruk av byggmaterial och byggnader möjliggörs då aspekten beaktas och uppmuntras i detaljplaner.

Miljökvalitetsnormer

För att skydda människors hälsa och miljön har regeringen, med stöd av miljöbalken, meddelat miljökvalitetsnormer. Miljökvalitetsnormer anger föroreningsnivåer eller störningsnivåer som inte får överskridas eller underskridas. De flesta av miljökvalitetsnormerna baseras på krav i olika direktiv inom EU. Det finns i dag normer för utomhusluft, vattenförekomster samt omgivningsbuller.

Vattenförekomster

I fysisk planering är utgångspunkten att vattenkvaliteten ska förbättras genom hållbar dagvattenhantering och vattensmart användning. Multifunktionella åtgärder som skapar möjlighet till rening av vattnet och samtidigt bidrar till biologisk mångfald bör alltid eftersträvas. Vid omvandling i Larsfrid tillkommer parker på allmän plats på 20 % av markytan. Parkerna ska vara multifunktionella så de både bidrar till rekreation, omhändertar dagvatten och skyfall samt ökar den biologiska mångfalden. I Vilhelmsfält planeras dagvatten- och skyfallshantering i grönytor som tillkommer längs med Ryttarevägen och Södra infarten. När området utvecklas kommer nya detaljplaner att tas fram. Då kommer kommunens Riktlinjer för dagvatten att gälla, som ställer krav på rening av dagvatten inom kvartersmarken. Planområdet är idag i mycket hög andel hårdgjort. Planförslaget kommer att ha en positiv påverkan på miljökvalitetsnormen.

Utomhusluft

I dagsläget utförs luftkvalitetsmätningar avseende kvävedioxid och partiklar. Platsen för mätstationen är vid Viktoriagatan, en anses vara den mest utsatta sett till halterna av kvävedioxid och partiklar inom Halmstad. Värdena är under miljökvalitetsnormen.

Vid ett genomförande av planförslaget skapas goda möjligheter för de hållbara färdssätten. Med närhet i vardagen och en medveten prioritering av gång, cykel och kollektivtrafik medverkar planen till ett minskat bilberoende och att miljökvalitetsnormerna för luftkvalitet även fortsatt inte överskrids.

Larsfrid bedöms således uppfylla miljökvalitetsnormerna för luft.

Omgivningsbuller

I planeringen strävas efter bästa möjliga boendemiljö för invånarna även sett ur ljudsynpunkt. Planområdet är idag utsatt både från trafikbuller och verksamhetsbuller. Det finns många miljöer runt om och i planområdet som genererar buller såsom järnvägen, Södra infarten, Laholmsvägen och tyngre verksamheter.

För att omvandla Larsfrid till funktionsblandad bebyggelse med mycket bostäder behövs åtgärder som skyddar bostäder och verksamheter såsom skolmiljöer från buller. Då dessa användningar är känsligare för bullerpåverkan. Utformningen av kvarter och byggnader är viktigt för att en god ljudmiljö ska uppnås. Likaså vart olika funktioner kan

placeras. Planförslaget har därför i hög utsträckning tagit hänsyn till buller och ger riktlinjer för följande skeden när utformning av kvarteren fastställs. Många av bostadskvarteren föreslås ha en sluten kvartersstruktur som ger tysta och gröna gårdar. Mellan verksamheter och bostäder placeras funktioner som inte är lika känsliga för buller, de ger ett skydd till de mer bullerkänsliga områdena med bostäder. Ytterligare utredningar, åtgärder och regleringar utifrån buller ska ske i detaljplaneprocessen.

Genom att skapa möjligheter och prioritera hållbara transporter kommer bullerpåverkan från omgivningen att minska. Likaså kommer flertalet verksamheten som orsakar buller genom verksamhet eller tunga transporter att flytta från området i takt med att området omvandlas enligt planförslaget.

Läs mer i avsnittet *"Miljö, hälsa, risk och säkerhet"*.

Planeringsinriktningar

- Förbättra vattenkvaliteten i recipienten genom hållbar dagvattenhantering och vattensmart användning. Vattenkvaliteten i recipienten får inte försämrats.
- Åtgärder som inte ryms inom planområdet kan genomföras på annan plats inom samma avrinningsområde.
- Multifunktionella åtgärder som skapar möjlighet till rening av vattnet och biologisk mångfald bör eftersträvas.
- Kommunstyrelsens riktlinjer för hållbar dagvattenhantering och rutiner för hållbar dagvattenhantering gäller för ombyggnation eller förtätning i staden.
- Skapa möjligheter och prioritera de hållbara färdssätten, gång, cykel och kollektivtrafik och därmed minskat bilberoende så att miljö kvalitetsnormerna för luft även fortsatt inte överskrids och att påverkan från omgivningsbuller begränsas.
- Sträva efter bästa möjliga boendemiljö även ur ljudsynpunkt och vidta åtgärder för att skydda bostäder, skolor, förskolor och vårdboende.

Genomförande

Ansvar

Ansvarsfördelning vid en omvandling

Halmstads kommun har genom sin samhällsutvecklingsavdelning ett ansvar för att utveckla staden genom att bland annat ta fram nya strategiska dokument och detaljplaner. Kommunen har därmed en samordnade roll för Larsfrid och Vilhelmsfälts utveckling. I samband med planprocessen tillser kommunen att rätt utredningar finns på plats, en lämplig utformning och markanvändningar som klarar kraven i Plan- och bygglagen säkerställs och de allmänna intressena tillgodoses. I ett område som Larsfrid och Vilhelmsfält, där majoriteten av fastigheterna är privatägda, får fastighetsägarna ett stort ansvar att vara drivande i utvecklingen av sin egen fastighet. Ett sådant ansvar innebär ett stort engagemang i detaljplanearbetet samt att skapa framgångsrika samverkansformer med andra exploatörer inom samma detalplaneområde. Efter detaljplanen vunnit laga kraft fortsätter sedan exploatörens arbete med att ta fram bygglovshandlingar. För exploatören kommer kostnader i form av exempelvis plankostnader, utbyggnadskostnader och bygglovs-kostnader.

Bilden ovan visar samhällsbyggnadsprocessen. En fördjupad översiktsplan är en del av översiktsplanen. Den är således tidigt i processen. Därefter följer flera skeden där förslaget utformas mer i detalj.

Inom området finns idag många verksamheter som inte kommer att kunna vara kvar i framtiden. För de verksamheter som inte kan ligga kvar ska en omlokalisering ske. Ansvaret för en omlokalisering ligger på fastighetsägaren och verksamhetsutövaren. För de verksamheter som kommer kunna ligga kvar och integreras med den nya stadsdelen kommer verksamheterna tillsammans med andra aktörer så som föreningar, kulturliv och offentlig service skapa en levande stadsdel under dygnets alla timmar.

Ansvar och kostnader

Inom området för den fördjupade översiktsplanen kommer det att vara kommunalt huvudmannaskap för den allmänna platsmarken. Det innebär att kommunen ansvarar för planering, utveckling, utbyggnad, drift och skötsel av den allmänna platsmarken. Kommunen ansvarar även för den kommunala offentliga servicen och dess utbyggnad och skötsel. Fastighetsägarna ansvarar för den privata kvartersmarken och dess byggnation.

Kostnaden för stora delar av den allmänna platsmarken kommer fördelas mellan fastighetsägare och kommunen. Kommunen har rätt enligt plan- och bygglagen att ta ut exploateringsersättning och lösa in mark som i detaljplan är utlagd som allmän platsmark. Exploateringsersättningen fördelas utefter nyttan som exploatören har av den nya allmänna platsmarken eller standardhöjning av den befintliga. Inom de olika detaljplanerna kommer den mesta allmänna platsmarken, såsom lokalgator för att ta sig runt i kvarteret, vara till största gagn för exploatörerna och kostnaderna kommer till stora delar hamna på exploatörerna.

Allmän platsmark och kommunal infrastruktur som byggs för att möjliggöra hela områdets exploatering, exempelvis en större park, bullerplank eller cirkulationsplats, kan kommunen ta ut ersättning för från exploatörerna trots att anläggningen inte ingår i exploatörens detaljplan. Sådana anläggningars kostnader ska fördelas mellan de olika projekten inom området. Kommunen måste innan första detaljplanen påbörjas ha tagit fram en utredning som specificerar vilka större åtgärder som krävs och en kostnadsfördelning.

Inom planområdet finns också ny infrastruktur som gagnar invånarna i befintliga stadsdelar. Detta gäller till exempel parkstråket utmed Västervallvägen, sociodukten och platsen där de tre stadsdelarna Andersberg, Larsfrid och Linehed möts, upprustningen av Ryttnarvägen är ett annat exempel. Dessa satsningar bekostas av kommunen. Åtgärder tas med i kommunens Plan för offentlig infrastruktur (TOFS) och kommunens budget. Lokalförsörjningen såsom skola, förskolor, äldreboende och allaktivitetshus har en liknande ekonomisk process. De tas med i kommunens plan för lokalförsörjning (LOFS) och budget.

Avtal

Inom ramen för en omvandlingsprocess där en privat fastighetsägare medverkar kommer avtal behöva tas fram. Främst kommer ett exploateringsavtal tecknas mellan parterna som reglerar kostnader och genomförandet av detaljplanen. Kostnaderna innefattar bland annat utbyggnad av den allmänna platsmarken, fastighetsbildning, köp och försäljning av mark. Genomförandet som regleras i avtalet handlar om vem som ansvarar för vad, exempelvis sanering och ansökan om lantmäteriförrättning. Ett annat avtal som kommer behövas är ett avtal som reglerar detaljplan- och utredningskostnader.

Markägande

Halmstads kommun har mycket litet markinnehav inom Larsfrid och Vilhelmsfält. Kommunen arbetar aktivt för att öka sitt fastighetsbestånd.

Inom området finns en stor variation av fastighetsägare, en del driver sina egna verksamheter, andra hyr ut till verksamheter och sedan finns det större kommersiella bolag som äger flera fastigheter i området. En del fastighetsägare har tidigare varit med

vid en detaljplaneprocess och omvandling och har kunskap om processen, för många är det troligen första gången. Varje fastighetsägare måste själv avgöra om de är intresserade av att vara med i omvandlingen.

Genomförande

Genomförande, etapper och samverkan

Larsfrid kommer att omvandlas till en ny blandstad medan Vilhelmsfält kommer fortsatt vara ett verksamhetsområde. Det ger olika förutsättningar och förfarande vid genomförandet.

Larsfrids detaljplanering och utbyggnad kommer att ske etappvis där en etappindelning behöver förhålla sig till den allmänna platsmarkens utbyggnad. Större infrastrukturprojekt som krävs för hela områdets omvandling, exempelvis en större park eller genomgående stråk, kan behöva byggas ut tidigt i omvandlingen. En etappindelning av Larsfrid kommer att utredas och beslutas inom kommunens arbete med Utbyggnadsplanen. Etappindelningen kan behöva förändras över tid och anpassas efter fastighetsägarnas intresse. Utbyggnadsplanen uppdateras kontinuerligt, minst vart fjärde år, för att kunna följa bostadsbehov, marknadsläge och fastighetsägares intresse.

De olika etappernas utbyggnad ska ske genom samverkan mellan fastighetsägarna och kommunen där strukturen på etappen inte behöver förhålla sig till befintliga fastighetsgränser utan kan anpassas för att skapa en kvarterstruktur där stråk och kopplingar till och igenom området kan främjas. Samverkan mellan fastighetsägare kan ske genom ett gemensamt bolag eller utefter en modell där kvartersmarken och kostnaderna fördelas ut mellan fastighetsägarna utifrån deras befintliga fastighet.

Kommunen avser att tidigt i processen omvandla Västervallvägen till park och bygga ut platsen i mötet mellan stadsdelarna Larsfrid, Andersberg och Linehed. Här äger kommunen marken och har rådighet över omvandlingen. Genom att bygga ut delar av parkstråket och offentliga funktioner såsom sociodukten, allaktivitetshuset och äldreboendet ökar kvaliteten för österborna i närtid och kommunen höjer attraktiviteten för omvandlingen till bostadsbebyggelse.

Sanering

För omvandlingens genomförande kommer det krävas sanering av förorenad mark. Huvudregeln i miljöbalken är att den som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som orsakat en förorening bär ansvaret. Därtill kan även en fastighetsägare bli ansvarig. I kommande skeden är det viktigt att tidigt undersöka och uppskatta åtgärd och kostnader för sanering, det för att kunna ta fram ett så genomförbart förslag som möjligt.

Teknisk infrastruktur

Den tekniska infrastrukturen, exempelvis i form av VA-ledningar och elledningar bekostas och byggs ut av ledningsägaren. Ledningsägaren tar sedan ut en avgift för anslutning samt abonnemangskostnad för löpande användning.

För att möjliggöra exploatering kan det bli aktuellt att flytta på infrastruktur, exempelvis så kan en spillvattenledning ligga rakt genom ett kommande bostadskvarter eller genom en dagvattendamm. Ledningen ska då flyttas och läggas i kommande allmän platsmark. Kostnaderna som uppkommer på grund av flytt av ledningar måste hanteras enligt gällande rättighet eller avtal. Avtal gällande flytt får tas fram av berörd markägare och ledningsägaren. Finns ingen rättighet för ledningar kommer ledningsägaren behöva bekosta flytt av ledningen. Huvudregeln är att efter omvandlingen ska alla allmännyttiga ledningar ligga i allmän platsmark, går inte det får ledningen tryggas genom u-område i detaljplanen samt ledningsrätt.

Annan verksamhetsmark

Många av de befintliga verksamheterna inom Larsfrid kommer behöva omlokaliseras till annan verksamhetsmark när omvandlingen genomförs. Anledningen kan vara att verksamheten är störande eller utgör en risk, eller att marken är mer lämpad för annat ändamål, exempelvis offentlig service, park eller bostadsbebyggelse. Det kan även röra sig om verksamheter som har ett större investeringsbehov inom en nära framtid och på grund av det vill föregå omvandlingen. Det kan även handla om verksamheter som har vuxit ur sina lokaler och inte kan växa mer på platsen.

I de fall en verksamhet vill etablera sig på ny plats måste den verksamhetsutövaren eller fastighetsägaren aktivt söka ny mark. Kommunen detaljplanelägger ny mark för verksamheter och en tidig dialog med kommunens företagsservice innan en omlokalisering ska ske är att föredra. Det finns flera nya verksamhetsområden utpekade i Framtidsplan 2050 som detaljplaneläggs efterhand. Förtätningen av Vilhelmsfält kan möjliggöra för verksamheter att flytta inom planområdet.

Parkering

Parkering av bilar kommer att ske i de mobilitetshus som byggs på ett antal ställen inom Larsfrid, det kommer inte vara parkeringslösningar inom varje kvarter. Exploatörerna kommer behöva köpa parkeringslösen i dessa mobilitetshus och hänvisa de boende och verksamheterna hit.

Hållbar utveckling

Bostadsbehov och områdets kapacitet

I kommunens översiktsplan Framtidsplan 2050 har det pekats ut att 3000 bostäder ska planeras för inom omvandlingsområdet, Larsfrid och Vilhelmsfält, fram till år 2050. Med tanke på Halmstads kommuns övriga bostadsprojekt som planeras och förväntat marknadsdjup på flerbostadshus och stadsradhus i centrala Halmstad är det ett rimligt antagande att planera för 3000 bostäder inom planområdet. 3000 bostäder i området stämmer också med beräknat bostadsbehov i enlighet med kommunens ”Riktlinjer för bostadsförsörjningen”. För att möta olika bostadsbehov och boendepreferenser som olika invånare har i kommunen är det viktigt att de bostäder som planeras i kommunen tillser en blandning av bostads- och upplåtelseformer i olika geografiska lägen, både i stadens olika delar och kommunens servicesamhällen och bostadsorter. Utpekade områden i översiktsplanen har tillsett en attraktiv blandning av bostäder för att kommunen ska utvecklas attraktivt för många.

Larsfrid och Vilhelmsfält är ett mycket stort område och inom arbetet med den fördjupade översiktsplanen har kommunen kommit fram till att 3000 bostäder för hela området innebär en för låg exploateringsgrad, marken behöver nyttjas mer effektivt utifrån goda projektekonomiska förutsättningar och incitament för omvandling. Därför föreslår den fördjupade översiktsplanen att enbart Larsfrid ska omvandlas och att Vilhelmsfält fortsatt kan utvecklas som ett verksamhetsområde.

Säkerställande av allmänna funktioner

För en hållbar utbyggnad av området måste varje etapp säkerställa att nödvändiga funktion finns i området. Det innebär att varje detaljplaneetapp måste upplåta mark för allmänplatsmark så som gata, torg och park. Offentliga funktioner såsom förskola, skola och äldreboende är också viktig för att få en omvandling som är hållbar. Detta innebär att etapperna även kommer behöva upplåta mark för offentlig service.

Citylab

Kommunen har valt att arbeta med Sweden Green Building Council och certifiera planeringen som nu görs inom ramen för den fördjupade översiktsplanen. Den fördjupade översiktsplanen kommer därmed få en Citylab certifiering som visar på kommunens ambitiösa mål med kommande stadsdel. För att säkerställa uppsatta mål i Citylab kommer kommunen i kommande planering fortsatt utgå från Citylab certifiering. Citylab certifieringen är tänkt att följa utveckling av området ända ner till bygglovshandling och genomförandet av byggnaderna och dess förvaltning. Fastighetsägarna i området och dem som bygger och förvaltar byggnaderna är nyckelspelare för områdets ambitiösa hållbarhetsarbete. Kommun, fastighetsägare och involverade exploatörer kommer i kommande planeringsarbete behöva ta fram en

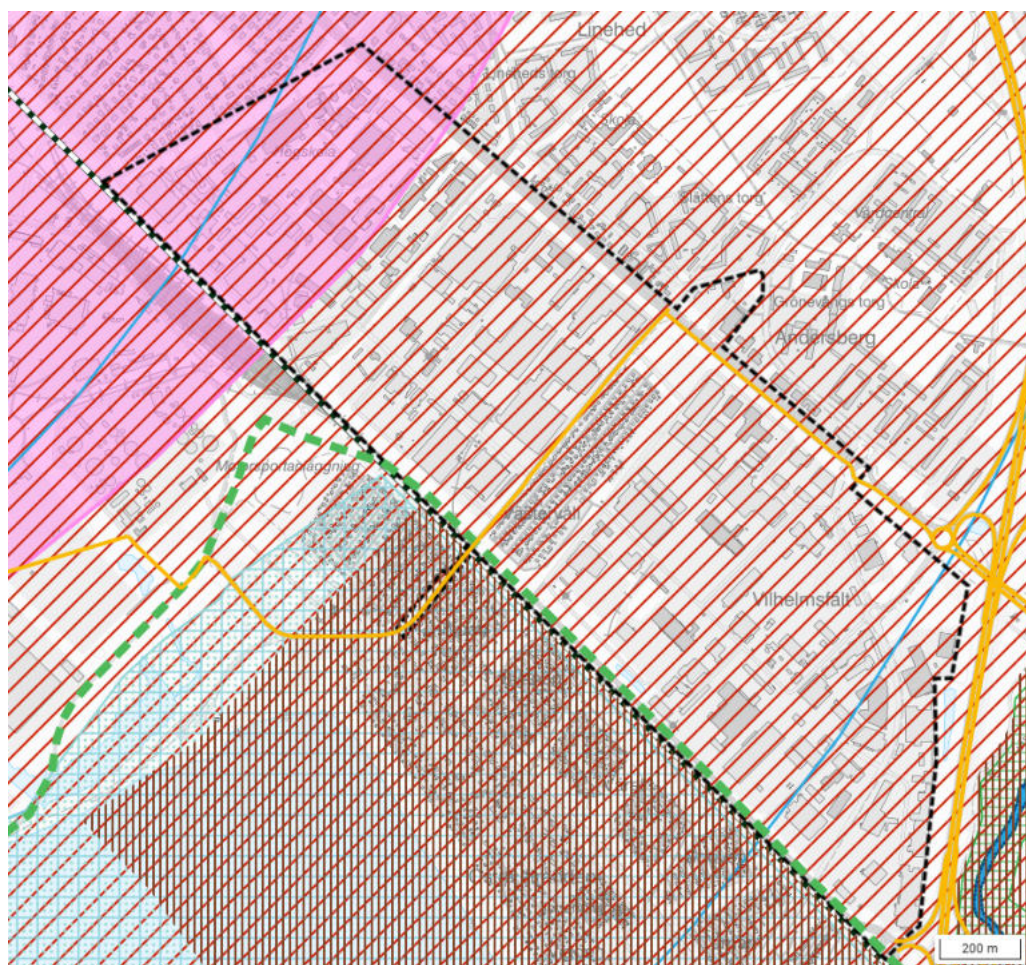
handlingsplan för hur målen med Citylab ska uppnås och efterlevas, en handlingsplan som kommer vara styrande för utvecklingen.

Hållbar ekonomisk kalkyl för fastighetsägarna

En förutsättning för ett genomförande är att det finns en hållbar ekonomisk kalkyl som möjliggör omvandlingen. För många av fastighetsägarna i området så tillkommer inte enbart kostnader för byggnation av ny bebyggelse utan även en omlokalisering och uppförande av nya lokaler för sin eller sin hyresgästs verksamhet på annan verksamhetsmark i kommunen. För en del fastigheter kommer det krävas kostsam sanering av mark för att uppnå en markmiljö som är godtagbar för bostäder. Andra fastigheter kan vara placerade i området på ett sådant sätt att kommande bebyggelse kräver dyrare lösningar för att hantera störningar och risker i närområdet. De olika fastigheterna i området har olika förutsättningar för att kunna omvandlas. Kommande planering av området kommer behöva hantera och ta hänsyn till förutsättningarna på platsen för att kunna möjliggöra en omvandling. Den fördjupade översiktsplanen föreslår att omvandling till en blandstad enbart ska ske inom Larsfrid, vilket möjliggör för en ökad exploateringsgrad inom Larsfrid då 3000 bostäder planeras på en mindre yta. Detta skapar ett mer genomförbart alternativ och skapar bättre förutsättningar för de som vill omvandla.

Riksintressen

Vilka riksintressen berörs?

Berörda riksintressen

Vad är ett riksintresse?

Riksintressen är geografiska områden i Sverige som pekats ut för att de innehåller värden och kvaliteter som är viktiga för hela landet. De kan vara viktiga för att de har ett bevarandevärde exempelvis naturområden eller kulturmiljö, eller vara viktiga ur ett utvecklingsperspektiv. Det finns två typer av riksintressen: områden som riksdagen i 4 kapitlet i miljöbalken har beslutat om och områden som är riksintressen enligt 3 kapitlet som en myndighet ansvarar för enligt miljöbalken.

Områden av riksintresse ska enligt Plan- och bygglagen skyddas vid exploatering eller annan förändring så att åtgärder som strider mot de riksintressanta värdena förhindras.

Riksintressen ska skyddas när man planerar att bygga eller förändra något i området, så att viktiga värden inte förstörs. Kommunerna måste ta hänsyn till riksintressen i sin

planering och visa tydligt hur de ska skydda dem. Länsstyrelsen kontrollerar att riksintressena respekteras.

Om ett område är av riksintresse för flera och oförenliga ändamål, ska det enligt miljöbalkens 3 kapitel 10 § ges företräde åt det eller de ändamål som på lämpligaste sätt främjar en långsiktig hushållning av mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt. Försvarsmaktens intressen ska ges företräde framför andra intressen.

Riksintressen kan i den kommunala översiktliga planeringen bli föremål för diskussion och utveckling, men även ifrågasättande och förändring.

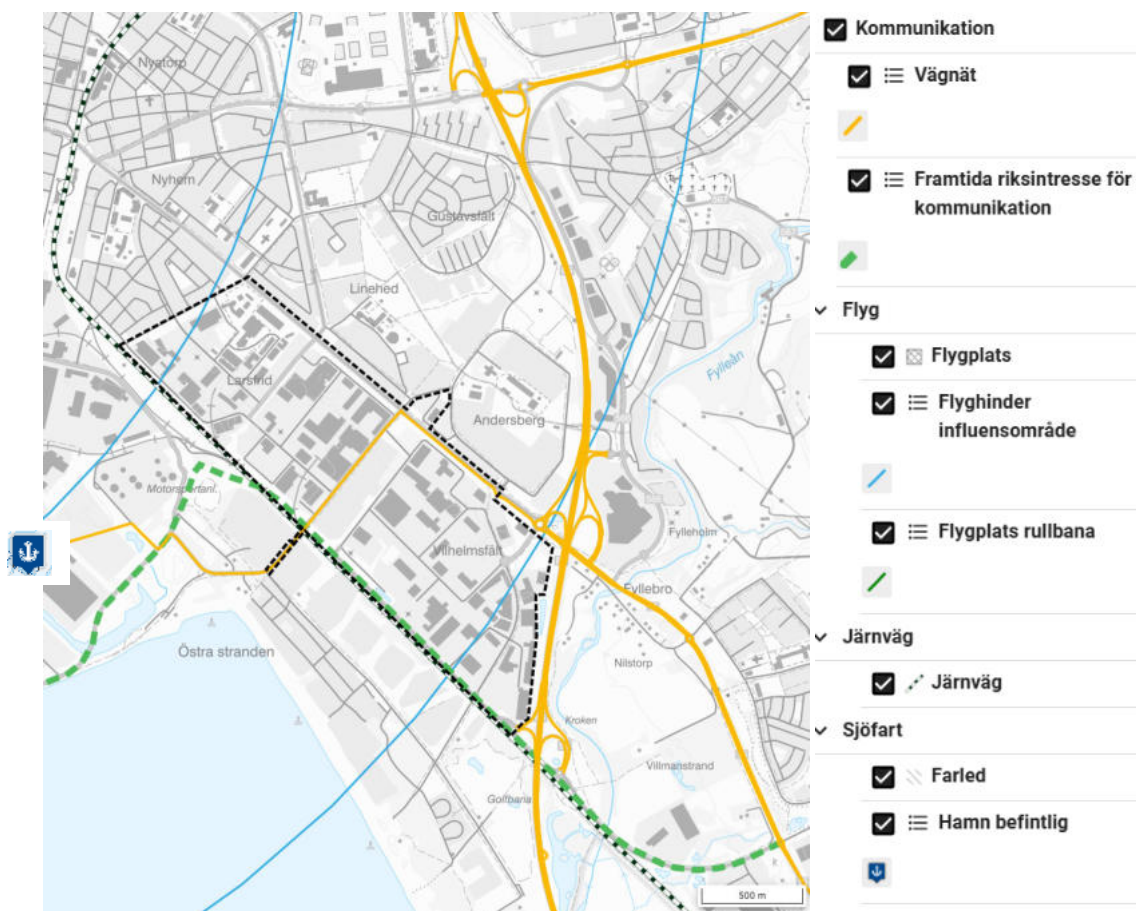
Vilka riksintresse berörs av planförslaget?

Inom planområdet för den fördjupade översiktsplanen finns riksintressena kommunikationer och försvarets påverkansområden för civil flygplats och väderradar. Vid planering av byggnadsverk över 20 meter eller om flygplatserna av annan anledning misstänks kunna bli påverkade av en etablering ska Halmstad och Ängelholms flygplatser alltid tillfrågas som sakägare. Avseende kommunikationer angränsar riksintresse för järnväg - Västkustbanan till planområdet. Vägnät som i nuläget ansluter till hamnen berörs inom planområdet, men avses i framtiden få en annan sträckning. Riksintresse för E6:an angränsar till området.

Planområdet berör i den lilla delen vid Västervallvägen mellan Södra infarten och Sommarvägen riksintressen för friluftsliv, särskilda hushållningsbestämmelser för högexploaterad kust och rörligt friluftsliv. I anslutning till planområdet finns även riksintressen för naturvård och Natura 2000.

Sammanfattningsvis är det enda riksintresset som påverkas negativt av planförslaget endast nuvarande anslutningsväg till hamnen. Anslutningsvägen och riksintresset för kommunikation kommer att få en reviderad sträckning när Södra infarten tas i bruk. Denna beräknas tas i bruk innan den fördjupade översiktsplanen antas. Läs utförligare om påverkan på riksintressena nedan.

Riksintressen för kommunikationer

Järnväg

Planområdet ligger i anslutning till Västkustbanan som är av riksintresse för järnväg enligt 3 kap 8 § miljöbalken. Västkustbanan är av internationell betydelse och ingår i det av EU utpekade Trans-European Transport Network, TEN-T. Västkustbanan är en viktig länk för person- och godstågstrafiken mellan Göteborg och Lund.

Västkustbanans rangerbangård ligger strax söder om järnvägsstationen och är en viktig växelbangård och utgör knutpunkt. Knutpunkten ansluter till hamn, som är av riksintresse, samt europaväg och det övergripande järnvägsnätet.

Kommunens ställningstagande

Inga åtgärder får genomföras som kan begränsa järnvägens funktion eller säkerhet inom etablerade säkerhetszoner. Åtgärder tas för att hålla ett säkerhetsavstånd för risk, buller, vibrationer och andra störningar. Närmst järnvägen föreslås en buffertzona med naturmark. Där inte naturmark föreslås som buffert avses markanvändningen utgöras av icke känslig karaktär så som verksamheter och kontor. I och med att den markanvändning som föreslås närmst järnvägen inte är av känslig karaktär bedömer kommunen att planförslaget inte kommer påverka riksintresset negativt.

Vägnät

Planområdet ligger anslutande till flera vägar som är av riksintresse för vägnätet enligt 3 kap 8 § miljöbalken. E6an i öst, del av väg E6.04 (Laholmsvägen) i norr och Västervallvägen som går i öst-västlig riktning genom planområdet.

Laholmsvägen förbinder kommunikationsanläggningar av riksintresse då den ansluter via Västervallvägen, Vågbrytargatan, Stålverksgatan och Stationsgatan till hamnen och kombiterminal som är utpekade som riksintressen.

En ny väg (Södra infarten) byggs mellan Europaväg 6 och den riksintressanta hamnen, Halmstads hamn. Södra infarten innebär en väsentlig förbättring för Halmstads hamn samt ökar möjligheterna till hållbara godstransporter. Första etappen är klar och byggnation av andra etappen av vägen pågår i nuläget, sedan detaljplanen har vunnit laga kraft. I samband med att Södra infarten byggts ut klart kommer riksintresset för vägnätet förflyttas från Laholmsvägen och Västervallsvägen till Södra infarten och vidare ner till hamnen och kombiterminalen. Laholmsvägen och Västervallvägen kommer då att utgå som riksintresse.

Tidigare har Laholmsvägen varit utpekad som anslutningsväg till Halmstad flygplats från E6. Denna vägsträcka ha nu utgått som riksintresse.

Kommunens ställningstagande

Planförslaget påverkar nuvarande väganslutning till hamnen (Västervallvägen), men denna anslutningsväg ska ersättas med en ny anslutning till hamnen när Södra infarten tas i bruk hela sträckan från E6 till hamnen. Förändringen av anslutningsvägen är mycket positiv för riksintresset hamn som blir mer gen och hela vägen blir anpassad för tung trafik. Utmed Södra infarten föreslås i planförslaget en buffertzon med naturmark. Där inte naturmark föreslås som buffert avses markanvändningen utgöras av icke känslig karaktär så som verksamheter av olika slag. Kommunen bedömer inte att riksintresset kommer påverkas negativt då inga åtgärder föreslås som kan begränsa den nya anslutningsvägens funktion. Det finns inte förutsättningar för att genomföra förändringen av Västervallvägen förrän Södra infarten och den nya kopplingen till hamnen tagits i bruk. Laholmsvägen var tidigare riksintresset för anslutningsvägar till flygplatsen. Denna sträcka har nu utgått som riksintressen, vilket kommunen är positiva till.

Planområdets centrala läge med möjlighet till goda och gena gång- och cykelvägar och närhet till kollektivtrafik skapar stora förutsättningar att satsa på hållbart resande. När goda förutsättningar finns för hållbart resande och allt fler väljer hållbara färdsätt kommer den negativa påverkan på riksintresset för vägar att minska.

Sjöfart

Halmstads hamn ligger sydväst om planområdet och är av riksintresse. Hamnen ingår i det av EU utpekade Trans European Transport Network, TEN-T. Kommunikationen mellan hamnen och Europaväg 6 kommer förbättras vid färdigställande av Södra infarten, se ovan.

Kommunens ställningstagande

Kommunen ställer sig bakom riksintresset och inga åtgärder får genomföras som kan begränsa hamnens funktion eller kopplingar. Planförslaget bedöms inte påverka Södra infarten och därav heller inte påverka kopplingen mellan hamnen och E6an. Se ovan.

Flygfart

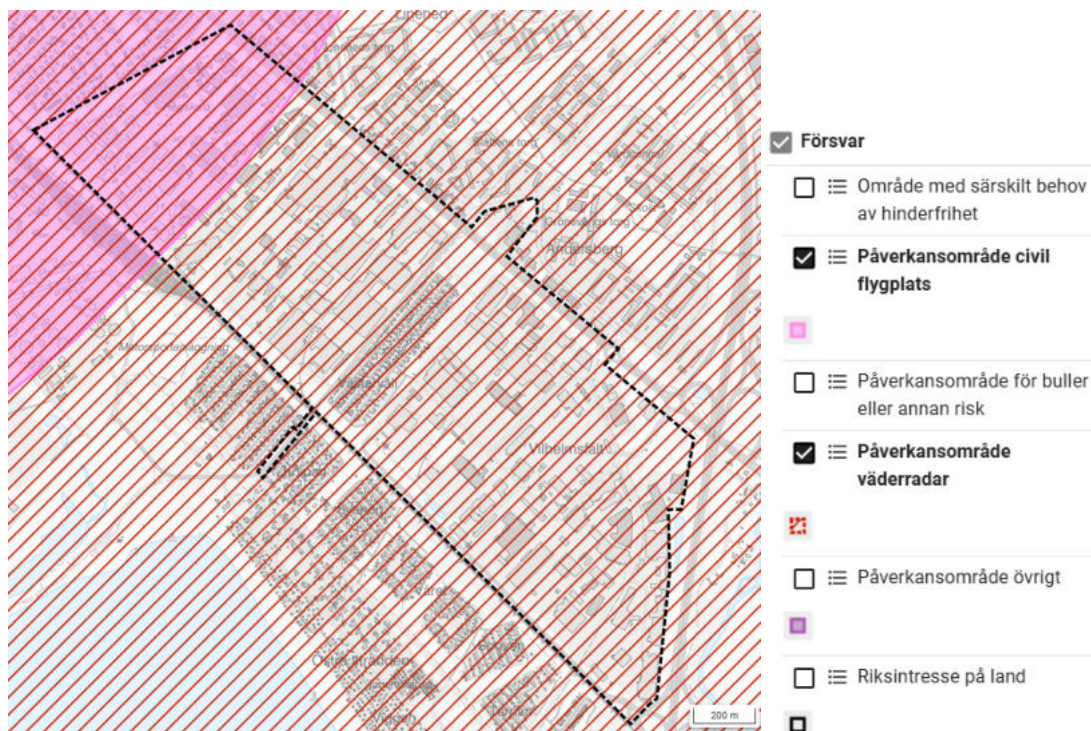
Planområdet ligger inom riksintresse för civil flygplats.

Kommunens ställningstagande

Planområdet ligger inom riksintresse flyghinder influensområde. Vid planering av nya byggnader ska hänsyn tas till riksintresset så att det inte påverkas negativt. Höga byggnader, solceller eller andra föremål som påverkar inflygningsområdet ska utredas inom detaljplanering och samrådas med Halmstad city Airport och Ängelholms flygplats. Inga nya höga byggnader planeras inom stadsdelen. Idag finns i högskoleområdet höga byggnader inom planområdet, medan den nya bebyggelsen som föreslås av planförslaget begränsas till 8 våningar.

Riksintressen för försvaret

Försvaret

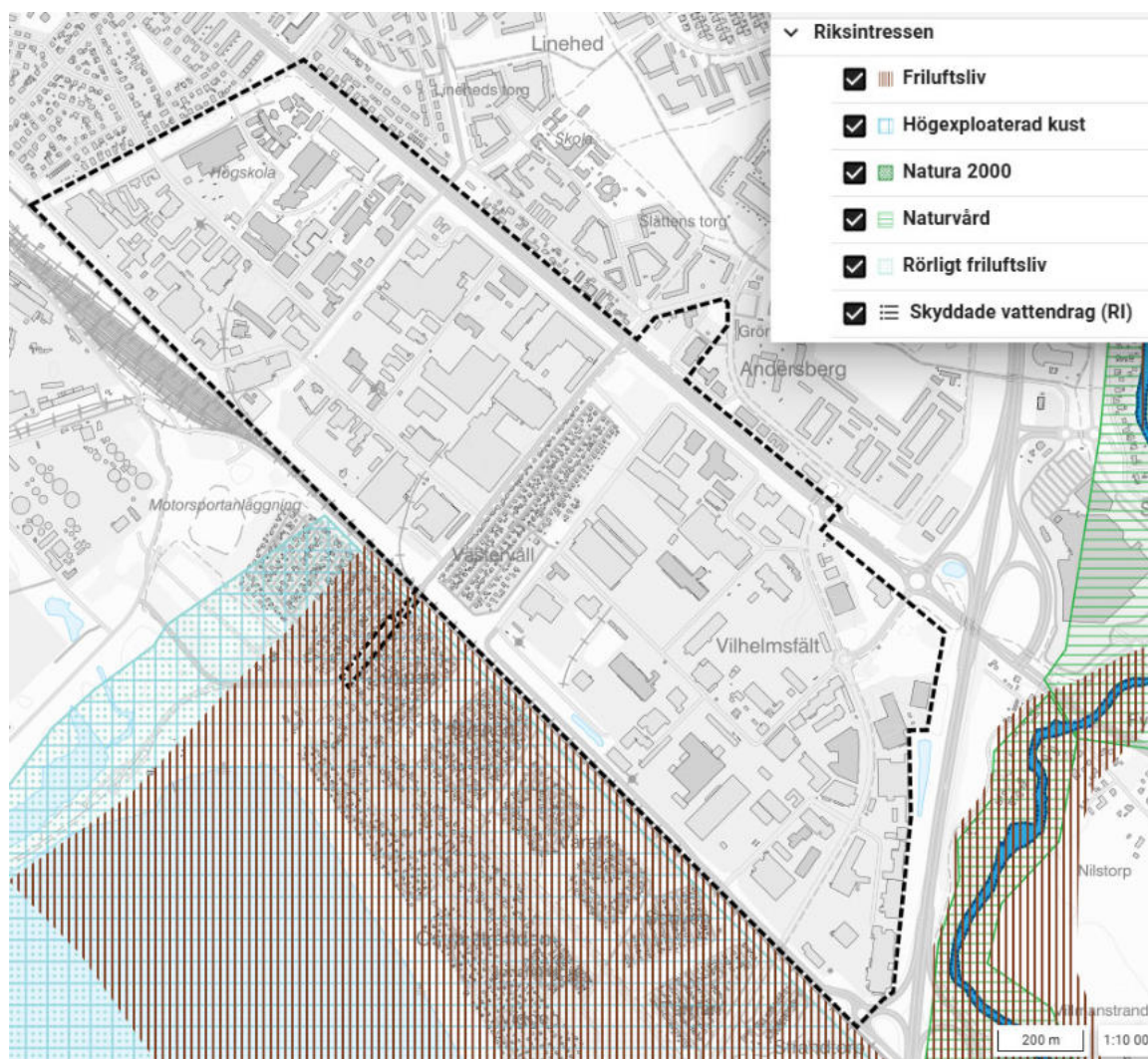
Enligt miljöbalken 3 kapitlet §9 ska områden av riksintresse för totalförsvaret skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna. Även mark och vattenområden som har betydelse för totalförsvaret ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan motverka totalförsvarets intressen.

Stora delar av Halmstad kommun ligger inom påverkansområde för väderradar och delar av Larsfridsområdet ligger inom riksintresse för civil flygplats

Kommunens ställningstagande

Försvarmaktens angivna hinderfria områden berör i Halmstad in- och utflygningsektorer till Mästocka skjutfält, områden kring Nyårsåsen och Ringenäs skjutfält, inklusive områden ut över havsvattnet samt påverkansområdet kring Halmstads flygplats. Inom dessa områden får inga höga objekt tillkomma som kan påverka Försvarmaktens verksamhet och ärenden som kan inkräkta på områdenas hinderfrihet ska remitteras till Försvarmakten. Idag finns i högskoleområdet höga byggnader inom planområdet, medan den nya bebyggelsen som föreslås av planförslaget begränsas till 6 våningar.

Riksintressen för friluftsliv och naturvård

Rörligt friluftsliv och högexponerad kust

Kustområdet i Hallands län omfattas av riksintresse för rörligt friluftsliv enligt 4 kapitlet 2 § miljöbalken och riksintresse för högexploaterad kust enligt 4 kapitlet 4 § miljöbalken. I anslutning till planområdets sydvästra del ligger Östra stranden som ingår i kustområdet och är riksintresse för högexploaterade kust samt för rörligt friluftsliv.

Inom riksintresset ska kustområdets nuvarande karaktär bevaras och underlätta utnyttjande för turism och rörligt friluftsliv.

Kommunens ställningstagande

Riksintresset kommer stärkas i och med planförslaget. Planförslaget innebär nya attraktiva gröna kopplingar för stadens östra delar till Östra stranden. Även vägen från de östra stadsdelarna till Östra stranden kommer att ha höga värde för rekreation. Östra stranden kommer nyttjas av fler och mer frekvent än i dagsläget, därför är det av stor vikt

att fler kopplingar tillkommer. I samband med att nya gröna parkstråk tillkommer inom planområdet finns möjligheter att koppla samman grönstrukturen och bilda en länk mellan befintliga och nya parker, Östra stranden och vandringsleden Fylleåleden.

Natura 2000 och skyddade vattendrag

Fylleån rinner sydöst om planområdet och är ett natura 2000 område och omfattas av riksintresse skyddade vattendrag enligt 4 kap. 8 § miljöbalken. Fylleåns vattenområde ska lämnas orörd och ingrepp som påtagligt skadar områdets natur- och kulturmiljövärden får inte göras.

Kommunens ställningstagande

Riksintresset tillgodoses i planförslaget. Markanvändningen inom planområdet kommer delvis att ändras från befintlig markanvändning som är verksamhetsområde med hög grad av hårdgjorda ytor till att delar av planområdet omvandlas till blandad bostadsbebyggelse med inslag av parker. Den nya markanvändningar bedöms ge mindre negativ påverkan och ytor för rening av dagvatten kommer i framtiden finns inom planområdet.

Naturvård

Fylleån och Laholmsbukten ingår i riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken och ligger utanför planområdet. Fylleån och Laholmsbukten omfattas av ett rikt växt- och djurliv med en flora med hög variationsrikedom.

Kommunens ställningstagande

Planområdet ligger utanför riksintresset och en förändrad markanvändning för området innebär en förbättring i förhållande till nuläget.

Det finns idag problem med att dagvattnet från Larsfrid och Vilhelmsfält är förorenat med bland annat olja. Det finns även risk att vissa föroreningar är flyktiga och når Fylleån och Laholmsbukten via grundvattnet. Källan till utsläppen har inte lokaliserats och det kan vara en kumulativ effekt från flera verksamheter. I samband med genomförandet av Södra infarten har åtgärder satts in för att rena dagvattnet innan det når Fylleån och Laholmsbukten men det finns trots det risk för negativ påverkan.

Den förändrade markanvändningen i de delar av planområdet som föreslås omvandlas till blandad bostadsbebyggelse innebär att markområden där det finns eller misstänks finnas föroreningar kommer att behöva utredas och sedan åtgärdas. För att inte människor och miljö skall utsättas för risker måste fördjupade undersökningar genomföras och vid behov behöver sanering av marken genomföras i detaljplaneskedet.

Planerad omvandling med stor andel bostäder ställer krav på att marken måste uppfylla

Naturvårdsverkets riktvärden för känslig markanvändning (KM). Åtgärderna som krävs kan leda till minskad risk för påverkan på riksintresse för naturvård.

Friluftsliv

Laholmsbukten och Fylleåns dalgång omfattas av riksintresse för friluftslivet enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Laholmsbukten har landets längsta sammanhängande sandstränder med ett högt natur- och rekreationsvärde. En av sandstränderna är Östra stranden som ligger sydväst om planområdet.

Fylleåns dalgång har ett högt rekreations- och friluftsvärde. Fylleåns dalgång är geologiskt intressant och ån har en mycket värdefull laxstam. Delar av området omfattas och säkerställs genom naturreservat, strandskydd, Natura 2000-förordnande och landskapsbildskydd.

Kommunens ställningstagande

Riksintresse för friluftsliv längs kusten kommer i och med planförslaget att stärkas. Östra stranden är en enorm kvalitet med rekreativa och biologiska värden som, i och med omvandling, kommer nyttjas av fler och mer frekvent. Allmänhetens tillgänglighet till Östra stranden kommer att förbättras av planförslaget med nya gröna parkstråk mellan befintlig bostadsbebyggelse i stadens östra delar och havet. Åtgärderna kommer sammantaget att förbättra tillgänglighet till riksintresseområdet.

Riksintresse som omfattar Fylleåns dalgång kommer i och med planförslaget att stärkas. I samband med att nya stråk tillkommer kopplas grönstrukturen samman och bilda en länk mellan befintliga och nya parker, Östra stranden och vandringsleden längs Fylleån, Fylleåleden.

Hållbarhetsbedömning

Hållbarhetsarbetet

Miljöbalken anger att en myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning ska göra en strategisk miljöbedömning, om genomförandet av planen eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Miljöbedömningsförordningen anger att översiktsplaner enligt plan- och bygglagen ska antas medföra betydande miljöpåverkan. På grund av områdets förutsättningar har kommunen gjort bedömningen att planen kommer innebära betydande miljöpåverkan. I den fördjupade översiktsplanen har en miljöbedömning av planens konsekvenser enligt kraven i både plan- och bygglagen och miljöbalken tagits fram. Dessa redovisas i den strategiska miljöbedömningen med Miljökonsekvensbeskrivning. Se vidare under avsnittet *Strategisk miljöbedömning med MKB*. Samrådet under hösten 2025 omfattar också hållbarhetsbedömningen i sin helhet.

Avgränsningen utgör miljöbedömningens inledande skede och avser ställningstaganden för fortsatt arbete med miljöbedömningen för den fördjupade översiktsplanen. Den omfattar en avgränsning av de frågor som ska behandlas, men också vilket geografiskt område och tidshorisont som ska behandlas. Ett tidigt samråd för avgränsning har samråtts med länsstyrelsen februari-mars 2024.

Enligt miljöbalken 6 kap. 11 § ska en miljökonsekvensbeskrivning avgränsas till den mest betydelsefulla påverkan på människa och miljö som planens genomförande kan antas medföra. Diskussion om vilka miljöfaktorer som MKB:n ska fokusera på tar avstamp i tidigare genomförda utredningar inom området samt gällande lagkrav.

De miljöaspekterna som MKB:n särskilt bör fokusera på enligt kommunens förslag är:

Risker och störningar från

- Luft och lukt
- Buller, från verksamheter och trafik
- Risker, från verksamheter och farligt gods på väg och järnväg
- Markföroreningar
- Klimatpåverkan, skyfall och översvämningar

Den geografiska utbredningen avser planområdet, men också värdefull natur i närheten. Tidshorisonten är år 2050 liksom gällande kommunövergripande översiktsplan Framtidsplan 2050.

Läs mer i Kommunens förslag på avgränsning och Länsstyrelsens yttrande.

Du hittar dem på kommunens webbplats och i den digitala planen.

Halmstads kommun har en ambition att växa mer hållbart än vad som motsvarar lagens krav. Kommunen håller en hög nivå avseende hållbarhet i sin strategiska planering i

allmänhet och har därför blivit uppmärksammade nationellt både genom Sveriges Arkitekters planpris för sin Utbyggnadsplan och som gott exempel på Boverkets webbsida för hållbarhetsbedömningen till sin översiktsplan Framtidsplan 2050. I denna fördjupade översiktsplan avser kommunen att utveckla hållbarhetsarbetet ytterligare.

Hållbarhetsarbetet har skett parallellt med framtagning av den fördjupade översiktsplanen och därmed påverkat planförslaget så att konsekvenserna blivit så positiva som möjligt och de negativa konsekvenserna i möjligaste mån minskat.

Val av alternativ

I arbetet med att ta fram en samrådshandling har olika alternativa planförslag tagits fram och konsekvensbedömts. Förutom det sökande arbete som processen att ta fram ett planförslag alltid innebär så har två fullvärdiga planförslag tagits fram för planområdet. I framtagandet av planförslaget har olika aspekter belysts och ställts mot varandra i ett tätt samarbete i en förvaltningsöverskridande projektgruppen med olika expertkompetenser inom miljöområdet, socialhållbarhet, trafik, klimatanpassning, skola, exploateringsekonomi, näringslivsutveckling och fysisk översiktlig planering. Två alternativa planförslag har utarbetats och konsekvensbedömts. De två olika planförslagen med konsekvenser redovisas i en Scenarioanalys. Lär mer i avsnittet "*Val av alternativ*". Även i den strategiska miljöbedömningen med MKB hållbarhetsbedöms de olika alternativen. Nollalternativet är en möjlig framtida utveckling och har också hållbarhetsbedömts. Nollalternativet innebär det scenario som uppstår om den fördjupade översiktsplanen för Larsfrid och Vilhelmsfält inte antas.

Social hållbarhet

Socialhållbarhet är mycket central i denna fördjupade översiktsplan. Planområdet ska till delar omvandlas från verksamhetsområde till en blandad stadsdel med både verksamheter, kontor, bostäder och service. Omvandlingens syfte är stärka attraktiviteten på Öster, att minska segregationen, tillföra gröna värden och förbättra kopplingen mellan stadens östra delar och havet. Att ta fram en hållbarhetsbedömning för den sociala hållbarheten är därför ett viktigt stöd i planarbetet så att detta verkligen leder till det som är planens mål och syfte.

Läs mer under avsnittet *Social- och ekonomisk hållbarhetsbedömning*.

Ekonomisk hållbarhet

Den ekonomiska hållbarheten är central i projektet. Kommunen har ett litet markinnehav i området och de projektekonomiska aspekterna behöver beaktas för att de privata fastighetsägarna ska ha incitament att omvandla sina fastigheter. Annars kommer den fördjupade översiktsplanen inte att genomföras. Kommunen har nytta av att gå in med investeringar som gynnar Halmstads utveckling om det kan ge östra Halmstad en positiv utveckling. Om segregationen kan minska på Öster, barn få bättre förutsättningar i livet och Larsfrid bli mer resilient för framtida klimatutmaningar kan

kommunala investeringarna långsiktigt löna sig. Samhällsekonomiska och projektekonomiska aspekter kan stå emot varandra, liksom långsiktiga och kortsiktiga ekonomiska konsekvenser. Här har kommunen behövt vägledning i planarbetet vilket arbetet med den ekonomisk hållbarhetsbedömning har gjort.

Läs mer under avsnittet *Social- och ekonomisk hållbarhetsbedömning*.

Citylab

Genomförandet av den fördjupade översiktsplanen kommer att pågå under lång tid. För att säkerställa att hållbarhetsarbetet sker genom hela samhällsbyggnadsprocessen trots ett lågt kommunalt markinnehav har kommunen valt att arbeta med Sweden Green Building Council och certifiera planeringen. Certifieringen görs inom ramen för den fördjupade översiktsplanen. Den fördjupade översiktsplanen kommer därmed få en Citylab certifiering som visar på kommunens ambitiösa mål med kommande stadsdel. Arbetet utifrån Citylabs metodik pågår parallellt med framtagningen av planhandlingarna och påverkar på så sätt planförslaget i en hållbarare riktning. Men arbetet utifrån Citylab innebär också att kommunen behöver ta ställning och planera för ett hur ett hållbart genomförande kan ske redan i detta tidiga skede av samhällsbyggnadsprocessen.

Arbetet utifrån Citylab är uppdelat i olika faser. Handlingar till precertifiering 1 har tagits fram parallellt med samrådshandlingen. 2025-07-02 meddelade Sweden Green Building Council att *"Projektet FÖP Larsfrid och Vilhelmsfält (CL2024-0002) har nu certifierats enligt Citylab"*. De handlingar som har tagits fram i detta arbete finns tillgängliga på kommunens webbsida.

Arbetet precertifiering 2 har påbörjats och kommer att pågå fram till planförslagets granskningshandling är klar. Detta arbete kommer att redovisas på samma sätt under granskningen av planen.

Val av alternativ

I arbetet med att ta fram en samrådshandling har olika alternativa planförslag tagits fram och konsekvensbedömts. Detta är en viktig del i hållbarhetsarbetet.

I arbetet med den fördjupade översiktsplanen har utretts hur hela planområdet kan omvandlas. Eftersom området till största del är privatägt är en förutsättning för att omvandlingen ska genomföras att det är ekonomiskt fördelaktigt för fastighetsägarna att omvandla sin fastighet från verksamhet till blandad bebyggelse med bostäder. Att området idag huvudsakligen utgörs av aktiva företag gör att exploateringsgraden behöver vara högre i planförslaget för att uppnå ekonomisk lönsamhet, än om det gällde omvandling av ett äldre industriområde som inte längre var i bruk, likt förutsättningarna i stora delar av Tullkammarkajen.

Omvandlingen från verksamheter till blandad bebyggelse kan göras på olika sätt. Fokus kan ligga på att omvandla hela det omvandlingsområdet som har pekats ut i Framtidsplan 2050 alternativt kan fokus ligga på det innehåll och syfte omvandlingsområdet ska ha enligt översiktsplanen.

I alternativet med fokus på omvandling av hela planområdet har arbetet visat, att om hela området får en urban karaktär med en kvartersstruktur i 4-5 våningar skulle de ekonomiska förutsättningarna vara goda för fastighetsägarna, i avseendet exploateringsgrad på varje fastighet. Vid en omvandling av hela området skulle detta innebära 10 000 bostäder. Detta alternativ kallas i analysen ”10 000-alternativet”.

Det andra alternativet har fokus på innehåll och syfte i översiktsplanen. Förslaget tar utgångspunkt i 3000 bostäder, vilket också motsvarar beräknat bostadsbehov i enlighet med kommunen *”Riktlinjer för bostadsförsörjningen”*. Alternativet tillser en så hög blandning av olika bostadsformer som möjligt utifrån genomförbarhet och realiserbar exploateringsekonomi. Mängd och lokalisering av parker som uppfyller de strategiska målen med ett särskilt fokus på gröna kopplingar mellan befintliga bostadsområden på Öster och Östra stranden tillses. Det innebär att den geografiska ytan för vilket området som omvandlas till blandad bostadsbebyggelse blir mindre. Här föreslås endast Larsfrid omvandlas till blandad bostadsbebyggelse, medan Vilhelmsfält utvecklas som verksamhetsområde. Detta alternativ kallas i analysen ”3000-alternativet”.

Resultatet i hållbarhetsbedömningen är att ”3000-alternativet” förordas utgöra underlag till samrådshandlingen då den medför en mer hållbar och realistisk utveckling.

Läs mer i *”FÖP Larsfrid och Vilhelmsfält Scenarioanalys, 2025-03-24”*

Du hittar den på kommunens webbplats och i den digitala planen.

Strategisk miljöbedömning med MKB

En strategisk miljöbedömning miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har tagits fram av i enlighet med Plan- och bygglagen och Miljöbalken.

Miljöbedömningen tillhör och baseras på samrådshandlingen för den fördjupade översiktsplanen tillhörande för Larsfrid och Vilhelmsfält i Halmstads kommun.

Samhällsutvecklingsavdelningen har tillsammans med länsstyrelsen gjort bedömningen att planens genomförande kan komma att innebära en betydande miljöpåverkan och att en strategisk miljöbedömning därmed ska genomföras och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas. Syftet med en MKB är att integrera miljöaspekter i planeringen så att en hållbar utveckling främjas. Miljöbedömningen har tagits fram parallellt med planförslaget och därför kunnat påverka detta i en hållbarare riktning. Miljöbedömningen innehåller också rekommendationer för efterföljande skeden i samhällsbyggnadsprocessen så att genomförandet av den fördjupade översiktsplanen blir så miljömässigt hållbart som möjligt.

MKB ska fokusera på de frågor som bedömts kunna ge upphov till risk för betydande miljöpåverkan. För denna FÖP omfattar dessa aspekter riksintressen, risk och hälsa (luft och lukt, risk från störande verksamheter, farligt gods på väg och järnväg, buller och markföroreningar), klimatpåverkan (skyfall, översvämning och erosion) samt naturmiljö (påverkan på skyddade områden, ekosystemtjänster, skyddade arter och biologisk mångfald och hantering av invasiva arter), liksom effekter på relevanta miljö kvalitetsmål.

Sammanfattningsvis bidrar planförslaget huvudsakligen till positiva konsekvenser, främst för aspekterna naturmiljö, sociala aspekter kopplat till förbättrad grönsstruktur, strandskydd, och buller. Planförslaget bedöms vara förenligt med riksintresse för rörligt friluftsliv, naturvård och högexploaterad kust. Risker kopplat till luft och lukt, störande verksamheter markföroreningar och klimatrisker bedöms i planförslaget som acceptabla.

För detaljerad bedömning läs *”Miljökonsekvensbeskrivning Fördjupad översiktsplan för Larsfrid och Vilhelmsfält Halmstads kommun, 2025-09-01, AFRY”*

Du hittar den på kommunens webbplats och i den digitala planen.

Social- och ekonomisk hållbarhetsbedömning

En strategisk hållbarhetsbedömning som fokuserar på ekonomisk och social hållbarhet och utvärderar och konsekvensbedömer fördjupad översiktsplan (FÖP) för Larsfrid och Vilhelmsfält har tagits fram.

Bedömningen görs i relation till de mål och ambitioner som finns uppsatta för stadsomvandlingen i Larsfrid och Vilhelmsfält i planen, såsom de kommer till uttryck och konkretiseras som markanvändning och genomförande i FÖP:en.

Samma bedömningsaspekter används som i översiktsplaneringen i Halmstad i övrigt, såsom Framtidsplan 2050, Utbyggnadsplan och Arkitekturpolicy. Det är åtta aspekter för social hållbarhet och sju för ekonomisk hållbarhet som är bedömda.

Social hållbarhet

- Likvärdig tillgång till privat och offentlig service
- Tillgång till kommunikationer
- Tillgång till parker och tillräcklig storlek nära bostadsområde
- Överbrygning av barriärer
- Förmågan att bryta socioekonomisk segregation
- Mötesplatser som skapar möten mellan människor med olika förutsättningar
- Bostadsförsörjning med goda bostäder för alla
- Barnperspektivet

Ekonomisk hållbarhet

- Transportinfrastruktur utifrån befolkningstillväxt
- Offentlig service utifrån befolkningstillväxt
- Försörjningssystem, framförallt VA
- Förutsättningar för näringslivet
- Halmstad som arbetsplatskommun
- Högskolans möjlighet att utvecklas som kunskapsnod
- Markens beskaffenhet som drivande för kostnader

För de att nå de sociala målen är FÖP:ens föreslagna markanvändning och beskrivning av intentioner, inriktning, rekommendationer och ställningstaganden betydelsefulla såväl som genomförandet av efterföljande planering och beslut.

Konsekvensbedömningen tar upp båda dessa perspektiv.

Strategiska ambitioner

Det är framför allt de sociala ambitionerna och målen som utmärker planeringen genom den fördjupade översiktsplanen. En av kommunens stora utmaningar enligt sin Framtidsbild 2050 är jämlikhetsutmaningen. Den omvandling av Larsfrid som anges i

FÖP:en ser kommunen som en möjlig nyckel för att genomföra åtgärder för att hantera utmaningarna med socioekonomisk obalans i staden.

Kommunen har genomgående högt ställda sociala mål, från Framtidsbild 2050 till översiktsplanen och dess utbyggnadsplan till aktuell fördjupning för Larsfrid och Vilhelmsfält. Den röda tråden är tydlig och utvecklingen inom FÖP:en är en viktig pusselbit för att hantera utmaningen. Att utveckla Larsfrid och Vilhelmsfält utifrån förståelsen för dess sociala kontext och potential att stärka Öster, med de högt ställda sociala målen, är av stor betydelse för Halmstad som stad. Hur föreslagen utveckling kommer att interagera med omgivande stadsdelar är avgörande för att lyckas med utmaningen.

Konsekvenser av planens genomförande

Konsekvensbedömningen av de 15 parametrarna visar att mål och intentioner överlag har goda möjligheter att nås genom FÖP:en och dess genomförande. När det gäller de sociala konsekvenserna bedöms aspekterna överbryggande av barriärer och mötesplatser som skapar möten mellan människor med olika förutsättningar, som en del av förmågan att bryta socioekonomisk segregation, vara av särskild betydelse för planen. Dessa aspekter behöver kommunen särskilt koncentrera satsningar och resurser på för att uppnå de sociala ambitionerna. Senare planeringsskeden kommer att konkretisera gestaltning som har stor betydelse för de faktiska sociala konsekvenserna av stadsdelens utveckling. För att underlätta denna process och öka måluppfyllnaden är FÖP:ens illustrationsplans utformning mycket viktig.

Omvandlingen enligt FÖP bedöms generellt sett ge goda förutsättningar för att utveckla en mer hållbar ekonomi som överensstämmer med omvandlingens syfte – i olika grad och olika tidsperspektiv. En hållbar ekonomi kännetecknas av resurssnål, cirkulär ekonomi (återanvända, koncentrera markanvändning, gynna tjänster före varuproduktion); transportsnål ekonomi (minimera transporter för människor och varor, resurssnåla resor); resilient och lokal ekonomi (tillgång till insatsvaror, lokala leveranskedjor med mera) och är beroende av sociala och samhälleliga förhållanden (kompetent arbetskraft, välfungerande samhälleliga funktioner såsom utbildning med mera). Ett samarbete som utgår från fastighetsägarnas incitament blir centralt för att omvandlingen ska kunna ge en hållbar ekonomi både på kort och lång sikt.

Medskick till FÖP-process och efterföljande genomförande

Hållbarhetsbedömningen preciserar en rad förslag på åtgärder både i aktuell FÖP-process och för kommande skeden, för att ytterligare förstärka hållbarhet och måluppfyllelse.

FÖP:en bör tydliggöra sociala mål och nyansera förväntningarna kring omvandlingens roll för att bryta segregation i hela östra Halmstad. Illustrationsplanen bör utvecklas för att stärka prioriterade sociala ambitioner genom strategisk utformning av till exempel

skoltomten, allaktivitetshuset och överbyggningen av Laholmsvägen, Västervallstråket och fritidsklustret. Det är viktigt att skapa starka, levande stråk som överbryggat barriärer och samlar mötesplatser för en integrerad stadsdel i sig och en integration med omgivande stadsdelar

Fastighetsägare och verksamhetsutövare är avgörande aktörer för stadsomvandlingen och bör involveras tidigt, redan i FÖP-processen, för samsyn kring förändringspotential och nyckelfastigheter. Parallellt behöver kommunen planera för ersättningsmark för verksamheter som vill omlokalisera. Kommunen bör utveckla en organisation som kan agera agilt och samarbeta nära fastighetsägare och verksamhetsutövare för att fånga upp idéer och skapa affärsmässigt attraktiva lösningar. Erfarenheter från andra stadsomvandlingsprojekt, både lokalt och nationellt, bör tas tillvara för att utveckla en modell anpassad till Halmstads specifika förutsättningar.

Det är avgörande att FÖP:ens ambition fortsätter att genomsyra efterföljande skeden och är vägledande i beslut i detaljplaner, i fastighetsöverlåtelser, vid infrastrukturåtgärder, i grönplanering, i lokalförsörjningsfrågor för skolor och allmänna lokaler, i kulturfrågor med mera.

Läs mer i *"Strategisk hållbarhetsbedömning för FÖP Larsfrid och Vilhelmsfält. Ekonomiska och sociala konsekvenser, 2025-09-05, Radar arkitektur och Ecosoci"*
Du hittar den på kommunens webbplats och i den digitala planen.

Planeringsunderlag

Sociala, kulturella och identitetsskapande värden

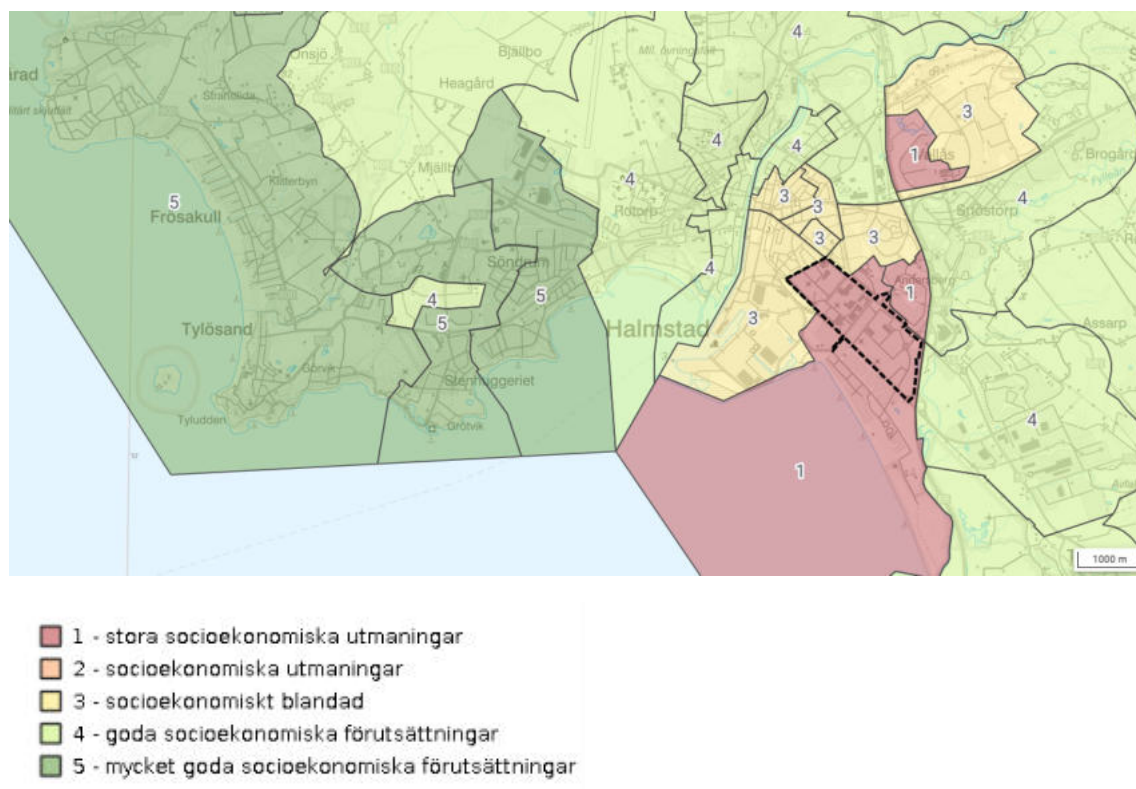
Halmstad är en segregerad kommun och flera stadsdelar i östra Halmstad lever många invånare med en lägre socioekonomi, högre arbetslöshet, högre otrygghet, sämre hälsa, lägre utbildningsnivå och ett lägre valdeltagande än i västra Halmstad. Segregationen omfattar även skolan.

Idag är Larsfrid och Vilhelmsfält anpassad för storskaliga verksamheter och industri som kan upplevas otryggt, speciellt kvällar och nätter när företagen är stängda. Stora barriäreffekter inom och runt om planområdet ökar även den upplevda och fysiska tryggheten.

Högskolan är en viktig socialt värdeskapande miljö. Den bidrar med en grupp av yngre invånare med potential att kunna stanna i kommunen efter avslutad utbildning.

Högskolan och campusområdet tillsammans med gymnasieskolorna och föreningslivet belägna i Larsfrid utgör nod i området och fungerar som mötesplats för olika grupper av människor.

Socioekonomiskt index för staden Halmstad

Nav för inkludering och kreativitet

KomTek är en teknik- och entreprenörsskola som ligger i Larsfrid och som drivs genom Halmstads kommun. Skolan ska väcka intresse för teknik och entreprenörskap brett i samhället, med fokus på barn och ungdomar. De fungerar som koordinators mellan skola, arbetsliv och näringslivet. Arbetssätten är kreativa, inkluderande och med en idé och förmåga som fångar upp grupper som annars är svåra att nå fram till. Det är en värdefull brygga till högskolan för barn och unga som idag inte ser det som en självklarhet.

Dramalogen är ett paraply för fria kulturskapare och ligger i Larsfrid. Dramalogen drivs av föreningen Dramalogerna och verkar för en ökad dialog och hållbar demokrati.

Haldahuset är en del av arbetsmarknad- och försörjning inom Halmstads kommun och ligger i Larsfrid. Här får arbetslösa praktik och stöd till personlig utveckling. Deltagaren sätts i centrum och förbereds för vidare studier och arbete. Här ryms även Fritidsbanken och återbruk genom verksamheten Kretsloppan.

Därtill finns föreningsliv och lokaler för kulturutövande i området. Civilsamhället har behov av billiga lokaler att hyra för denna typ av verksamheter och i dagsläget finns det sådana lokaler inom planområdet.

Förutsättningar för en aktiv fritid

Larsfrid har cykelavstånd (1-2 km) till Halmstad Arenan. På arenan finns ett stort utbud av olika idrottsverksamheter med upptagningsområde för hela kommunen. I angränsande stadsdelar till Larsfrid är det framför allt Andersberg som har ett aktivt föreningsliv med aktiviteter av olika slag.

I Andersberg finns en fullstor idrottshall som är en av de hallarna med högst bokningsgrad i kommunen. De föreningar som bedriver verksamhet där önskar fler tider och det finns samtidigt fler föreningar som hade velat starta upp verksamhet i området om möjligheten fanns. Utöver befintlig idrottshall finns ett antal mindre gymnastiksal i närområdet men dessa är inte fullt ut ändamålsenliga för föreningsverksamhet.

Arbete pågår på Andersberg för ökad utbud för en aktiv fritid för unga.

Detaljplanläggning pågår för nybyggd mötesplats med utökad verksamhet och idrottsanläggning med konstgräsplan för fotboll. Pengar finns avsatta i kommunens budget för dessa satsningar i närtid. Idag finns många barriärer både mentalt och fysiskt gentemot Linehed, Nyhem och Andersberg i kommunen. Inom kommunen pågår ett utvecklingsarbete inriktat på socioekonomiskt blandade grupper i skolan och på fritiden med Lyckedalsområdet som pilotprojekt där barn från Snöstorp och Andersberg ska blandas i grundskolan. Projektet är en följd av förändrade elevflöden med syfte att bryta skolsegregationen där barn från Andersberg ska blandas med barn från Fyllinge och Snöstorp från årskurs 4.

Östra stranden som ett stadsnära vardagsrum

I nära anslutning till området finns Östra stranden som är ett mycket uppskattat område för rekreation. Vid ett tidigare dialogarbete framkom att stranden är särskilt bra och uppskattad för barnfamiljer då den är långgrund. Det finns en stor och uppskattad lekplats på Gröningen. Här är även handikappbadet en uppskattad plats av många, både av funktionsvarierade och många andra som uppskattar att sola på gräset och komma i havet via trappor. Grillplatserna på Gröningen används frekvent och kvällstid samlas många sällskap för att grilla och umgås här. Vid Södra Badvägen finns kiosker, restauranger och minigolf och även här samlas många människor sommartid. Möjligheten till långa promenader utmed stranden lockar Östers invånarna året runt.

Östra stranden lockar många åldersgrupper såsom studenter, barnfamiljer och äldre. Den besöks också av människor med olika socioekonomi från trångbodda familjer på Andersberg till villaägare, stugägare och turister. Det gör stranden till en naturlig plats som bjuder in till möten mellan olika socioekonomiska grupper och medför en potential att utveckla olika slags nya mötesplatser på.

Idag är gång- och cykelvägarna mellan stadens östra delar och Östra stranden tråkiga och oattraktiva då de går genom industriområdet och korsar flera trafikbarriärer. Den genaste för många invånare och därför mest använda gång- och cykelvägen är längs med Västervallvägen. Miljön är storskalig, hårdgjord, monoton och trafikeras idag av tung trafik ner till hamnen.

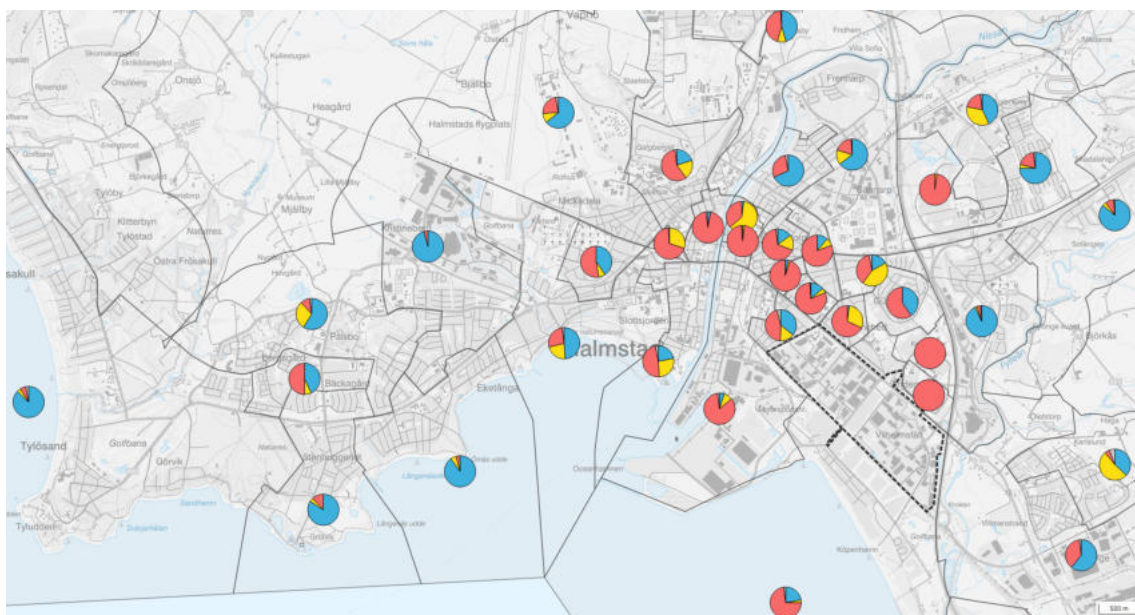
Bostäder

Inom planområdet finns Västervalls fritidsområde med omkring 200 stugor. I övrigt finns det inga bostäder inom planområdet.

Bostadsformer och upplåtelseform

Omkring 90 % av bostäderna på Öster är flerbostadshus och cirka 10 % är småhus. 78% av bostäderna utgörs av hyresrätter, 12% av bostadsrätter och 10 % av äganderätter.

Jämför Östers snitt enligt ovan med snittet för Halmstad som är 47 % småhus och 46 % flerbostadshus samt fördelningen av upplåtelseformer 48 % hyresrätter, 40 % äganderätter och 12 % bostadsrätter. Andelen flerbostadshus och hyresrätter är således betydligt högre på Öster än i staden som helhet, medan andelen bostadsrätter och äganderätter samt småhus är betydligt lägre.

upplåtelseform_deso

Upplåtelseformer – fördelning i olika DeSO-område

- ☐ upplåtelseform_deso
- ☒ Andel invånare i äganderätt
- ☒ Andel invånare i bostadsrätt
- ☒ Andel invånare i hyresrätt
- ☐ Upplåtelseform saknas

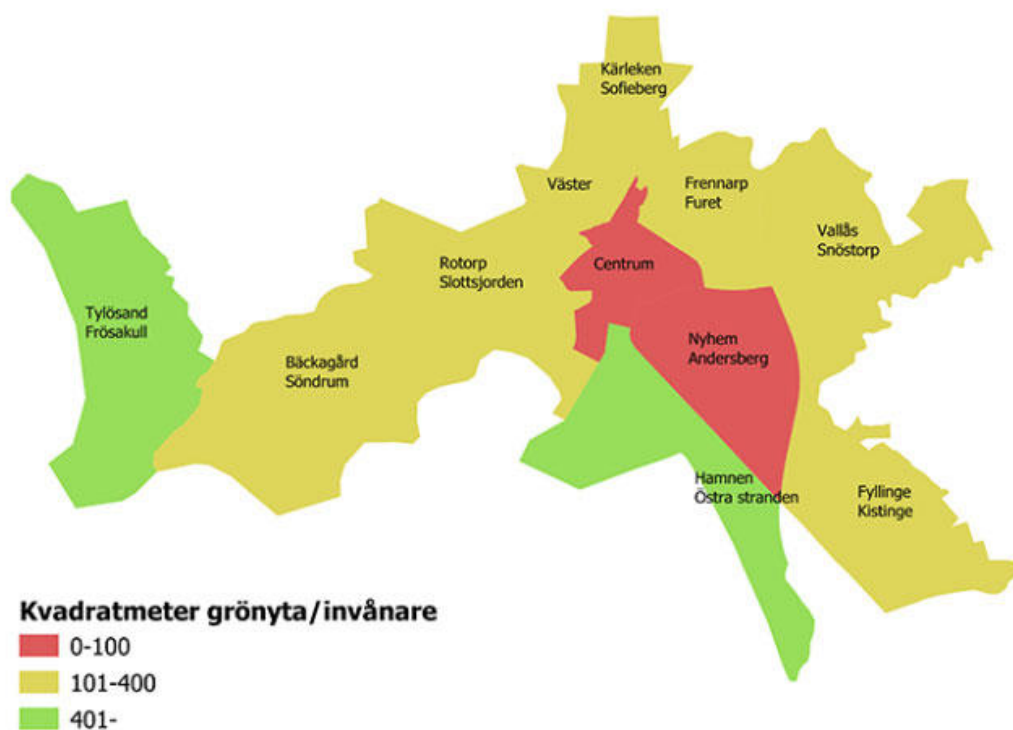
På Öster bor man tätare än i övriga staden

I de östra stadsdelarna där planområdet ingår bor idag mer än 20 000 personer, vilket motsvarar cirka 20% av kommunens totala befolkning. Öster definieras här som området mellan Västkustbanan och E6 som innefattar Andersberg, Linehed, Nyhem, Engelbrekt, Nyatorp, Gustavsfält och Östergård. Öster är befolkningsmässigt det största

Grönstruktur

Idag är Larsfrid och Vilhelmsfält till största del hårdgjord och andelen vegetation är mycket liten. I området är cirka 27% av markytan byggnader och cirka 53% hårdgjorda ytor såsom parkeringsplatser och körgårdar. Endast 20% av området består av gröna ytor om man räknar in privata trädgårdar och utemiljöer. Fritidsområdet Västervall utgör en mycket stor andel av den ytan. Grönytan är således till största del privatägd. Den gröna allmänna platsmarken såsom park och natur utgör en mycket låg andel. På senare tid har dessutom exploatering av grönytor fortsatt på grund av utbyggnad av södra infarten och verksamhetsutveckling, vilket innebär att andelen grönyta fortsätter minska.

I östra Halmstad är grönstrukturen bristfällig och andel grönyta per invånare är lägre i förhållande till västra Halmstad. I planområdet finns i nuläget varken grönytor eller invånare. Stadsdelarna som angränsar till området har mycket låg andel grönytor per invånare till exempel har Engelbrekt 14 kvm park per invånare, Andersberg 22 kvadratmeter park per invånare, Linehed 36 kvm grönyta per invånare och Nyhem som har lägst tillgång i hela Halmstad har knappt 4 kvm park per invånare. Detta bör jämföras mot att de flesta stadsdelar i Halmstad har 200-400 kvm park per invånare. Östra stranden som angränsar till planområdet i sydväst har däremot en mycket hög tillgång till park och natur. Planområdet kan öka tillgången till större områden med park och natur nära hemmet genom att förbinda de tätbebyggda stadsdelarna öster om området med Östra stranden genom ett nytt parkstråk.

Bilden visar kvadratmeter grönyta per invånare som bor i stadsdelen.

I bostadsområdet Linehed, strax öster om planområdet ligger Linnehedsparken som utgör den största sammanhängande gröna ytan på öster.

Inom Västervallsområdet är andelen grönyta högre framför allt genom stugområdets små privata trädgårdar. Men det finns också ett mindre grönt obebyggt område mellan Västervallsområdet och Laholmsvägen, detta används tidvis som upplag.

Längs med Laholmsvägen, Larsfridsvägen, del av Pilefeltsgatan och Ryttarevägen finns värdefulla alléer som är viktiga att bevara.

Gaturum och kommunikationer

Kommunikationer

Området har ett bra logistikläge för verksamheter med kopplingar till både hamn, järnväg och infartsvägar från E6an.

Öst-västliga kopplingar

Kristian IV:s väg avgränsar Larsfrid med bostadsområdet Engelbrekt. Fotgängare och cyklister har ett stort behov av att korsa gatan, särskilt i den norra delen vid Högskolan. Korsningen vid Pilefeltsgatan är hårt trafikerad med biltrafik då flera stora målpunkter som dagligvarubutik, högskolan och Trade Center finns i området. Idag finns det enbart en gång- och cykelkoppling längs gatans norra del från Laholmsvägen till Spetsvinkelsgatan. Inom ramen för detaljplan för högskoleområdet ser man över möjligheterna för dubbelsidig GC-koppling fram till Pilefeltsgatan.

E6an angränsar till Vilhelmsfält i sydöstra delen av området. Den är en barriär. Idag finns endast en koppling för gång- och cykel över E6 vid planområdet, kopplingen finns utmed Laholmsvägen. Det finns också en koppling för gång- och cykel på Östra stranden under E6:an utmed Väst kustbanan, samt en gång- och cykelväg i tunnel under E6 mellan Hallarna/Stenalyckan och Andersberg.

Nord-sydliga kopplingar

I direkt anslutning till Larsfrid och Vilhelmsfält går Laholmsvägen och intill Laholmsvägen ligger bostadsområdena Linnehed och Andersberg. Laholmsvägen kan på grund av sin karaktär och trafikflöden upplevas som en barriär mellan de östra stadsdelarna och området. Idag finns det fem korsningsmöjligheter längs med Laholmsvägen som kopplar området i öst-västlig riktning. Passagerna sker via planskilda korsningar eller via trafikljusreglerade passager. I kommunens trafiksäkerhetsplan pekas korsningspunkterna vid Västervallvägen, Kristian IV:s väg och Wrangelsgatan/Larsfridsvägen ut för behov av trafiksäkerhetshöjande åtgärder.

Sydväst om Larsfrid och Vilhelmsfält ligger Östra stranden som är en viktig målpunkt för hela staden. Trots det är Östra stranden idag svår att nå för gång- och cykeltrafikanter. Den avgränsas från övriga staden genom industrimiljöerna där både Larsfrid, Vilhelmsfält och hamnen utgör breda barriärer, men även av andra barriärer såsom järnvägen och Södra infarten.

Idag finns fyra korsningspunkter vid järnvägen för att nå Östra stranden. En korsning i plan vid Margaretagatan, en underfart vid Fylleån och två underfarter vid Västervallvägen samt Rytta revägen, där de senare ligger inom den fördjupade översiktsplanens planområde. I samband med utbyggnad av Södra infarten kommer ytterligare en planskild korsning i Larsfridsvägens förlängning. Denna nya länk blir en mycket viktig

gång- och cykelkoppling från Östra stranden till både de östra stadsdelarna och mot centrum.

Kollektivtrafik

Området har relativt goda förutsättningar för kollektivtrafik, både lokalt och regionalt. För längre resor ligger resecentrum med regionbussterminal och tågstation cirka 1-3 km från området beroende på utgångspunkt. För kortare resor inom tätorten försörjs Larsfrid och Vilhelmsfält i huvudsak av stadsbusslinje 2 som trafikerar i 15-minuters trafik. Linjen går mellan sjukhuset och Fyllinge, via Resecentrum. Linjen går utmed Laholmsvägen fram till Larsfridsvägen. Därefter går linjen en gata norr om Laholmsvägen, längs Åttingstigen och Andersbergsringen. Ungefär hälften av planområdet når en kollektivtrafikhållplats inom 400 meter som trafikeras av linje 2.

Enligt planeringsinriktning 6.4 “*Kollektivtrafik - ett yteffektivt sätt att resa*” är inriktningen “*Planera ny bebyggelse kollektivtrafikhärlä. Ny bebyggelse i staden bör planeras inom 400 meter från busslinje och 600 meter från expressbuss eller motsvarande i stadstrafik.*”

Genom planområdet går stadsbusslinje 12, från Söder till Östra stranden med hållplatser inom både Larsfrid och Vilhelmsfält. Turtätheten är en gång i timmen.

För resor västerut finns en hållplats för linje 3 mellan Tylösand och Hallarna vid högskolan, vilken främst försörjer besökare och verksamma i och kring högskoleområdet. Denna linje viker av mot öster i korsningen Kristian IV:s väg – Östra Lyckan och blir därför svåråtkomlig för resterande område.

Ett antal regionbussar trafikerar även längs Laholmsvägen.

För närvarande pågår planeringen för Halmstadexpressen. Det är en ny busslinje som kommer att gå ofta och snabbt mellan Fyllinge och Tylösand via centrum. Halmstadexpressen kommer att gå på Laholmsvägen. Nästan hela planområdet nås inom 600 meter från den kommande Halmstadexpressen. Det kommer i framtiden att ge området mycket goda förutsättningar för kollektivtrafik.

Biltrafik och transporter

Med bil angörs området främst från Laholmsvägen. Det är även möjligt att nå Vilhelmsfält genom Södra infarten som ansluter på Sliparegatan. Södra infarten kommer på sikt kommer ansluta Larsfrid vid Larsfridsvägen.

Områdets placering i relation till E6 och hamnområdet medför att en betydande del tung trafik passerar genom och längs Larsfrid och Vilhelmsfält. Trafikmätning på Södra infarten från 2021 uppvisade 26 % tung trafik.

Gaturum

Gaturummen i både Larsfrid och Vilhelmsfält är i huvudsak utformade för att prioritera biltrafik och transporter till och från verksamheterna i området. Gatorna är i regel breda, utformade för biltrafik och relativt lite utrymme ges generellt till gående och cyklister. På de flesta gator finns separerade gångbanor, men dessa är ofta smala och hamnar i många fall i konflikt med parkerade bilar och in- och utfarter.

Tillgänglighet och trygghet

Tillgängligheten inom området är bristfällig för oskyddade trafikanter. De breda gatorna med nästan inget utrymme för gående och cyklister bidrar till att gångnätet kan kännas osammanhängande och otryggt.

I större delen av området saknas separerade cykelbanor. Detta medför att cykelresor ofta måste genomföras i blandtrafik, ofta tillsammans med tung trafik. De gång- och cykelbanor som finns bryts ofta upp av in- och utfarter till verksamheter. Avsaknaden av gång- och cykelkopplingar medför att det kan upplevas som svårt och otryggt att ta sig i öst-västlig riktning genom området samt till målpunkter inom området till fots eller på cykel.

I dag finns separerad gång- och cykelbana längs Larsfridsvägen, Västervallvägen, Sliparegatan och Ryttarevägen. Längs Svetsaregatan finns cykelfält. Gång- och cykelbanorna längs Västervallvägen och Ryttarevägen möjliggör för resor mellan stadens östra bostadsområden och Östra stranden. I synnerhet är cykelvägen längs med Västervallvägen använd i hög utsträckning då den erbjuder en gen väg till stranden från flera stora tätbefolkade bostadsområden.

Parkering

I Larsfrid och Vilhelmsfält sker bilparkering för verksamma och besökare i huvudsak inom verksamheternas egna fastigheter. Inom området är även gatumarksparkering möjlig på vissa av gatorna.

I anslutning till högskoleområdet finns en kommunal parkeringsanläggning med 170 parkeringsplatser. Det finns även kommunal avgiftsbelagd parkering längs Kristian IV:s väg om 82 platser. På denna parkering finns enstaka laddplatser. I övrigt finns avgiftsfri kommunal markparkering längs Knäredsgatan, cirka 400 meter från högskoleområdet.

En kommunal cykelparkering finns i anslutning till parkeringsanläggningen vid Pilefeltsgatan. I övrigt finns ingen kommunal cykelparkering inom planområdet. Kring högskoleområdet finns ett stort antal cykelparkeringar som är till för verksamma och besökare i området.

Hur möjligheterna till parkering av cykel ser ut inom de befintliga icke-kommunala fastigheterna är ej kartlagt. Det är ej heller kartlagt hur behovet ser ut.

Samhällsservice

Skola och lärmiljö

Idag finns ingen grundskola eller förskola i området. Högre utbildningar i form av gymnasiumskolor, högskola och vuxenutbildningar ligger inom Larsfrid. I de omkringliggande stadsdelarna, Linehed och Andersberg finns det fem förskolor och två F-3 grundskolor. Fler förskolor behövs dock i närområdet då det idag är brist på förskoleplatser. Barnantalet har ökat i intilliggande stadsdelarna utan att nya bostäder byggts. Detta är en effekt av att klyftorna ökat i samhället på senare år och fler blivit mer trångbodda. Det finns inte heller ytor att uppföra nya förskolor på i intilliggande stadsdelar då de är högt exploaterade och tillgången till parkmark redan är låg. Trots det har tillfälliga lösningar i paviljonger uppförts i Linehedsparken för skola/förskola.

Inom det upptagningsområde som den planerade grundskolan inom Larsfrid kommer tillhöra, finns det i dagsläget tillräckligt mycket elevplatser. Men när nya bostäder byggs behövs en ny skola tillkomma som motsvarar antalet beräknade barn för de nya bostäderna.

I planområdet finns det inga lämpliga platser för barn- och unga att vistas på som en kvalitativ utemiljö. Området består idag av verksamheter som alstrar mycket trafik, tillsammans med stor andel hårdgjorda ytor, brist på gröna miljöer, mötesplatser och destinationer gör det att området inte är lämpligt att vistas i för barn och unga i dagsläget. Barn- och unga som rör sig inom området gör det vanligtvis i syfte för att ta sig till Östra stranden eller till gymnasieskolorna inom Larsfridsområdet.

Grund- och förskolor i Halmstads kommun följer barn- och ungdomsförvaltningens funktionsprogram vilket innebär att alla lokaler följer en standard oavsett vart i kommunen grund- eller förskolan byggs.

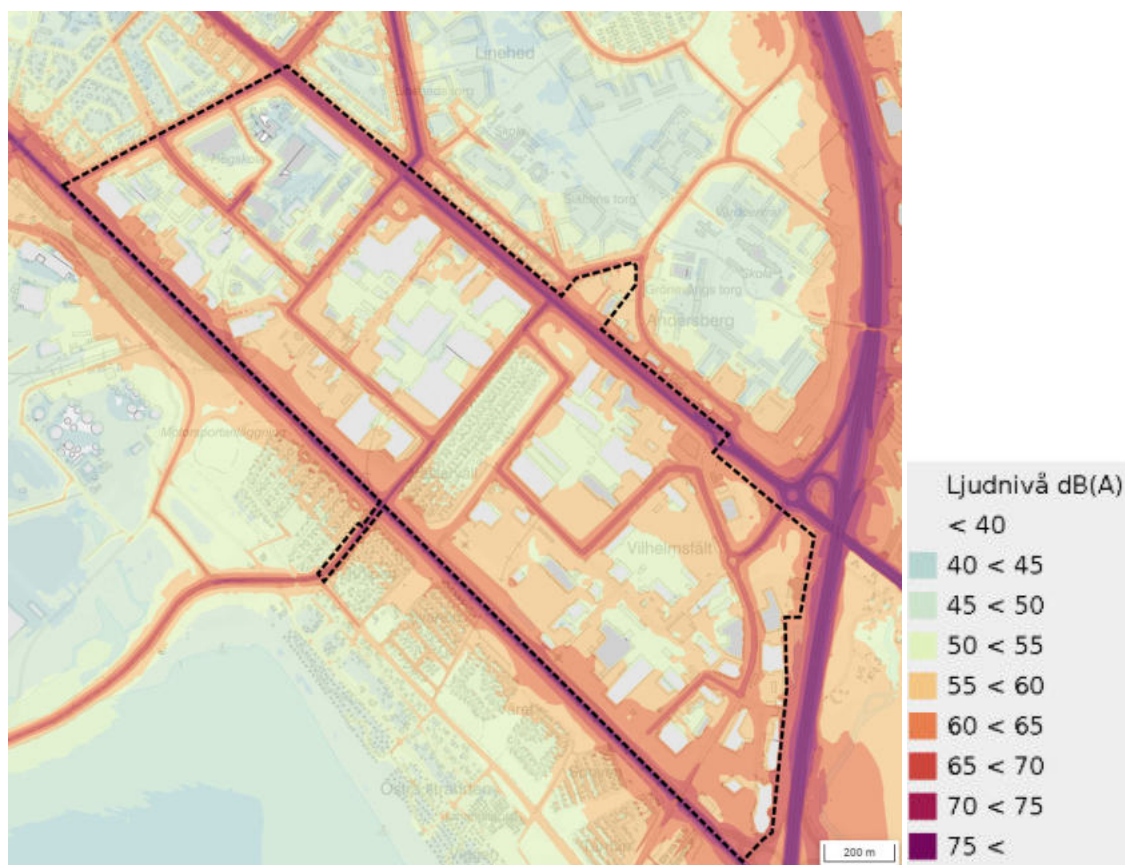
Vård och omsorg

Det finns en privat vårdcentral med bvc inom planområdet. Längs med Laholmsvägen i stadsdelen Nyhem finns en större vårdcentral, tandläkarmottagning, äldrelägenheter med öppen matsal för äldre i närområdet. I Andersberg finns vårdcentral och äldreboende.

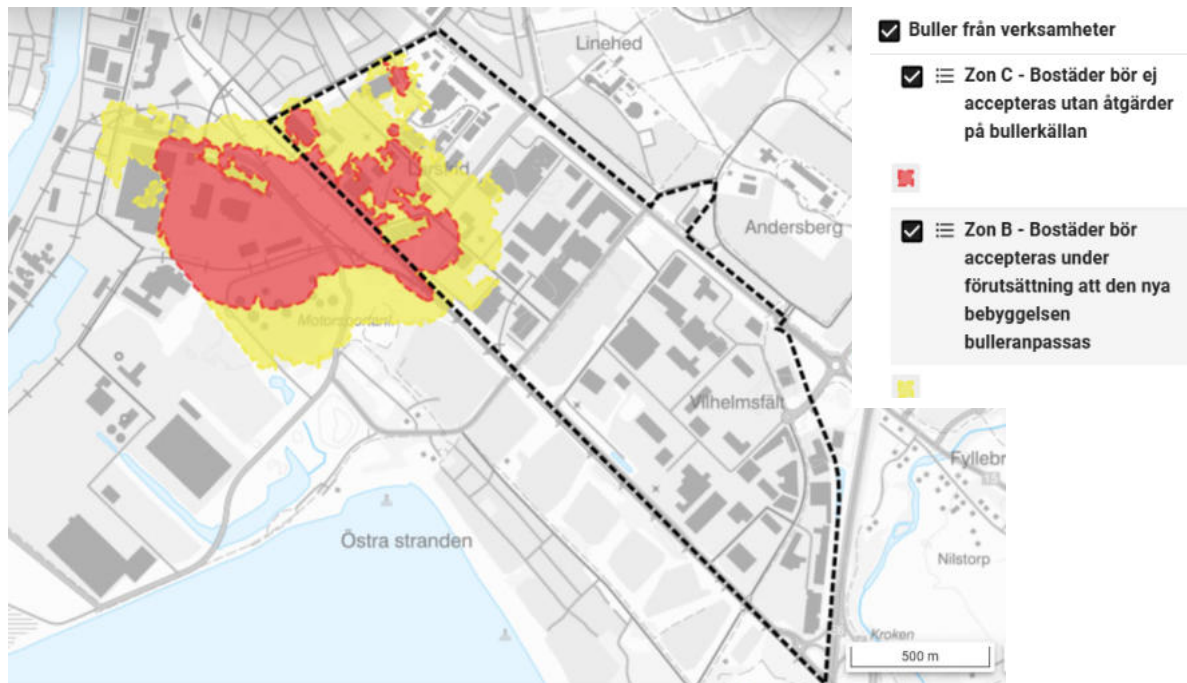
Miljö, hälsa, risk och säkerhet

Buller och vibrationer

Buller är ett oönskat ljud. Fysiskt är det ingen skillnad på ljud och buller. Att utsättas för buller kan leda till negativa hälsoeffekter. I Larsfrid och Vilhelmsfält kommer buller framför allt från de större vägar som omgärdar området samt järnvägen som passerar i sydväst. Rangerbangården som ligger utmed järnvägen mellan Västkustbanan och hamnen är även den källa till bullerpåverkan. Utöver infrastruktur finns det verksamheter med omgivningspåverkan som påverkar delar av planområdet. När tunga fordon färdas på spår eller väg kan de i vissa fall leda till vibrationer i marken. När marktypen är relativt mjuk, som exempelvis lera eller silt, så kan vibrationerna transporteras i marken och leda till vibrationer i byggnader. Om vi utsätts för vibrationer i vår hemmiljö nattetid finns det risk för negativ påverkan på vår sömn. Trafikverket undersöker framför allt risken för vibrationer i samband med nyetablering av infrastruktur, då det effektivaste sättet att begränsa spridningen av vibrationer är genom grundläggningen under infrastrukturen.

Buller från väg- och järnvägstrafik i kartan (Utbredning Leq)

Buller från verksamheter i kartan

Luft, lukt och damm

Luftkvalitet är en central fråga för att värna en hälsofrämjande stadsmiljö. Av det som regleras i Luftkvalitetsförordningen (2010:477) är det primärt kvävedioxid och partiklar (PM10) som har störst påverkan på människor i utomhusluften i Halmstad. Den dominerande källan till kvävedioxid i stadsluften är förbränning av bränsle i den lokala vägtrafiken. Även när det gäller partiklar är den lokala vägtrafiken en dominerande källa då det genereras partiklar vid slitage av vägbeläggning, bromsar och däck, men även förbränningspartiklar i avgaserna. Det finns även bidrag från långväga transport av förbränningspartiklar samt naturliga källor. På kommunens uppdrag genomförde SMHI 2016 spridningsberäkningar av kvävedioxid och partiklar från smältverket Höganäs AB och från HEM AB:s kraftvärmeverk, bägge belägna i hamnområdet, samt från fartygstrafiken. Slutsatsen är att dessa källor bidrar marginellt till halterna i stadsluften.

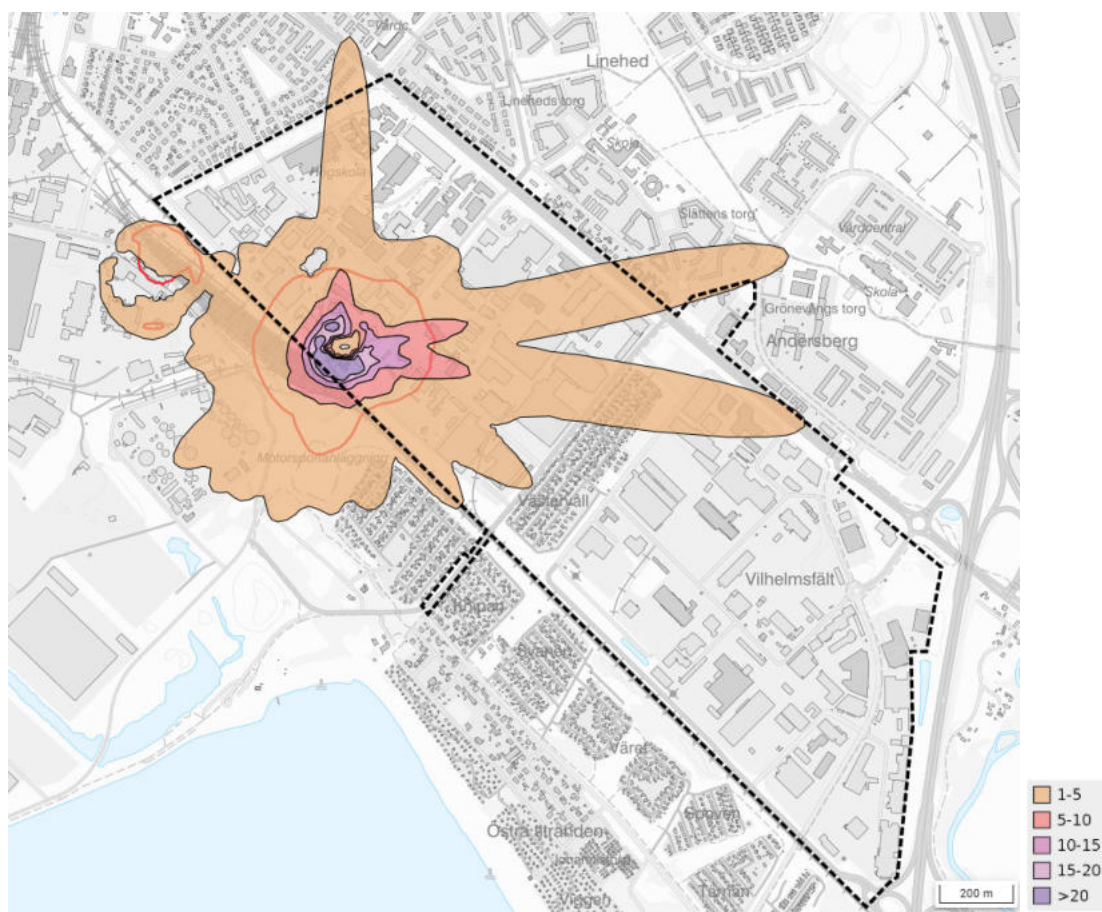
Luftkvalitet

En risk- och störningsutredning för verksamheter vid högskoleområdet, som är en del av Larsfrid, genomfördes 2021. Verksamheterna som ingår i utredningen och som berör luftkvalitet respektive lukt är följande: Charkuterifabriken Sverige AB (luftkvalitet och lukt), Depend Cosmetic AB (lukt), Halmstads Gummifabrik AB (lukt), Halmstads Varmförzinkning AB (lukt), samt Höganäs Halmstadsverken (luftkvalitet och lukt). Utredningen bedömer att det finns ett par verksamheter som har utsläpp till luft av

betydande omfattning, men att skorstenar ventilerar bort luftföroreningarna vilket gör att det inte finns någon risk för överskridanden av erna inom planområdet.

Lukt

Fler verksamheter i området använder kemikalier eller produkter som kan ge upphov till lukt. Den luktutredning som genomförts visar att lukt från Charkuterifabriken Sverige AB har störst påverkan på området. Utbredningen påverkar södra och västra planområdet. För övriga verksamheter är bedömningen att risken för luktstörning utanför respektive verksamhet är liten. Påverkan inom gränslinjen (röd linje) är av en sådan omfattning att bostäder inte rekommenderas med nuvarande verksamhet.

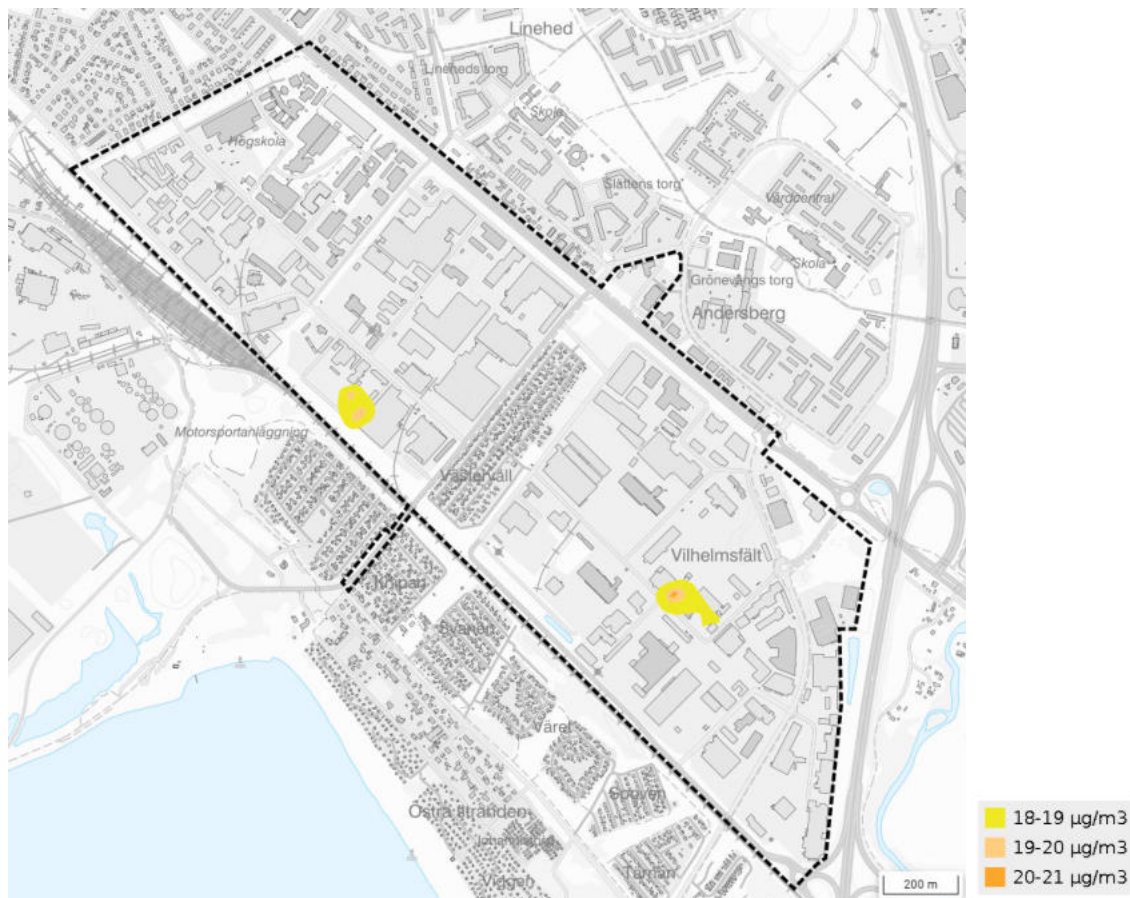

Luktutbredning. De olika färgerna visar maximal lukt. Den röda linjen visar gränslinjen.

Damning

En damningsutredning genomfördes 2020 för att undersöka störning i form av damning (partiklar) från två betongindustrier. Det handlar om Betongindustri AB samt Sydsten AB. Resultaten visar att de båda betongindustrierna endast har en lokal påverkan, vilket är begränsad till ett fåtal tiotals meter från fastighetsgränserna. Både årsmedelhalt och 90-

percentil av dygnsmedelhalterna ligger över nivåerna för miljökvalitetsmålet, vilket beror på att bakgrundshalterna som använts ligger över eller nära målnivån. Haltbidraget från verksamheterna uppskattas till ca $3 \mu\text{g PM}_{10}/\text{m}^3$ som årsmedelvärde och som mest $8 \mu\text{g PM}_{10}/\text{m}^3$ som 90-percentil av dygnsmedelvärdena. Den beräknade totaldepositionen av partiklar bedöms inte leda till så pass höga halter att den kan uppfattas som nedsmutsande.

Damning. Årsmedelvärde – PM₁₀

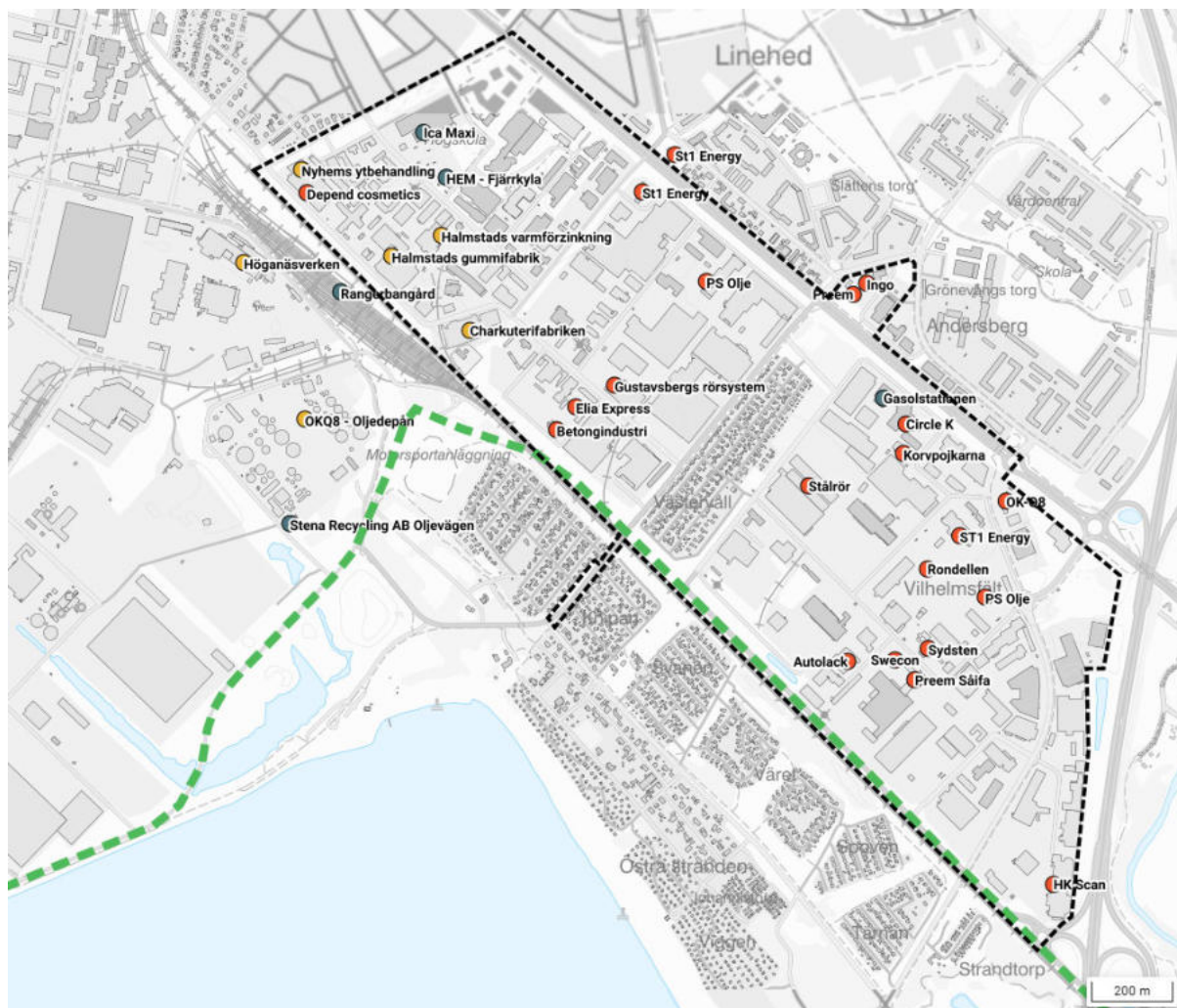
Farligt gods och miljöfarlig verksamhet

Farligt gods avser material och produkter som, vid transport eller lagring, kan utgöra en risk för människor, djur, miljö och egendom. Detta inkluderar ämnen som är explosiva, giftiga, brandfarliga, radioaktiva eller korrosiva. Exempel på farligt gods är kemikalier, bränslen, gaser och vissa industriella produkter. Transport av farligt gods dirigeras framför allt till primärleder för farligt gods, men kan behöva använda andra delar av vägnätet för att nå sin målpunkt. Larsfrid och Vilhelmsfält angränsar till E6, Södra infarten och Västskustbanan vilka samtliga är eller kommer bli primärleder för farligt gods. Laholmsvägen och Västervallsvägen utgör primärled för farligt gods idag, men kommer att fasas ut för detta ändamål när Södra infarten är färdigbyggd.

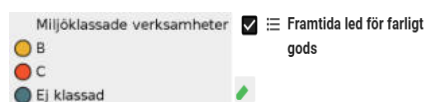
Miljöfarlig verksamhet och omgivningspåverkan

Med miljöfarlig verksamhet menas all användning av mark, byggnader eller anläggningar som på ett eller annat sätt innebär utsläpp till mark, vatten eller luft eller utgör annan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön. Planområdet är till större del detaljplanlagt för verksamheter som inte får vara störande för sin omgivning. De flesta verksamheter inom planområdet innebär inte heller några påtagliga störningar eller risker utan skulle ur det hänseendet kunna fungera i en stadsdel med mer blandade funktioner, inklusive bostäder. Inom planområdet finns det dock idag också olika typer miljöfarliga verksamheter. För de flesta miljöfarliga verksamheter finns generella skyddsavstånd. För en blandad bebyggelse krävs avstånd eller åtgärd så att olägenhet för människors hälsa inte ska uppstå. I och intill Larsfrid och Vilhelmsfält finns det primärt verksamheter som bullrar, sprider lukt eller hanterar ämnen som vid olycka kan innebära risk för sin omgivning. Dessa verksamheter är ofta också målpunkt för transporter med farligt gods.

Miljöfarlig verksamhet delas in i olika klasser. Klassningen baseras på vilken slags verksamhet som bedrivs och i vilken omfattning. A-verksamheter är den mest miljöfarliga kategorin och för dessa krävs tillstånd från miljödomstolen. B-verksamheter kräver tillstånd hos Länsstyrelsen. Länsstyrelsen i Halland har idag tillsynsansvaret för A-anläggningarna. C-verksamheter kräver anmälan till kommunens miljöförvaltning. Miljöförvaltningen bedriver tillsyn med återkommande kontroller på B-, C- och U-verksamheterna för att se till att verksamhetsutövaren följer lagstiftningen. Inom och i anslutning till planområdet finns ett tiotal bensinstationer eller tankställen som kräver skyddsavstånd.

Kartan visar framtida led för farligt gods samt tillståndspliktiga verksamheter

Förorenad mark och strålning

Konstaterade och potentiella markföroreningar finns inom ett flertal fastigheter i området. Störst risker och behov av vidare utredningar bedöms finnas i den nordvästra delen av Larsfrid, där områdets första industrietableringarna finns belägna och där högskolan nu ligger. Generellt bedöms föroreningsgraden vara mer omfattande i Larsfrid än i Vilhelmsfält, men omfattar hela planområdet.

Planområdet har under lång tid använts för industrier. En miljöhistorisk inventering har därför genomförts för att identifiera förekomst av markföroreningar inom området: Arkivutredning av markföroreningar inom områdena Larsfrid och Vilhelmsfält, AFRY, 2020-11-24. Utredningen utgår ifrån Naturvårdsverkets riktvärden för förorenad mark. I riktvärdesmodellen används två olika typer av markanvändning:

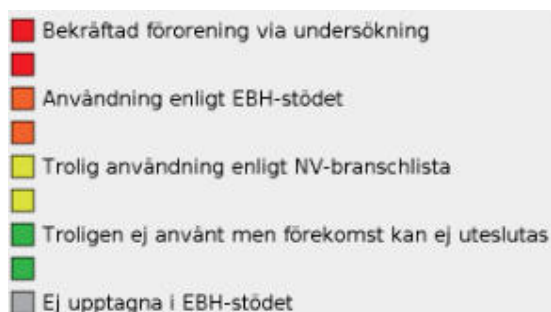
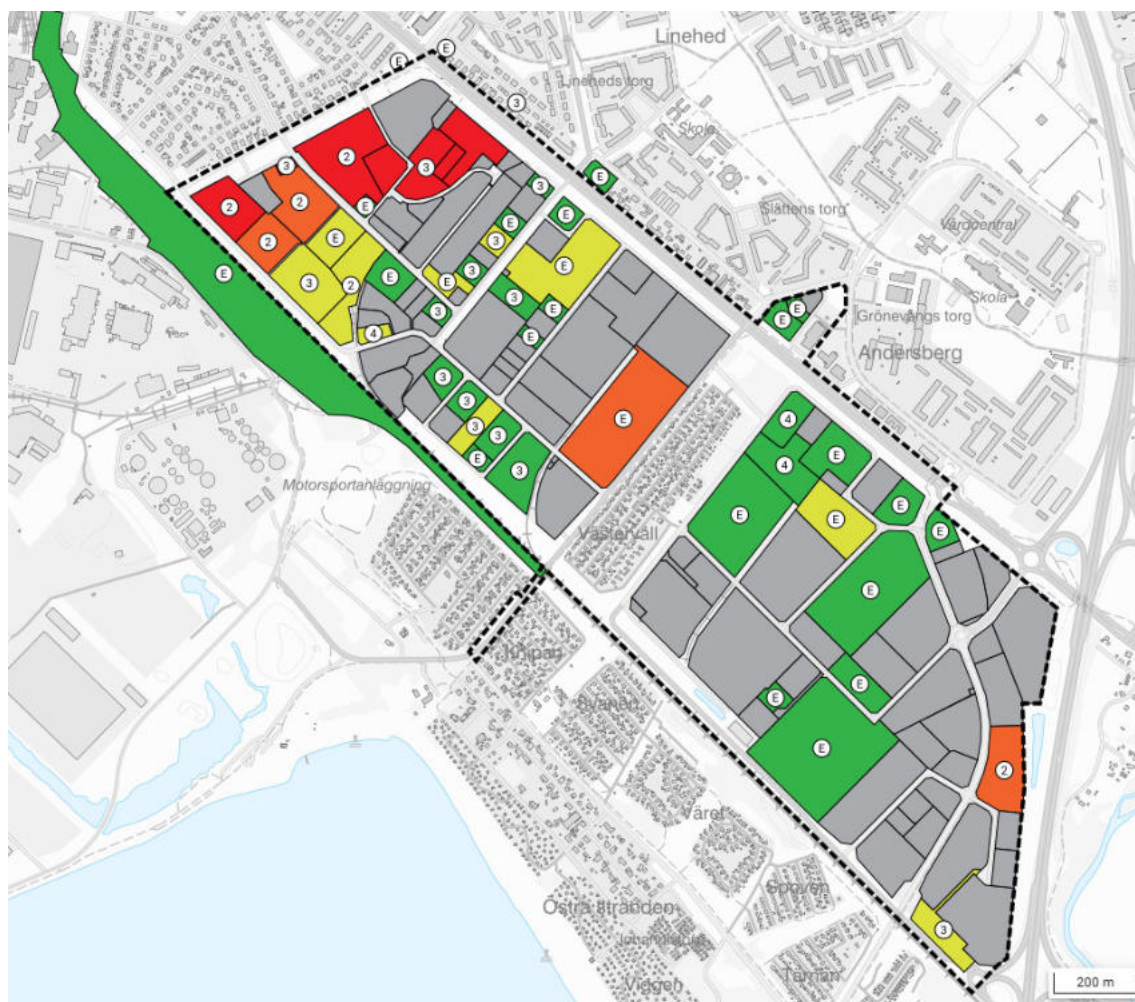
- Känslig Markanvändning, KM - markkvaliteten begränsar inte val av markanvändning. Alla grupper av människor kan vistas permanent inom området under en livstid.
- Mindre Känslig Markanvändning, MKM - markkvaliteten begränsar val av markanvändning till exempel kontor, vägar eller industrier.

Utredningen visar att verksamheter inom planområdet i olika utsträckning har gett upphov till markföroreningar. Inom vissa fastigheter har föroreningar kunnat konstaterats genom undersökning men för flertalet fastigheter saknas underlag eller utförda undersökningar avseende potentiella föroreningar. Efterbehandlingsåtgärder har utförts inom ett fåtal fastigheter. Dessa har dock tillämpat MKM som åtgärds mål eftersom bostäder/känslig markanvändning aldrig tidigare varit aktuellt inom området. En eventuell omvandling till känslig markanvändning (KM), till exempel bostäder, kräver omfattande undersökningar inom stora delar av området. Behovet av efterbehandlingsåtgärder bedöms som stort.

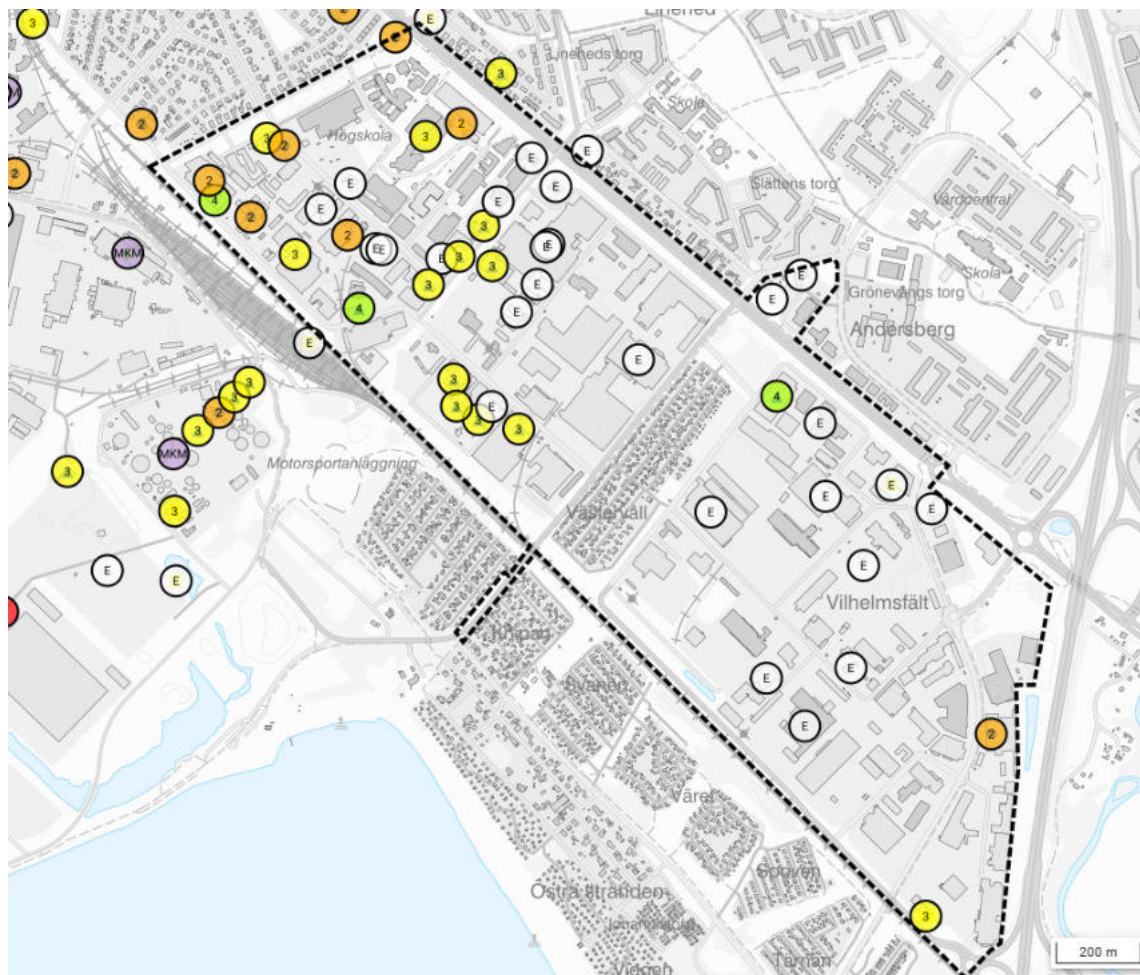
Kartbilden visar de fastigheter där det finns konstaterad eller potentiell förorening av klorerade alifater enligt tidigare utredningar eller Länsstyrelsens EBH-stöd. EDB-stödet är en databas där misstänkta eller konstaterade förorenade områden registreras och tilldelas en riskklass 1–4 (1-mycket stor risk, 2-stor risk, 3-måttlig risk, 4-liten risk). Om ett objekt inte tilldelats en riskklassning markeras det med E - ej riskklassad. Riskklass enligt EBH-stödet redovisas i samma karta med en siffra för respektive fastighet. Det ska dock noteras att då området är detaljplanlagt som industriområde är klassningarna troligen gjorda utifrån risker kopplade till industriverksamheter. Om markanvändningen ändras till bostäder kan klassningen behöva uppdateras. Exempelvis kan det som i nuläget anses vara riskklass 3 i framtiden behöva klassas om till riskklass 2 på grund av att exponeringen för skyddsobjekt (boende i stället för arbetande människor) bedöms annorlunda. Inom området finns också fyra kvarter som inte omfattas av underlag från EBH-stödet. Dessa är således exkluderade i utredningen, men förorening inom kvarteren

Flaggan, Fällan, Formen och Finsmeden kan inte uteslutas. Eftersom föroreningar kan spridas via grundvattnet, går det inte heller att utesluta att förorening från ett objekt även kan påträffas på angränsande eller nedströms belägna fastigheter.

I området finns ingen känd förhöjd risk för markradon.

Potentiellt förorenade område
MIFO-inventering

Kartlagret kommer från ett IT-system som länsstyrelserna använder och förvaltar gemensamt vid namn EBH-stödet. EBH-stödet är länsstyrelsernas register över potentiella och konstaterade förorenade områden. Ett förorenat område kan bestå av mark, grundvatten, ytvatten, sediment och byggnader.

Geotekniska förhållanden och marknivå

De naturliga jordarterna inom området består av postglacial sand med relativt hög genomsläpplighet. Marklagren antas vara likartade inom området. Troligen kan ytliga fyllnadsmassor med högre konduktivitet hittas inom de bebyggda delarna. Under eventuella fyllnadslager finns naturligt lagrad finsand ner till ca 3–4 meter under markytan. Därunder finns siltig lera som efter 2–3 meter övergår till mer fast homogen lera som är flera tiotals meter.

Skyddsrum

Kommunstyrelsen 2025-10-07

Klimatanpassning och klimatpåverkan

Klimatförändringar

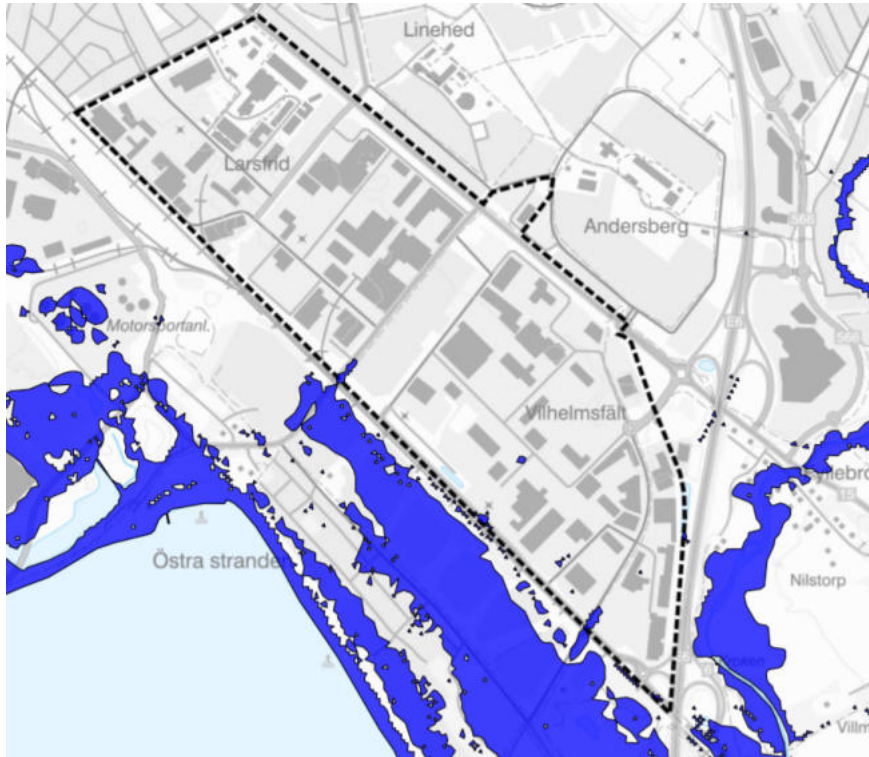
Klimatförändringar är långsiktiga förändringar i jordens klimat, som främst orsakas av utsläpp av växthusgaser till följd av förbränning av fossila bränslen genom mänskliga aktiviteter. Dessa förändringar leder till global uppvärmning, förändrade vädermönster och ökade extremväder, vilket påverkar både naturen och människors liv över hela världen. Planering av mark- och vattenanvändningen behöver förhålla sig till klimatförändringarna. Klimatpåverkan handlar om hur vi orsakar klimatförändringar, medan klimatanpassning handlar om hur vi hanterar konsekvenserna av dessa förändringar i samhällsplaneringen. På stadsdelsnivå kan åtgärder för att minska klimatpåverkan handla om att planera för kollektivtrafik, cykelvägar och energieffektiva byggnader för att minska koldioxidutsläppen. Klimatanpassning avser exempelvis hur vi planerar för att hantera stigande havsnivåer, höjda temperaturer samt mer extrema väderförhållanden som översvämningar eller torka. Plan- och bygglagen ställer krav på att översiktsplanen ska redogöra för kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt hur sådana risker kan minska eller upphöra.

Havsnivåer

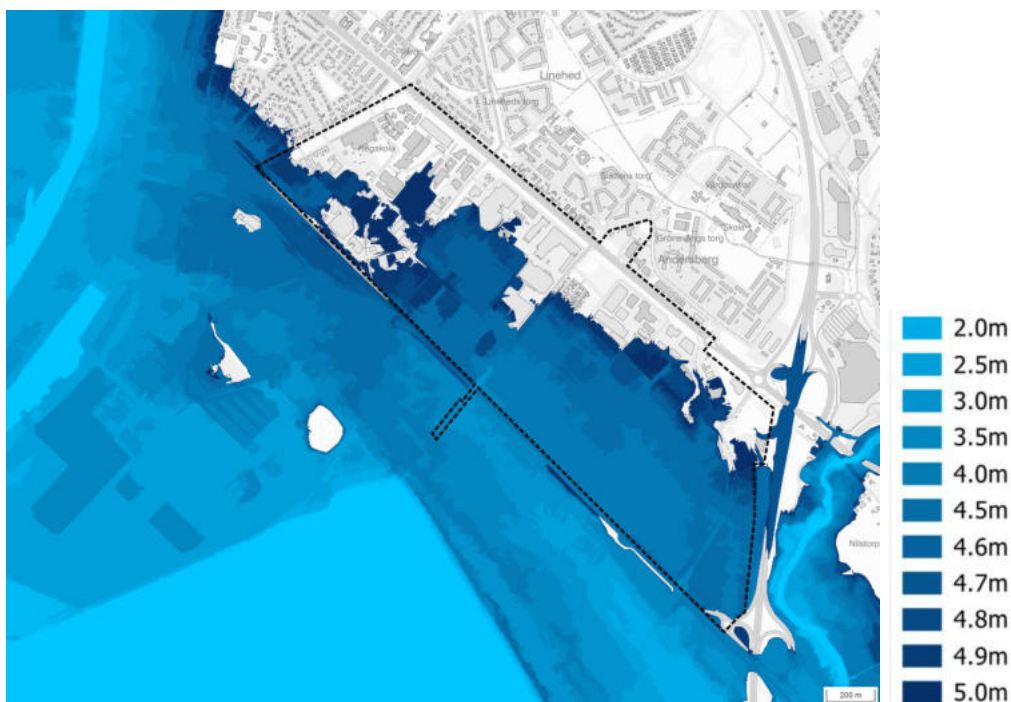
Havsnivån är inte konstant och påverkas kraftigt av klimatförändringar. SMHI har på uppdrag av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) tagit fram en utredning av extremvattenstånd för Halmstad. Utredningen visar att högsta beräknade vattenstånd år 2100 är +3,61 meter över havet (möh), vilket innebär en höjning av medelvattennivå med omkring en meter. I översiktsplanen fastställer Halmstads kommun att byggnation inte tillåts i utsatta lägen för översvämningar eller klimatförändringar eftersom det innebär risk för människors hälsa och säkerhet. Ny bebyggelse beräknas ha en livslängd på 100 år, vilket för Larsfrid och Vilhelmsfält innebär en prognoshorisont fram till 2150. På längre sikt föreligger dock större osäkerheter i underlagen om förändrad havsnivå. Det underlag som MSB tagit fram för år 2150 pekar på en havsnivå på +4.65 möh under en 10 000 års händelse. Det kommer nya underlag efterhand och hittills är tendensen att de beräknade nivåerna ökar.

Västkustbanan och Södra infarten skiljer planområdet från Östra stranden och är höjdsatta till som lägst +4 möh, vilket indirekt innebär ett skydd mot höga havsnivåer för Larsfrid och Vilhelmsfält fram till år 2100 förutsatt att åtgärder vidtas i tunnlarna under Södra infarten. Exakta nivåer för planläggning i ett längre perspektiv behöver utredas vidare i kommande planskeden. Åtgärder bedöms vara möjliga att genomföra för att säkra området även för prognostiserad nivå om +4.65 möh. Det genom en höjning av banken för Södra infarten, alternativt en ny intilliggande vall. Val av åtgärd förutsätter säkrare prognoser och en strategi även för intilliggande områden sett till FÖP:ens

område. Med fördel är skydden adaptivt utformade, det vill säga att det finns möjlighet att bygga på skydden i framtiden när förutsättningarna förändras. Föreliggande planläggning inom fördjupning av översiktsplanen för Östra stranden kommer att fördjupa ställningstaganden och lösningar av detta.

Högsta beräknade vattenstånd år 2100

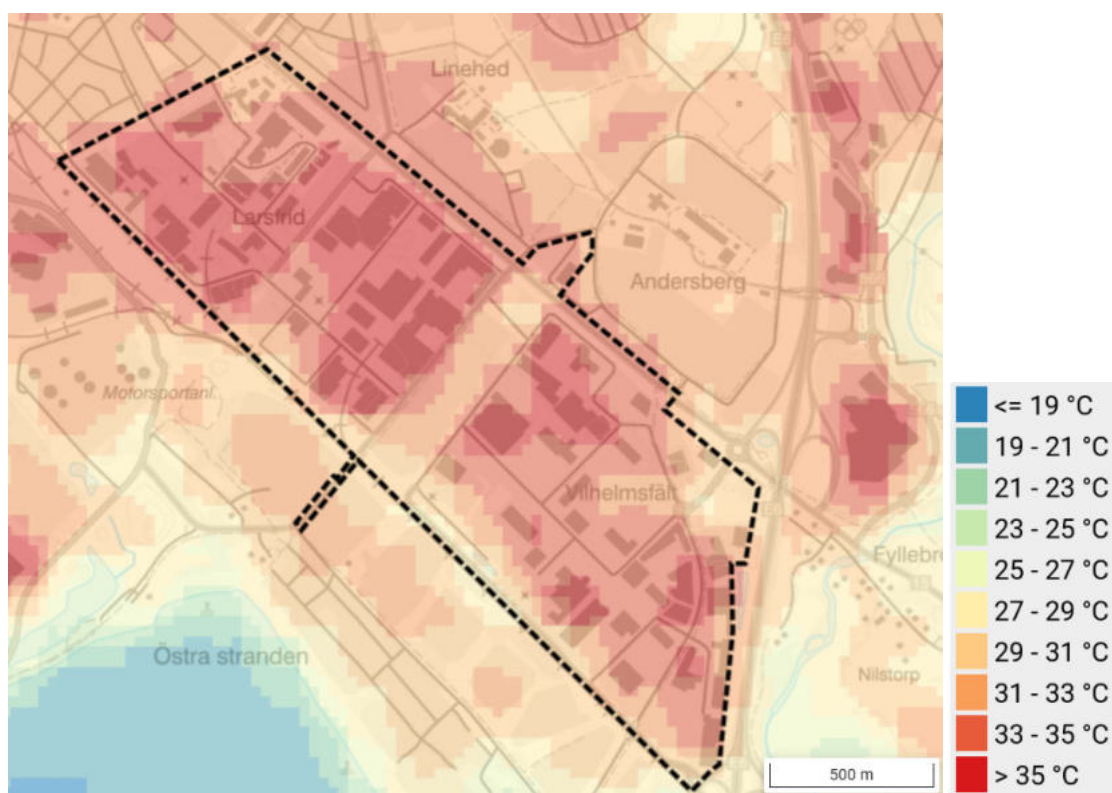
MSB Kustöversvämningskartering 2023

Värme och torka

Klimatförändringar innebär en höjd medeltemperatur, fler och längre värmeböljor, torka, ökad brandrisk och lägre grundvattennivåer. Enligt scenarier i Halmstads plan för klimatanpassning kommer kommunens medeltemperatur öka från dagens 6,7 grader Celsius till mellan 9 och 11 grader jämfört med referensperioden 1960–1990.

Positiva effekter för Halmstad kan vara en förlängd växtsäsong och stärkt turistnäring, medan negativa konsekvenser handlar om vattenbrist, värmeböljor och brandrisk.

Larsfrid och Vilhelmsfält riskerar enligt kommunens värmekartering att utsättas för extrema temperaturer under värmeböljor. Att stadsdelen nästan är helt hårdgjord och delvis väldigt tätbebyggd innebär att den är en av de med högst risk för extremhetta i Halmstad.

Värmekartering. Ytemperatur temperaturindelning (intervall)

Ras, skred och erosion

Området är nästan helt flackt vilket innebär små eller inga risker för ras, skred eller erosion. Östra stranden som ligger sydväst om planområdet är däremot riskområde för kustsårbarhet samt erosion.

Energi och teknisk försörjning

Energiproduktion och prestanda

Den tekniska infrastrukturen är god inom området, som redan är utbyggd med verksamheter som ställer krav på tekniska system. I området finns hög kapacitet avseende lågtempererat fjärrvärmenät. Biogas är ett hållbart energislag som redan idag används i en produktionsanläggning inom planområdet.

Laddinfrastruktur

Idag finns ett knappt tiotal laddstationer för huvudsakligen bil men även elektrifierade tunga fordon kan laddas inom planområdet. Halmstads kommun äger en av stationerna. Det finns verksamheter inom planområdet som arbetar med elektrifierade fordon.

Vatten, dagvatten och spillvatten

Larsfrid och Vilhelmsfält har idag väl utbyggda vattenledningsnät och spillvattensystem som utgör en bra grund för att tillgodose vattenbehovet av områdets framtida boende och verksamma. Naturliga vattenmiljöer saknas helt inom planområdet och dagvatten avleds i ledningssystem. Området avvattnas för dagvatten via tre större ledningar. Larsfrid avvattnas via en ledning som går via hamnområdet och vidare ut till Laholmsbukten. Västervalls fritidsområde avvattnas via en ledning under Västkustbanan ut till Laholmsbukten. Vilhelmsfält avvattnas via en ledning under E6:an ut till Fylleån. Dagvattnet som avleds från Vilhelmsfält till Fylleån bedöms vara negativt påverkat av de verksamheter som bedrivs inom området. Nuvarande dagvattenhantering bedöms innebära en risk för negativ påverkan på Fylleån.

Även om det finns god kapacitet i ledningsnätet är systemet inte anpassat efter extremhändelser avseende skyfall och höga havsnivåer. Tvärtom visar översiktliga beräkningarna av dagvattenkapaciteten att området är ett riskområde vid intensiva skyfall. Det innebär behov av att skapa rum för fördröjning och magasinering av skyfallsvatten i stadsdelen som idag till största del utgörs av hårdgjorda ytor.

Utifrån skyfall- och dagvattenhanteringsaspekten är ett genomförande av planförslaget en klar förbättring i jämförelse med nuvarande situation då det tillför mycket grönytor och områden för skyfalls- och dagvattenhantering.

Läs mer i *"Dag- och skyfallsvattenutredning Larsfrid med del av Andersberg och Vilhelmsfält, sweco, 2025-08-25"* Utredningen finns på kommunens webbplats.

Bild på vart olika delområden avvattnas från dagvatten.

Dialog och delaktighet

Dialog som en del av planarbetet

Dialog och delaktighet är avgörande i utformning och genomförande av denna omvandlingsprocess. I arbetet med framtagandet av den fördjupade översiktsplanen involveras fastighetsägare, verksamhetsutövare, invånare och andra aktörer i olika skeden av processen. Kommunens ambition med dialog och delaktighet i processen är hög, vilket återspeglas i visionen som följs av fyra övergripande mål för områdets omvandlingsprocess. Ett av de fyra övergripande målen fokuserar särskilt på dialog och delaktighet:

Tillsammans som ledord

“Stadsomvandlingen kommer ta tid och pågå under flera decennier. Det är av central betydelse att omvandlingen sker genom gott samarbete mellan fastighetsägare, verksamhetsutövare och kommunen.

Målet innebär att utvecklingen sker tillsammans med de som äger mark och är verksamma i området. Kommunen står i framkant och är förebild för omvandlingen. Det är kommunen tillsammans med fastighetsägare och näringsidkare som skapar möjligheten till måluppfyllelse och genomförande. “

Området planeras med människan i fokus och invånarna involveras genom hela processen. Det bidrar till att de känner sig mer delaktiga i sitt område och att de har ett gemensamt ansvar. När delaktighet möjliggörs blir platsen mer uppskattad och människor tenderar att värna mer om den. För att skapa en trivsamt miljö krävs ett aktivt arbete med att ta reda på människors behov och upplevelser innan, under och efter den byggda miljön planeras och gestaltas. Utöver målet *“Tillsammans som ledord”* finns därför även planeringsinriktningar med fokus på dialog och delaktighet för en bredare målgrupp.

Fokusgrupp för fastighetsägare

Under processen har en fokusgrupp bestående av fastighetsägare i området etablerats.

Syftet med fokusgruppens är att:

- Vara representativ för områdets olika fastighetsägare och verksamhetsutövare
- Skapa en plattform för diskussion och kunskapsutbyte

Fokusgruppen är en viktig relation mellan kommun och fastighetsägare för att hitta samverkansformer och utvecklingspotential i olika delar av samhällsbyggnadsprocessen.

Strategi för dialog och delaktighet

I en omvandlingsprocess där många olika målgrupper är involverade är dialog och delaktighet avgörande för att uppnå framgång. En sådan process kräver en noggrant planerad strategi för att säkerställa att dialogen når olika berörda grupper och att de olika grupperna ges möjlighet att delta i dialog och tillföra planförslaget viktiga aspekter under olika skeden i processen. Genom att inkludera representanter från både fastighetsägare, verksamhetsutövare, studenter och invånare inom och i närliggande stadsdelar säkerställs att olika perspektiv och expertis hörs och tas tillvara på.

Dialog hela processen

För att hålla alla parter informerade och engagerade är det viktigt att dialog sker genom alla samhällsbyggnadsprocessens olika skeden. I olika skeden är olika frågor centrala och bör diskuteras. Ett kontinuerligt och långsiktiga informationsutbyte bidrar till att bygga förtroende och samarbete mellan olika berörda parter.

Transparent och tydlighet

En transparent och tydlig kommunikation är nyckeln till att undvika missförstånd och konflikter. Plan- och bygglagen reglerar i vilka skeden material ska delas med invånare, fastighetsägare och andra berörda samt när extra informationsinsatser ska göras. Dialogtillfällen regleras i lagen både under framtagning av den fördjupade översiktsplanen och senare också vid framtagning av detaljplanerna. Utöver dessa skeden är det viktigt att berörda involveras även i projekteringsskedet, då det är där mycket av utformningen bestäms som påverkar de som senare ska använda området.

Samråd

I olika skeden i processen kommer samråd hållas. I Sverige regleras samråd av Plan- och bygglagen (PBL). Enligt PBL ska kommunen samråda med berörda parter, inklusive fastighetsägare, boende och andra intressenter, vid framtagandet av detaljplaner och översiktsplaner. Syftet med samrådet är att samla in synpunkter och information som kan påverka planeringen och beslutsfattandet.

Samrådsprocessen innebär att kommunen informerar om planförslaget och ger möjlighet för berörda att lämna synpunkter. Detta bidrar till en mer transparent och inkluderande planeringsprocess, där olika intressen och perspektiv beaktas.

Under samrådsprocessen bjuder kommunen in till samrådsmöten. Det är en viktig del i samrådsprocessen och kan bidra till en ökad förståelse för det som planeras samtidigt som idéer och synpunkter delas. Idéerna och synpunkterna kan bidra till förbättringar av planförslaget och ökar känslan av delaktighet och engagemang.

Samrådsmötena bör vara flera och ha olika upplägg för att nå ut till olika målgrupper.